
Hasičský záchranný sbor České republiky

Roční zpráva o činnosti

Rok 2008

Úvodní slovo generálního ředitele Hasičského záchranného sboru ČR	5
Struktura a působnost Hasičského záchranného sboru ČR	6
I. Úsek prevence a civilní nouzové připravenosti	
1. Požární prevence – výkon státního požárního dozoru	9
1.1. Státní požární dozor	9
1.1.1. Kontrolní činnost	10
1.1.2. Stavební prevence	14
1.1.3. Zjišťování příčin vzniku požáru	15
1.1.4. Některé další činnosti orgánů státního požárního dozoru	16
1.2. Odborné vzdělávání	18
1.3. Spolupráce při přípravě návrhů nové a změn stávající legislativy	19
1.4. Mezinárodní aktivity	19
2. Preventivně výchovná činnost	20
3. Ochrana obyvatelstva	25
3.1. Koncepce ochrany obyvatelstva	25
3.2. Zjišťování a vyhodnocování radiační, chemické a biologické situace	25
3.3. Varování a vyzoomění	27
3.4. Ukrytí	27
3.5. Nouzové přežití a humanitární pomoc	27
3.6. Materiál civilní ochrany	28
4. Krizové řízení a civilní nouzová připravenost	30
4.1. Krizové řízení	30
4.2. Cvičení orgánů krizového řízení	32
4.3. Vzdělávání v oblasti krizového řízení	34
4.4. Informační systém pro krizové řízení	36
4.5. Kritická infrastruktura	36
4.6. Civilní nouzová připravenost	37
4.7. Mezinárodní spolupráce	39
4.8. Strategie udržitelného rozvoje	40

II. Úsek IZS a operačního řízení	
5. Výkon služby v jednotkách požární ochrany	42
5.1. Plošné pokrytí území ČR jednotkami požární ochrany	42
5.2. Odborná příprava a usměrňování výkonu služby v jednotkách požární ochrany	44
6. Integrovaný záchranný systém	50
6.1. Dokumentace IZS	50
6.2. Společná zaměstnání se složkami IZS	52
6.3. Kynologie v IZS	53
6.4. Vzdělání a cvičení v IZS	53
6.5. Letecká hasičská služba	56
6.6. Prostředky komunikace v IZS	57
7. Operační řízení	58
7.1. Operační a informační střediska IZS	58
7.2. Tísňové volání	58
7.3. Operační a informační středisko MV-HZS ČR	60
7.4. Mezinárodní spolupráce	60
7.5. Oblast přípravy na zapojení do mezinárodních záchranných operací	61
7.6. Přehled poskytování humanitární pomoci do zahraničí a zapojování do mezinárodních záchranných operací	62
8. Zásahová činnost jednotek požární ochrany	64
8.1. Přehled zásahů jednotek požární ochrany	64
8.2. Integrovaný záchranný systém - spolupráce jednotek požární ochrany	66
8.3. Statistika požárů	66
9. Sportovní akce HZS ČR	71
10. Psychologická služba HZS ČR	72
10.1. Úkoly a jejich plnění v oblasti koncepční a normotvorné	73
10.2. Úkoly a jejich plnění v oblasti metodické, školící a kontrolní	73
10.3. Úkoly a jejich plnění v oblasti výkonové	74

III. Vnitřní úsek	
11. Základní personální údaje Hasičského záchranného sboru ČR	76
12. Styk s veřejností	78
12.1. Komunikace s médii a akce pro veřejnost	78
12.2. Vydavatelská činnost	80
13. Vzdělávání příslušníků a zaměstnanců HZS ČR	81
14. Spolupráce se zahraničím	83
14.1. Strukturální fondy EU	84
14.2. Příprava projektu Národní centrum pro krizovou připravenost a výcvik složek IZS	85
IV. Kontrola a interní audit	87
V. Základní údaje o rozpočtu HZS ČR	93
Seznam zkratk	99

Úvodní slovo generálního ředitele Hasičského záchranného sboru České republiky

Vážené kolegyně, vážení kolegové, milí občané,

roční zpráva Hasičského záchranného sboru ČR za rok 2008 obsahuje to nejpodstatnější z činnosti sboru v tomto období. Zpráva je dosti obsáhlá, neboť kompetence a působnost naší instituce jsou značně široké a zasahují do nejrůznějších oblastí.

Zpráva tak zahrnuje nejen informace o zásazích jednotek požární ochrany u požárů, dopravních nehod, živelních pohrom a jiných mimořádných událost a vzájemné spolupráci v rámci integrovaného záchranného systému, ale shrnuje rovněž to nejdůležitější z oblasti požární prevence, ochrany obyvatelstva, krizového řízení a civilní nouzové připravenosti.

Široké pole působnosti sboru pak odráží i tato výroční zpráva. Podrobnější údaje např. o zásahové činnosti jednotek požární ochrany mohou zájemci nalézt také ve statistické ročence Hasičského záchranného sboru ČR..

Věřím, že Vám výroční zpráva Hasičského záchranného sboru ČR poskytne cenné informace.

generální ředitel Hasičského záchranného sboru ČR
genmjr. Ing. Miroslav Štěpán

Struktura a působnost Hasičského záchranného sboru ČR

Základním posláním Hasičského záchranného sboru ČR (dále jen „HZS ČR“) je chránit životy, zdraví obyvatel a majetek před požáry a poskytovat účinnou pomoc při mimořádných událostech.

Působnost HZS ČR, jeho úkoly i kompetence v oblasti požární ochrany, krizového řízení, civilního nouzové plánování, ochrany obyvatelstva a integrovaného záchranného systému upravují zejména následující právní předpisy:

- zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 238/2000 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 59/2006 Sb., o prevenci závažných havárií způsobených vybranými nebezpečnými chemickými látkami nebo chemickými přípravky a o změně zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 320/2002 Sb., o změně a zrušení některých zákonů v souvislosti s ukončením činnosti okresních úřadů, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o prevenci závažných havárií).

Hasičský záchranný sbor ČR působí v novém organizačním uspořádání od 1. ledna 2001. Tvoří jej MV-generální ředitelství HZS ČR (dále jen „MV-GR HZS ČR“), které je organizační součástí Ministerstva vnitra, a dále pak 14 hasičských záchranných sborů krajů, které jsou organizačními složkami státu, účetními jednotkami a správními úřady. Součástí Hasičského záchranného sboru ČR je také Střední odborná škola požární ochrany a Vyšší odborná škola požární ochrany ve Frýdku-Místku (dále jen „SOŠ a VOŠ PO Frýdek-Místek“) a od 1.1. 2009 rovněž Záchranný útvar HZS ČR v Hlučíně (dále jen „ZÚ HZS ČR“). Součástí MV-generálního ředitelství HZS ČR jsou také vzdělávací, technická a účelová zařízení: Odborná učiliště požární ochrany (v Brně, Borovanech, Frýdku-Místku a v Chomutově), Institut ochrany obyvatelstva Lázně Bohdaneč, Technický ústav požární ochrany Praha, Opravárenský závod Olomouc a Základna logistiky Olomouc.

MV-generální ředitelství HZS ČR plní úkoly Ministerstva vnitra, které je ústředním orgánem státní správy pro požární ochranu, krizové řízení, civilní nouzové plánování, ochranu obyvatelstva a integrovaný záchranný systém.

Hasičský záchranný sbor při plnění svých úkolů spolupracuje se správními úřady a jinými státními orgány, orgány samosprávy, právníckými a fyzickými osobami, s mezinárodními organizacemi a zahraničními subjekty. Předmětem spolupráce je zejména stanovení práv a povinností při vzájemném poskytování pomoci a informací při mimořádných událostech, pokud tomu nebrání ustanovení jiných právních předpisů nebo povinnost mlčenlivosti.

Hasičský záchranný sbor ČR je jednou ze základních složek integrovaného záchranného systému (dále jen „IZS“), který zabezpečuje koordinovaný postup při přípravě na mimořádné události a při provádění záchranných a likvidačních prací.

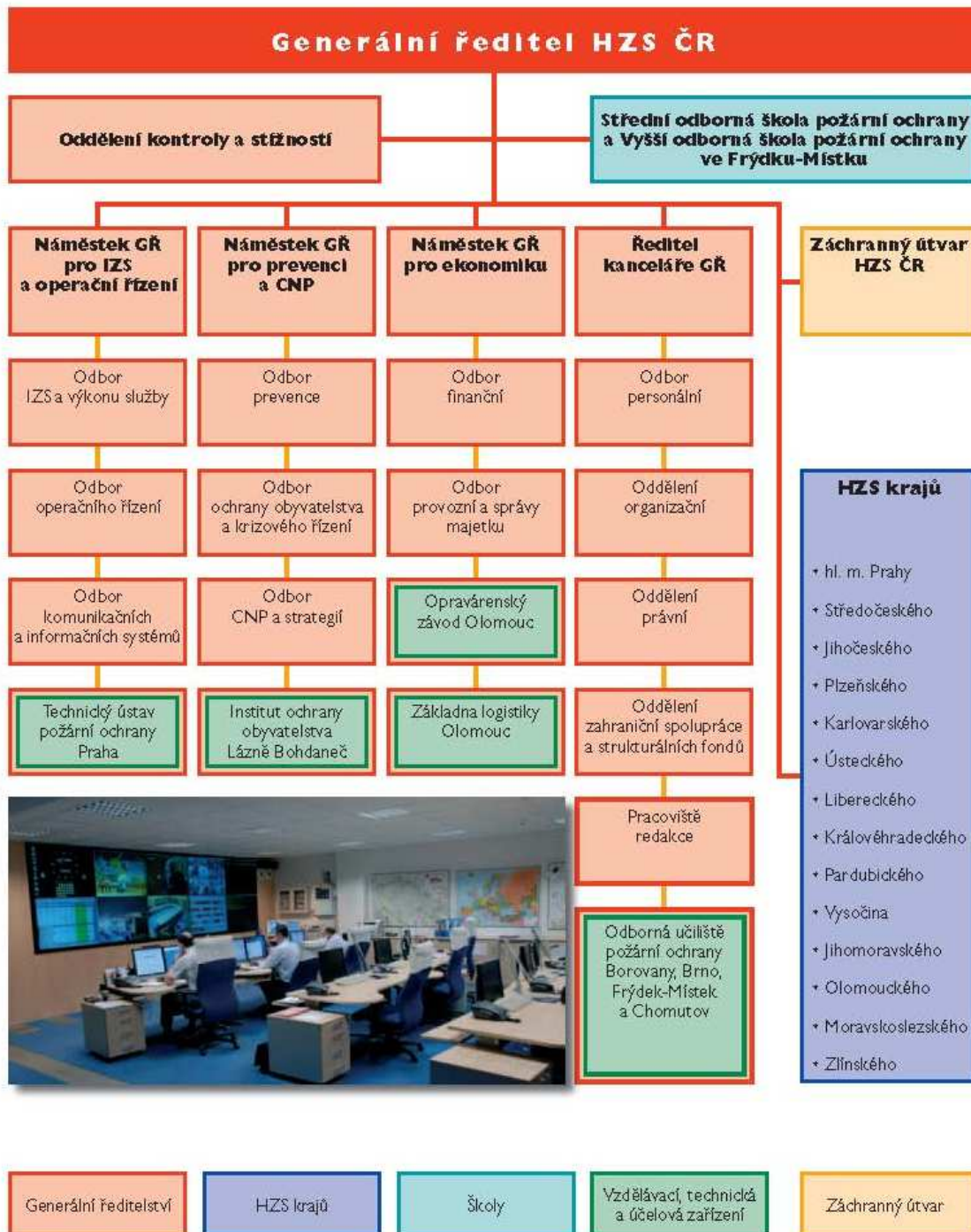
Základními složkami IZS jsou:

- Hasičský záchranný sbor České republiky,
- jednotky požární ochrany zařazené do plošného pokrytí jednotkami požární ochrany,
- zdravotnická záchranná služba
- Policie České republiky.

Ostatními složkami IZS jsou vyčleněné síly a prostředky ozbrojených sil, ostatní ozbrojené bezpečnostní sbory, ostatní záchranné sbory, orgány ochrany veřejného zdraví, havarijní, pohotovostní, odborné a jiné služby, zařízení civilní ochrany, neziskové organizace a sdružení občanů, která lze využít k záchranným a likvidačním pracím.

Hasičský záchranný sbor ČR v současnosti hraje stěžejní roli i v oblasti krizové připravenosti. V roce 2001 došlo ke sloučení nově organizovaného Hasičského záchranného sboru ČR s Hlavním úřadem civilní ochrany a jednotlivými regionálními úřady civilní ochrany. Od této doby tak má HZS ČR ve své působnosti i ochranu obyvatelstva - podobně, jako tomu je i v některých dalších evropských státech.

Organizační struktura HZS ČR

I. Úsek prevence a civilní nouzové připravenosti

1. Požární prevence – výkon státního požárního dozoru

Základním úkolem v oblasti požární prevence je výkon státního požárního dozoru dle § 31 zákona č. 133/1985 Sb., o požárních ochraně, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o požární ochraně“). Zahrnuje komplexní přístup k řešení problematiky v oblasti předcházení požárů, omezení jeho šíření a následného zjišťování příčin vzniku požárů. Velmi důležitou oblastí výkonu státního požárního dozoru je provádění kontrol dodržování povinností stanovených předpisy o požární ochraně, a to zejména plánovaným a cíleným zaměřením na určitou oblast činností nebo formou mimořádných kontrol. Další důležité oblasti představují úkony související s požární ochranou staveb – stavební prevence, schvalování posouzení požárního nebezpečí u činností s vysokým požárním nebezpečím a vydávání rozhodnutí o vyloučení věci z užívání, zákazu činností a zastavení provozu. Specifickým výkonem je zjišťování příčin vzniku požárů, jehož výsledky se promítají do celého spektra činností HZS ČR, včetně činností koncepčního charakteru.

Kromě výkonu státního požárního dozoru je vykonávána další státní správa, zejména ukládání a vymáhání sankcí za nedodržování povinností na úseku požární ochrany, přijímání a vyřizování podání občanů a podnikatelů týkajících se oblasti požární ochrany. V rámci vymezené působnosti a v součinnosti s dalšími ústředními správními úřady jsou na základě získaných zkušeností připravovány a realizovány opatření k zajištění požární prevence, např. formou návrhu nové nebo změn stávající legislativy v oblasti požární ochrany nebo metodických pokynů k výkonu státního požárního dozoru.

1.1. Státní požární dozor

Výkon státního požárního dozoru (dále jen „SPD“) se provádí v rozsahu zákona o požární ochraně a jeho prováděcí vyhlášky č. 246/2001 Sb., o stanovení podmínek požární bezpečnosti a výkonu státního požárního dozoru (vyhláška o požární prevenci). Úloha státní správy - státního požárního dozoru - spočívá zejména v předcházení rizikovým stavům prosazováním a kontrolou dodržování zákonných povinností na úseku požární ochrany - požární prevence již ve fázi územního plánování, projektové přípravy staveb a technologií a jejich uvádění do užívání, a následně i při provozování jednotlivých činností. Cílem je zajištění požární bezpečnosti, jak samotné stavby, tak i činností provozovaných uvnitř i vně stavby.

Veškerá preventivní opatření jsou v zásadě zaměřena na:

- opatření k zamezení vzniku požáru,
- opatření k zamezení nebo k omezení šíření požáru,
- opatření k zajištění bezpečné evakuace,
- opatření k zajištění bezpečného a účinného hasebního zásahu.

Z hlediska převažujícího obsahového zaměření lze výkon SPD rozdělit do následujících oblastí:

- kontrola dodržování povinností stanovených předpisy o požární ochraně, ukládání opatření k odstranění zjištěných nedostatků a kontrola plnění těchto opatření,

- stavební prevence – posuzování územně plánovací dokumentace, dokumentace pro vydání územního rozhodnutí, projektové dokumentace stavby ke stavebnímu řízení, dokumentace k povolení změny stavby před jejím dokončením a posuzováním dokumentace k řízení o změně v užívání stavby, k nařízení nezbytných úprav, k nařízením zabezpečovacích prací, k řízení o zjednání nápravy a k povolení výjimky v rozsahu požárně bezpečnostního řešení podle zvláštních právních předpisů, a dále ověřování, zda byly dodrženy podmínky požární bezpečnosti staveb vyplývající z posouzených podkladů a dokumentace, včetně podmínek vyplývajících z vydaných stanovisek,
- zjišťování příčin vzniku požárů
- schvalování posouzení požárního nebezpečí u činností s vysokým požárním nebezpečím.

Výše uvedené činnosti lze ještě rozdělit do dalších dvou skupin z hlediska možnosti přímo ovlivnit jejich četnost orgánem vykonávajícím SPD:

1. činnosti spojené s akcemi, jejichž počet nelze ze strany orgánu vykonávajícího SPD ovlivnit. Jedná se zejména o posuzování dokumentace staveb a ověřování, jak byly dodrženy podmínky požární bezpečnosti staveb, zjišťování příčin požárů, posuzování a schvalování jiných dokumentů (např. posouzení požárního nebezpečí),
2. činnosti spojené s akcemi, jejichž počet lze ze strany orgánu vykonávajícího SPD ovlivnit, tj. zejména počty požárních kontrol.

1.1.1. Kontrolní činnost

Do plánů kontrolní činnosti HZS krajů jsou každoročně zařazovány cíleně zaměřené tematické kontroly dodržování povinností stanovených předpisy o požární ochraně u vybraných činností, a to na základě poznatků z vyšetřování příčin vzniku požárů, aktuálních potřeb společnosti, místní znalosti, poznatků z analýz či mimořádných kontrol, apod. Průběžně je vyhodnocováno dění v oblasti požární ochrany a na jeho základě je usměrňováno preventivní působení na chování fyzických osob a podnikatelů. Současně je cíleně zaměřována kontrolní činnost do potřebných oblastí. V roce 2008 proto byly do plánů kontrolní činnosti HZS krajů zahrnuty i cíleně zaměřené kontroly dodržování povinností stanovených předpisy o požární ochraně v následujících oblastech:

- tematické kontroly provozovatelů činností, při kterých se vyskytuje podlimitní množství vybraných nebezpečných chemických látek nebo chemických přípravků,
- tematické kontroly provozovatelů činností souvisejících s vodním hospodářstvím,
- tematické kontroly provozovatelů činností, kteří zpracovávají dokumentaci zdolávání požárů - 1. etapa (2. etapa se uskuteční v roce 2009),
- komplexní kontroly provozovatelů činností souvisejících se zásobováním potravinami a krmivy.

Tematické kontroly provozovatelů činností, při kterých se vyskytuje podlimitní množství vybraných nebezpečných chemických látek nebo chemických přípravků

Tematické kontroly se zaměřily na objekty a zařízení, která dle § 4 odst. 1 zákona č. 59/2006 Sb., o prevenci závažných havárií způsobených vybranými nebezpečnými chemickými látkami nebo chemickými přípravky a o změně zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 320/2002 Sb., o změně a zrušení některých zákonů v souvislosti s ukončením činnosti okresních úřadů, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o prevenci závažných havárií), ve znění pozdějších předpisů, z hlediska množství přítomné nebezpečné chemické látky a přípravku spadají pod protokol o nezařazení a vztahuje se na ně

tzv. oznamovací povinnost. Provedení kontrol bylo součástí systému prací směřovaných k nalezení podmínek (pravidel) pro snížení rizik a následných nákladů plynoucích z nelegálních přesunů a hromadění odpadů včetně případů odpadů – chemikálií. Tematické kontroly navazují na úkol, který vyplynul z usnesení č. 18 Bezpečnostní rady státu ze dne 3. 4. 2007, kdy Česká inspekce životního prostředí ve spolupráci s krajskými úřady provedla kontroly lokalit vybraných na základě Seznamu problematických míst vytipovaných skupinou pro brownfields při Ministerstvu životního prostředí. Vytipování objektů pro plánované požární kontroly proto zohledňovalo výsledky těchto provedených kontrol ať již ve smyslu doporučení provedení požární kontroly nebo naopak - nezatěžování provozovatelů dalšími kontrolami.

Celkem bylo kontrolováno 907 subjektů po celé ČR. Z celkového počtu 959 kontrol bylo bez závad 309, tj. 32,22 %. Celkem bylo zjištěno 1 731 závad, byla zahájena 2 správní řízení a v průběhu tematických kontrol byly uloženy 2 pokuty v celkové výši 55 tis. Kč. U jedné kontroly provedené koncem roku 2008 se zjištěním nezačlenění v případě vysokého požárního nebezpečí bude pokuta uložena ve správním řízení v roce 2009. Nejčastější závady byly zjištěny v předložené dokumentaci o začlenění do kategorie činností; v provedení označení pracovišť a ostatních míst příslušnými značkami a tabulkami ve vztahu k požární ochraně a v nedoložení dokladu prokazujícího provozuschopnosti hasících přístrojů a hydrantů.

Nad rámec jednotně stanoveného programu bylo zjištěno dalších 77 závad a to při kontrolách provedených navíc nad dohodnuté seznamy.

Tematické kontroly provozovatelů činností souvisejících s vodním hospodářstvím

K provedení tematických kontrol právnických osob a podnikajících fyzických osob, které jsou provozovateli zdrojů povrchových a podzemních vod určených pro nouzové zásobování pitnou vodou, byl zadán jednotný program. Tento program si HZS krajů mohly dle potřeby rozšířit o další body a výběr kontrolovaných subjektů měly provádět podle krizového plánu kraje (havarijní plán kraje – plán nouzového přežití obyvatelstva).

Celkem bylo zkontrolováno 155 subjektů po celé ČR. Při 212 kontrolách bylo zjištěno celkem 278 závad (z toho 196 závad v rámci jednotně stanoveného programu a 84 nad jeho rámec), bez závad bylo 100 kontrol, tj. 47,2 %.

Tematické kontroly právnických osob a podnikajících fyzických osob, které zpracovávají dokumentaci zdolávání požárů (1. etapa)

Úkol byl zaměřen na zjištění aktuálního stavu dokumentace zdolávání požáru. Aktuálnost dokumentace zdolávání požáru (dále jen „DZP“), která je vedena u HZS krajů, byla porovnána s obsahem vybrané dokumentace požární ochrany a se skutečným stavem u jednotlivých subjektů, u kterých byla tematická kontrola provedena.

Kontrola byla provedena u subjektů, které provozují činnosti se zvýšeným požárním nebezpečím nebo s vysokým požárním nebezpečím a zpracovávají dokumentaci zdolávání požáru podle § 15 zákona o požární ochraně a § 34 vyhlášky o požární prevenci.

Na celém území ČR bylo zkontrolováno 1 625 subjektů. Počet kontrol, u kterých nebyla nalezena žádná závada bylo pouze 468 což činí 26,8 % z celkových 1 748 provedených kontrol. Celkový počet zjištěných závad dosáhl hodnoty 3 832. Dohromady bylo zahájeno 7 správních řízení, z toho čtyři nabyly právní moci. Byly uloženy tři pokuty v celkové výši 108 tisíc. Ve 1 064 případech byly zjištěny závady při předkládání DZP,

z toho v 565 případech šlo o nepředloženou nebo chybně zpracovanou textovou část (cca. 14,7 % z celkového počtu zjištěných závad), ve zbylých případech šlo o nepředloženou nebo chybně zpracovanou grafickou část (cca. 13 % z celkového počtu zjištěných závad).

Komplexní kontroly právnických osob a podnikajících fyzických osob, které provozují činnosti související se zásobováním potravinami a krmivy

K provedení komplexních kontrol byl zadán jednotný program, který si HZS krajů mohly dle potřeby rozšířit o další body. Výběr konkrétních subjektů byl v kompetenci každého HZS kraje a měl být proveden ve spolupráci s odborem ochrany obyvatelstva a krizového řízení.

Celkem bylo zkontrolováno 359 subjektů po celé ČR. Při 387 kontrolách bylo zkontrolováno celkem 1 185 provozovaných činností (247 bez zvýšeného, 913 se zvýšeným a 25 s vysokým požárním nebezpečím). Celkem bylo zjištěno 1 313 závad, pouze 67 kontrol bylo bez závad, tj. 17,3 %. K 31.12. 2008 byla zahájena 4 správní řízení a byly uloženy pokuty v celkové výši 51 800 Kč. Nad rámec jednotně stanoveného programu bylo zjištěno dalších 180 závad.

Mimořádné tematické kontroly právnických osob a podnikajících fyzických osob, které provozují činnosti související s ubytováním

Vzhledem k tragickým následkům požáru dělnické ubytovny v bývalém areálu brněnského podniku ZETOR, který vypukl v noci 26. května 2008, bylo vedením Ministerstva vnitra rozhodnuto, že služba cizinecké policie v kooperaci s územními orgány HZS ČR a s krajskými hygieniky provede kontrolu ubytoven, zejména těch, v nichž jsou ubytovávaní cizinci. Výběr objektů ke kontrole byl proveden příslušnými útvary cizinecké policie a upřesněn HZS krajů, které si mohly seznam i jednotně stanovený kontrolní program rozšířit podle místních znalostí a potřeb.

Po dohodě s cizineckou policií bylo provedeno celkem 786 kontrol po celé ČR, z nichž bylo bez závad 94, tj. 12 %. Celkem bylo zjištěno 3 406 závad, bylo zahájeno 12 správních řízení a v průběhu tematických kontrol bylo uloženo 24 pokut v celkové výši 219 tis. Kč. Do konce roku 2008 bylo provedeno 220 kontrolních dohlídek, při kterých bylo zjištěno 7 případů, u kterých nedošlo ke splnění uložených opatření a odstranění zjištěných závad a byly uloženy dvě pokuty v celkové výši 9 tis. Kč. V dalších 371 případech budou kontrolní dohlídky probíhat i v roce 2009. V 94 případech bylo zjištěno užívání objektu v rozporu s kolaudačním rozhodnutím nebo provozovatel nedoložil příslušnou dokumentaci, že objekt užívá v souladu s tímto rozhodnutím. O těchto závažných porušeních povinností byly informovány příslušné stavební úřady.

Nad rámec jednotně stanoveného programu bylo zjištěno dalších 163 závad a to i při kontrolách provedených navíc nad dohodnuté seznamy.

V roce 2008 bylo realizováno celkem **12 893 kontrolních akcí** na dodržování povinností stanovených předpisy o požární ochraně, z nichž bylo **1 458 komplexních kontrol**, **7 468 tematických kontrol** a **3 967 kontrolních dohlídek**. Z toho bylo orgány státního požárního dozoru shledáno **42,9 % bez závad**, to činí **5 532 kontrolních akcí**. Z dodržování povinností stanovených předpisy o požární ochraně byly v **12 343** případech realizovány kontroly **u právnických a podnikajících fyzických osob**, v **52** případech

u fyzických osob, v 459 případech u obcí v rámci jejich přenesené a samostatné působnosti a ve 39 případech v rámci kontrolní skupiny jiného orgánu.

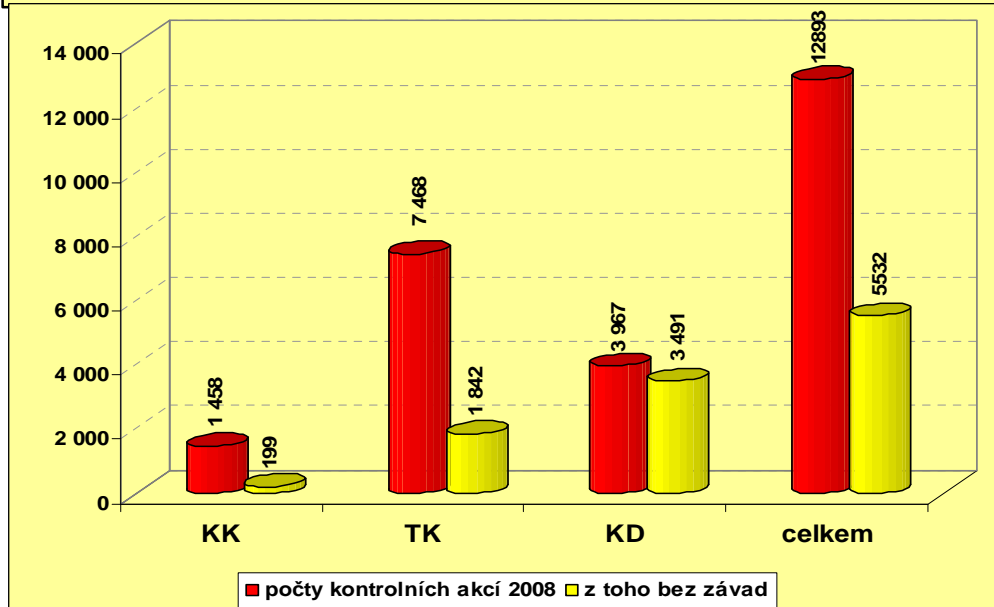
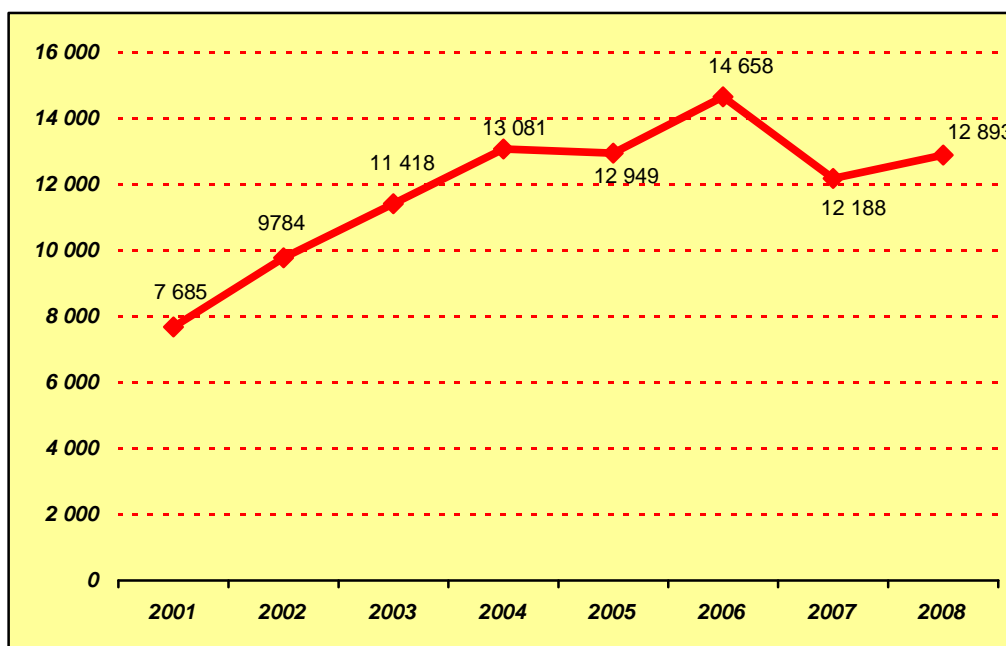
V roce 2009 se příslušníci HZS ČR zaměří na celém území republiky na provedení:

- tematických kontrol právnických osob a podnikajících fyzických osob, které zpracovávají dokumentaci zdolávání požárů (2. etapa),
- tematických kontrol právnických osob a podnikajících fyzických osob, které provozují činnosti v bývalých zemědělských, průmyslových, vojenských apod. areálech,
- kontrol provozuschopnosti náhradních zdrojů elektrické energie ve vztahu na požadovanou funkci požárně bezpečnostního zařízení a evakuaci,
- tematické kontroly provozovatelů velkých tržnic,
- kontrol činností provozovaných v objektech Správy státních hmotných rezerv ČR.

Celkový počet provedených kontrolních akcí

Počet kontrolních akcí			Index		
2006	2007	2008	2006/2005	2007/2006	2008/2007
14 658	12 188	12 893	1.13	0.83	1.06

Pozn.: Výchylka v roce 2006 byla způsobena mimořádnými kontrolními akcemi v souvislosti se sněhovou kalamitou.

	komplexní kontroly	tematické kontroly	kontrolní dohlídky	celkem
počty kontrolních akcí 2008	1 458	7 468	3 967	12 893
z toho bez závad	199	1 842	3 491	5 532
%	13,6	24,7	88,0	42,9

2008		Celkem	Z toho obce
Právnícké a podnikající fyzické osoby*)	Komplexní kontroly	1 456	9
	Tematické kontroly	7 014	168
	Kontrolní dohlídky	3 873	57
Fyzické osoby	Komplexní kontroly	2	
	Tematické kontroly	28	
	Kontrolní dohlídky	22	
Obce	Tematické kontroly	387	
	Kontrolní dohlídky	72	
V kontrolní skupině jiného orgánu	Kontroly	39	
HZS ČR celkem		12 893	

*) Údaj obsahuje i kontroly obcí dle § 29 odst. 2 o požární ochraně a také kontroly v rámci integrovaných kontrol k zákonu o prevenci závažných havárií, u kterých byl proveden zápis o kontrole dle zákona o požární ochraně.

1.1.2. Stavební prevence

Značný podíl na činnosti příslušníků vykonávajících státní požární dozor zaujímá oblast tzv. stavební prevence. Jedná se o posuzování:

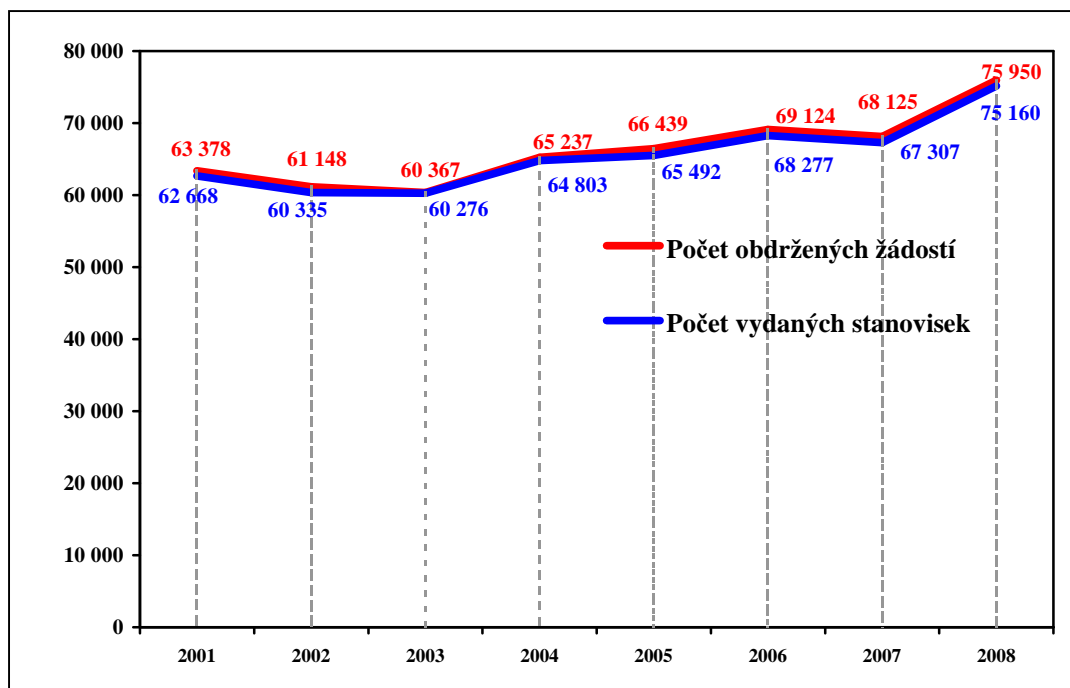
- územně plánovací dokumentace,
- podkladů pro vydání územního rozhodnutí,
- projektové dokumentace stavby ke stavebnímu řízení,
- dokumentace k povolení změny stavby před jejím dokončením,
- dokumentace k řízení o změně v užívání stavby, k nařízení nezbytných úprav, k nařízení zabezpečovacích prací, k řízení o zjednání nápravy a k povolení výjimky v rozsahu požárně bezpečnostního řešení podle zvláštních právních předpisů,

Do oblasti stavební prevence dále patří výkon státního požárního dozoru prováděného ověřováním, zda byly dodrženy podmínky požární bezpečnosti staveb vyplývající z posouzených výše uvedených podkladů a dokumentace, včetně podmínek vyplývajících z vydaných stanovisek. V rámci řízení o užívání stavby je též ověřována požární bezpečnost technologických zařízení a výrobků plnících funkci stavby a posuzována funkčnost systémů vyhrazených požárně bezpečnostních zařízení.

Orgány státního požárního dozoru vydaly v roce 2008 **celkem 75 160 stanovisek** v oblasti stavební prevence, zúčastnily se **3 594 územních a stavebních řízení** a **26 340 řízení o užívání stavby**.

Stavební prevence		2006	2007	2008
Vydaná stanoviska	Počet	68 277	67 307	75 160
Územní a stavební řízení	Počet pozvánek	32 073	21 958	28 084
	Počet účastí	6 911	3 556	3 594
Kolaudační rozhodnutí/souhlas	Počet pozvánek	37 872	33 937	31 891
	Počet účastí	29 160	25 797	26 340
Spolupráce mimo rámec SPD	Počet vyřízených žádostí	1 236	1 073	1 062
Ostatní činnosti	Vyřízené žádosti, účasti	3 086	3 166	3 361

Počet stanovisek vydaných orgány státního požárního dozoru v oblasti stavební prevence

1.1.3. Zjišťování příčin vzniku požáru

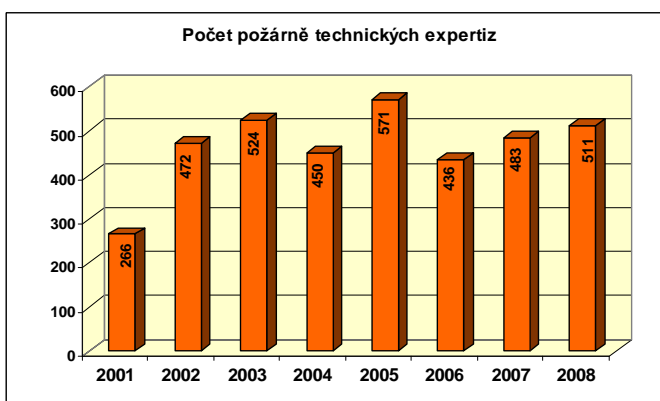
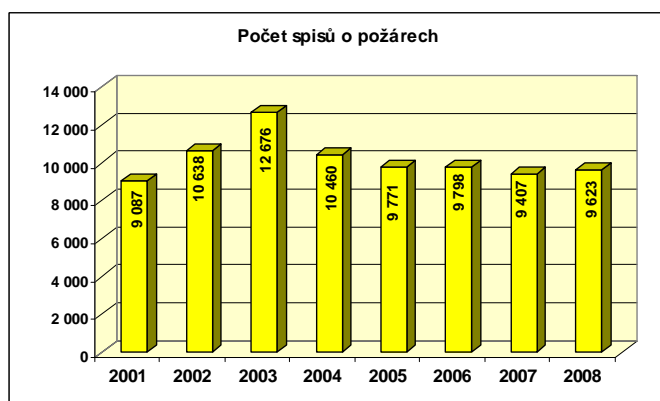
Výkon SPD v oblasti zjišťování příčin vzniku požáru se skládá z následujících základních oblastí činnosti:

- zjišťování příčin vzniku požárů a okolností majících vliv na šíření požáru,
- zpracování předepsané dokumentace v této oblasti,
- spolupráce s odbornými pracovišti HZS ČR a Policie ČR,
- zpracování rozborů požárů a požárně technických expertíz.

V roce 2008 bylo orgány SPD vedeno celkem 9 623 spisů o požárech a v souvislosti se zjišťováním příčin vzniku požáru bylo vypracováno celkem 511 požárně technických expertíz.

Činnost orgánů státního požárního dozoru v oblasti zjišťování příčin vzniku požáru

2006		2007		2008	
Počet spisů o požárech	Počet požárně technických expertiz	Počet spisů o požárech	Počet požárně technických expertiz	Počet spisů o požárech	Počet požárně technických expertiz
9 798	436	9 407	483	9 623	511

1.1.4. Některé další činnosti orgánů státního požárního dozoru

Správní rozhodnutí

V závažných případech rozhodují orgány SPD formou správního rozhodnutí. V roce 2008 bylo vydáno celkem 525 správních rozhodnutí. Orgány státního požárního dozoru rozhodly ve 12 případech o vyloučení věci z užívání, v 8 případech pak vydaly rozhodnutí o zákazu činnosti. Bylo vydáno 233 správních rozhodnutí o uložení pokuty právnické osobě nebo podnikající fyzické osobě v celkové výši 5 854 500 Kč, z toho bylo 174 příkazních řízení v celkové výši 2 244 000 Kč. Bylo vydáno 59 správních rozhodnutí o přestupku (včetně příkazního řízení) v celkové výši 220 500 Kč. Bylo uloženo 1080 blokových pokut v celkové výši 442 300 Kč.

Počty správních rozhodnutí v roce 2008

O vyloučení věci z užívání	12
O zákazu činnosti	8
O zastavení provozu	0
O začlenění	3
O rozsahu a vedení dokumentace PO	1
K posouzení požárního nebezpečí	105
O uložení pokuty	233
O přestupku	59
V rámci autoremedury	1
Ostatní rozhodnutí	103
celkem	525

Posouzení požárního nebezpečí

Náročnou činností orgánů SPD je schvalování dokumentace „posouzení požárního nebezpečí“ u činností s vysokým požárním nebezpečím. V roce 2008 bylo orgánům SPD předloženo celkem 132 posouzení požárního nebezpečí, z toho bylo 82 schváleno.

posouzení požárního nebezpečí					
předložená			schválená		
2006	2007	2008	2006	2007	2008
109	94	132	64	51	82

Přehled plnění požární prevence HZS ČR		2004	2005	2006	2007	2008		
posouzení požárního nebezpečí	předložená	114	109	109	94	132		
	schválená	58	54	64	51	82		
	všechna schválená	435	461	480	478	517		
kontrolní akce	právnícké a podnikající fyzické osoby	komplexní kontroly	1 159	1 463	1 398	1 372	1 456	
		tematické kontroly	6 953	7 072	8 731	6 469	7 014	
		kontrolní dohlídky	3 664	3 462	3 964	3 747	3 873	
		komplexní kontroly	2	1	6	0	2	
	fyzické osoby	tematické kontroly	84	25	55	16	28	
		kontrolní dohlídky	70	19	22	9	22	
		obce	612	668	426	521	387	
	v kontrolní skupině jiného orgánu	kontroly	418	128	56	54	39	
	správní rozhodnutí	o vyloučení věci z užívání	počet	10	22	17	22	12
		o zákazu činnosti	počet	2	1	15	14	8
o zastavení provozu		počet	0	0	0	0	0	
o správném zařazení do kategorií činnosti		počet	6	14	2	4	3	
o rozsahu a vedení dokumentace PO		počet	3	0	0	2	1	
k posouzení požárního nebezpečí		počet	100	96	122	76	105	
o uložení pokuty právnícké osobě nebo podnikající fyzické osobě		počet	75	66	83	143	233	
		Kč	1 334 000	1 447 000	3 039 000	3 211 500	5 854 500	
o přestupku (včetně příkazního řízení)		počet	38	85	51	34	59	
		Kč	60 000	123 000	124 000	65 500	220 500	
v rámci autoremedury	počet	4	5	1	3	1		
ostatní rozhodnutí	počet	46	98	51	116	103		
blokové pokuty	uložené blokové pokuty	počet	1 278	1 281	1 103	1 193	1 080	
		Kč	601 050	572 800	513 300	556 700	442 300	
stavební prevence	vydaná stanoviska	počet	64 803	65 492	68 277	67 307	75 160	
	územní řízení a stavební řízení	počet pozvánek	23 867	32 797	32 073	21 958	28 084	
		počet účastí	7 726	7 606	6 911	3 556	3 594	
	kolaudace	počet pozvánek	43 345	42 108	37 872	33 937	31 891	
		počet účastí	33 510	33 584	29 160	25 797	26 340	
spolupráce mimo rámec st. požárního dozoru ¹⁾	počet vyřízených žádostí	1 644	1 448	1 236	1 073	1 062		
ostatní činnosti	vyřízené žádosti, účasti	počet	2 900	2 712	3 086	3 166	3 361	
zjišťování příčin vzniku požárů	spisy o požárech	počet	10 460	9 771	9 798	9 407	9 623	
	požárně technické expertizy	počet	450	571	436	483	511	

1.2. Odborné vzdělávání

V roce 2008 probíhaly práce na nové koncepci vzdělávání u HZS ČR. Na úseku požární prevence by po předpokládaném ukončení prací v roce 2009 mělo dojít k úpravám stávajícího systému tak, aby vstupní příprava byla přesně uzpůsobena potřebám příslušníků jak z časového, tak především z odborného hlediska, a umožnila kvalitní výkon státního požárního dozoru. Pro výkon jednotlivých užších specializací, jakými jsou na úseku požární prevence kontrolní činnost, stavební prevence, zjišťování příčin vzniku požárů a preventivně výchovná činnost, jsou zavedeny speciální kurzy k získání detailních informací a nácviku potřebných dovedností pro kvalitní výkon státní správy. Za přínosné je považováno zapojení příslušníků odborů prevence HZS krajů do lektorské činnosti v těchto speciálních kurzech.

S cílem udržovat znalosti příslušníků vykonávajících státní požární dozor na úrovni platných předpisů (především pak ve vztahu k nové vyhlášce č. 23/2008 Sb., o technických podmínkách požární ochrany staveb) a vytvářet podmínky pro tzv. „výkon dobré správy“ byla v roce 2008 provedena celá řada metodických zaměstnání, seminářů a porad na celorepublikové úrovni. Cílem těchto aktivit bylo zvýšení kvality a efektivity výkonu příslušníků vykonávajících státní požární dozor a zajištění srovnatelné kvality výkonu v rámci celé ČR.

1.3. Spolupráce při přípravě návrhů nové a změn stávající legislativy

Dne 1. července 2008 nabyla účinnosti vyhláška č. 23/2008 Sb., o technických podmínkách požární ochrany staveb, která je realizací zmocnění v § 24 odst. 3 zákona o požární ochraně. Účelem této právní úpravy je stanovit jednotné technické podmínky požární ochrany při navrhování, výstavbě a užívání staveb.

V průběhu roku 2008 byly vedeny práce na přípravě novelizace zákona o požární ochraně. Práce budou probíhat i v roce 2009.

MV-GŘ HZS ČR reagovalo v loňském roce na změnu dohodnutých kroků, kterou učinilo Ministerstvo pro místní rozvoj ve věci vydání nového předpisu, který by řešil oblast čištění komínů, kouřovodů a spalinových cest. V součinnosti s Ministerstvem průmyslu a obchodu, Hospodářskou komorou ČR, Ministerstvem pro místní rozvoj a Ministerstvem životního prostředí došlo k dohodě, že nový právní předpis, který bude řešit problematiku čištění komínů, kouřovodů a spalinových cest bude vydán formou nařízení vlády, které nahradí vyhlášku č. 111/1981 Sb., o čištění komínů. Nové nařízení vlády bude věcně přiřazeno k zákonu o požární ochraně a bude vydáno Ministerstvem vnitra.

V rámci pracovních skupin Ministerstva průmyslu a obchodu (Pracovní komise pro překážky obchodu a Pracovní skupiny Úřadu pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví pro stavební výrobky), jejichž činnosti se aktivně účastní i příslušníci odboru prevence MV-GŘ HZS ČR, probíhají připomínková řízení k návrhům právních předpisů sekundárního práva EU/ES (zejména v rámci připravované revize směrnice CPD - Construction Product Directive).

1.4. Mezinárodní aktivity

Zástupci HZS ČR se v roce 2008 zúčastnili několika mezinárodních jednání v oblasti prevence:

- zasedání Fire Safety Network - v této skupině 19 států EU se projednávají a vyhodnocují všechny aktuální problematiky požární prevence;
- zasedání CTIF - v tomto orgánu bylo dosaženo větší aktivity na úseku prevence;
- jednání se Scientific Innovative Center of Construction and Fire safety (Rusko) - byla navázána spolupráce na úseku požární bezpečnosti a prevence;
- jednání s Prezidiem Hasičského a záchranného zboru SR (Slovensko) a Úřadem PO a záchrany Litevské republiky - výměna zkušeností především z hlediska směrnice a norem EU a dobré praxe;
- pracovní jednání se zástupci VdS Schadenverhütung GmbH v Kolíně nad Rýnem v oblasti aplikace směrnice nového a globálního přístupu k volnému pohybu zboží a uplatňování základního požadavku směrnice CPD (Construction Product Directive) na stavební výrobky.

V rámci 14. ročníku mezinárodního veletrhu požární a bezpečnostní techniky a služeb PYROS/ISET 2008 se ve dnech 13. až 14. května 2008 pod záštitou MV-GŘ HZS ČR, České asociace hasičských důstojníků a Profesní komory požární ochrany uskutečnil 10. ročník mezinárodní odborné konference PYROMEETING 2008 pod názvem Prevence hrozeb 21. století.

2. Preventivně výchovná činnost

HZS ČR usiluje o maximální využití vhodných forem k informování všech skupin obyvatelstva o možných mimořádných událostech a správných postupech v případě ohrožení. Všeobecně známé zkušenosti dokazují, že pouze dobře informovaný občan je nejen lépe připraven předcházet vzniku mimořádné události, ale v případě již vzniklé mimořádné události také schopen se účinněji chránit a pomoci ostatním. HZS ČR klade v této oblasti důraz na preventivně výchovnou činnost.

Obsahové zaměření a formy preventivně výchovné činnosti na úsecích požární ochrany a ochrany obyvatelstva vychází ze současných legislativních norem a z potřeby dosažení znalostí a dovedností obyvatelstva k jeho chování při vzniku mimořádných událostí.

HZS ČR se v rámci preventivně výchovné činnosti zaměřuje na děti, mládež a dospělé. Obsah a formy preventivně výchovné činnosti na úsecích požární ochrany a ochrany obyvatelstva směřují k tomu, aby občanovi umožnily přístup k informacím a přípravě na mimořádné události. Využívá se mnoho různých forem jako např.: internet, televizní a rozhlasové vysílání jak na celostátní, tak i na regionální úrovni, den otevřených dveří na stanicích HZS krajů, výchovné programy pro děti, mládež a dospělé, jako např. výtvarné a dovedností soutěže.

Preventivně výchovná činnost v roce 2008		Počet	
Vlastní akce	články v tisku/ tiskové zprávy	16876	4385
	rozhlas/televize	2597	1503
	akce celkem/z toho školy	3994	2766
	vydané propagační a informační materiály		393
Akce organizované jinými subjekty ve spolupráci s HZS kraje			889
Akce pořádané k proškolení učitelů (semináře, kurzy) v problematice ochrany člověka za mimořádných událostí (počet akcí/počet proškolených)		165	1186

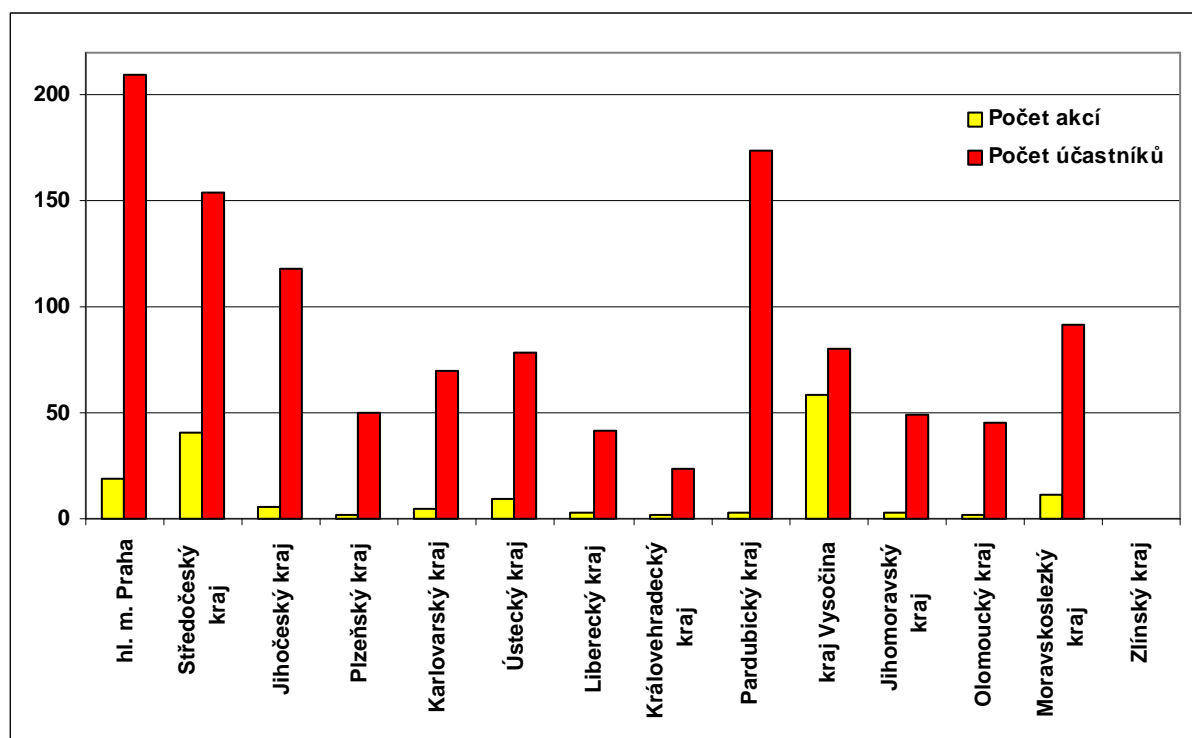
Od roku 1999 je do vzdělávání na základních a středních školách začleněna tematika ochrany člověka za mimořádných událostí. V roce 2003 na základě Pokynu Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (dále „MŠMT“) č.j. 12 050/03-22 k začlenění tematiky ochrany člověka za mimořádných událostí do vzdělávacích programů byla uvedená problematika zařazena do vzdělávacích dokumentů a dodatkem k učebním dokumentům „Ochrana člověka za mimořádných událostí“ č.j. 13 586/03-22 ze dne 4. března 2003 byly platné vzdělávací programy doplněny o zařazení tematiky v rozsahu nejméně 6 vyučovacích hodin ročně v každém ročníku. Obsahová náplň výuky vychází z metodických materiálů připravených HZS ČR. MŠMT v roce 2004 schválilo nové principy v politice pro vzdělávání žáků od 3 do 19 let (Zákon č.561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání). Systém kurikulárních dokumentů se tímto rozhodnutím změnil a nově se postupuje podle rámcových vzdělávacích programů. Učitelé mají možnost tvořit vlastní vzdělávací program, který je založen na jejich představách a zkušenostech. Plány popisují jakých dovedností by měl žák dosáhnout a ne „co přesně se má probrat“. Tento systém umožňuje zredukovat, popřípadě vynechat některé méně podstatné pasáže látky, za účelem splnění základních cílů výuky, nebo přínosné projekty prodloužit. Všechny

základní školy v České republice a od 1. 9. 2007 podle něj začaly vyučovat v 1. a 6. ročníku. Oblast ochrany člověka za mimořádných událostí se v rámcových vzdělávacích programech pro základní, gymnaziální a střední odborné vzdělávání objevuje jako součást vzdělávacích oblastí. V dnešní době se na školách prolíná Pokyn MŠMT k začlenění tematiky ochrany člověka za mimořádných situací do vzdělávacích programů s rámcovými vzdělávacími programy.

Od zavedení výuky uvedené problematiky do škol a v souladu s dokumentem „Zaměření preventivně výchovné činnosti na úseku požární ochrany a ochrany obyvatelstva“ HZS ČR:

- pomáhá při přípravě praktických cvičení na školách,
- organizuje besedy na školách,
- pořádá ukázky z činnosti jednotek požární ochrany nebo i dalších složek IZS,
- spolupracuje při exkurzích škol na stanicích HZS krajů.
- odborně se podílí při tvorbě pomůcek a učebnic.

Mezi další aktivity patří příprava učitelů k výuce předmětné problematiky. Vzdělávání probíhá ve školících zařízeních patřících HZS ČR, přímo na školách, nebo v prostorách jiných vzdělávacích zařízení, se kterými HZS ČR spolupracuje (pedagogická centra, Národní institut pro další vzdělávání aj.). Do konce roku 2008 bylo proškoleny 10 700 učitelů (z toho 1186 učitelů v rámci 165 kurzů v roce 2008).

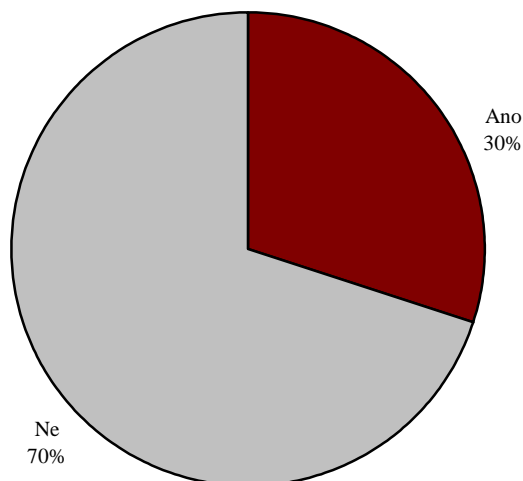
Pro odborníky, obyvatelstvo i na pomoc školám při výuce je na internetových stránkách www.hzscr.cz zveřejněna řada publikací a příruček jak z oblasti ochrany obyvatelstva, tak z oblasti požární ochrany. V roce 2008 byla zahájena cestou HZS krajů distribuce příručky „Co dělat...“ a DVD „Šťěstí přeje připraveným“ do všech základních, středních a vyšších odborných škol po celé ČR.

Další preventivní projekty

V roce 2008 pokračoval projekt „Bezpečné cestování“ díky spolupráci s Českými drahami, a.s. a Dopravním podnikem hl. m. Prahy, jehož cílem je zvyšování informovanosti občanů cestujících v prostředcích hromadné dopravy a prohloubení jejich povědomí o možných nebezpečích a správném jednání v případě hrozící nebo již vzniklé mimořádné události. Sdělované informace byly zveřejněny formou informačních samolepek velikosti A4 v hromadných dopravních prostředcích (autobusech, tramvajích, metru, ve vlacích) a v prostorách vlakových nádraží Českých drah, a.s. a čekárnách městské hromadné dopravy v Praze. Projekt se během své existence za výrazné pomoci HZS krajů rozšířil do velkých měst po celé ČR a lze se s ním setkat nejen v dopravních prostředcích, zastávkách, prostorách patřící dopravcům, ale i ve školách, v obecních úřadech, případně u jiných institucí.

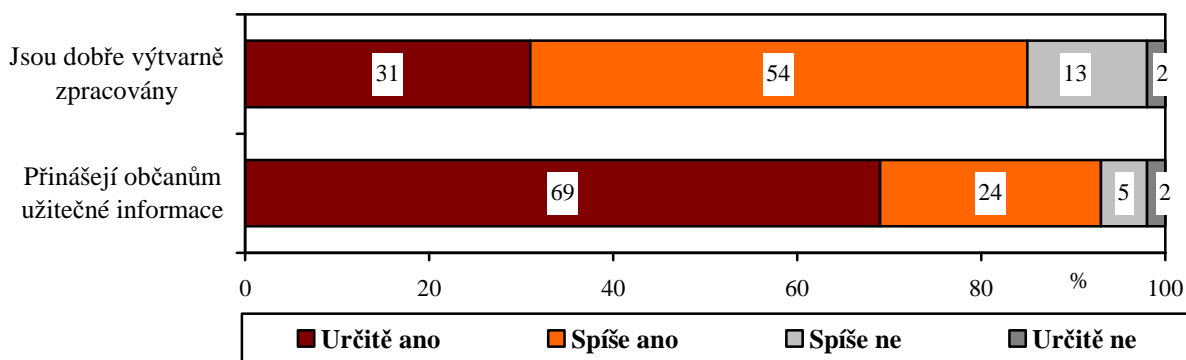
V květnu a červnu roku 2008 provedla agentura STEM reprezentativní výzkum veřejného mínění na téma spokojenosti obyvatelstva s prací HZS ČR a informovanosti v oblastech požární prevence, ochrany obyvatelstva, integrovaného záchranného systému a krizového řízení. Součástí výzkumu byla i otázka zda plakáty projektu „Bezpečné cestování“ v dopravních prostředcích přinášejí užitečné informace .

"Viděl(a) jste ve veřejném dopravním prostředku některý z těchto plakátků?"

Pramen: STEM, Hasiči 5-6/2008, 2795 respondentů

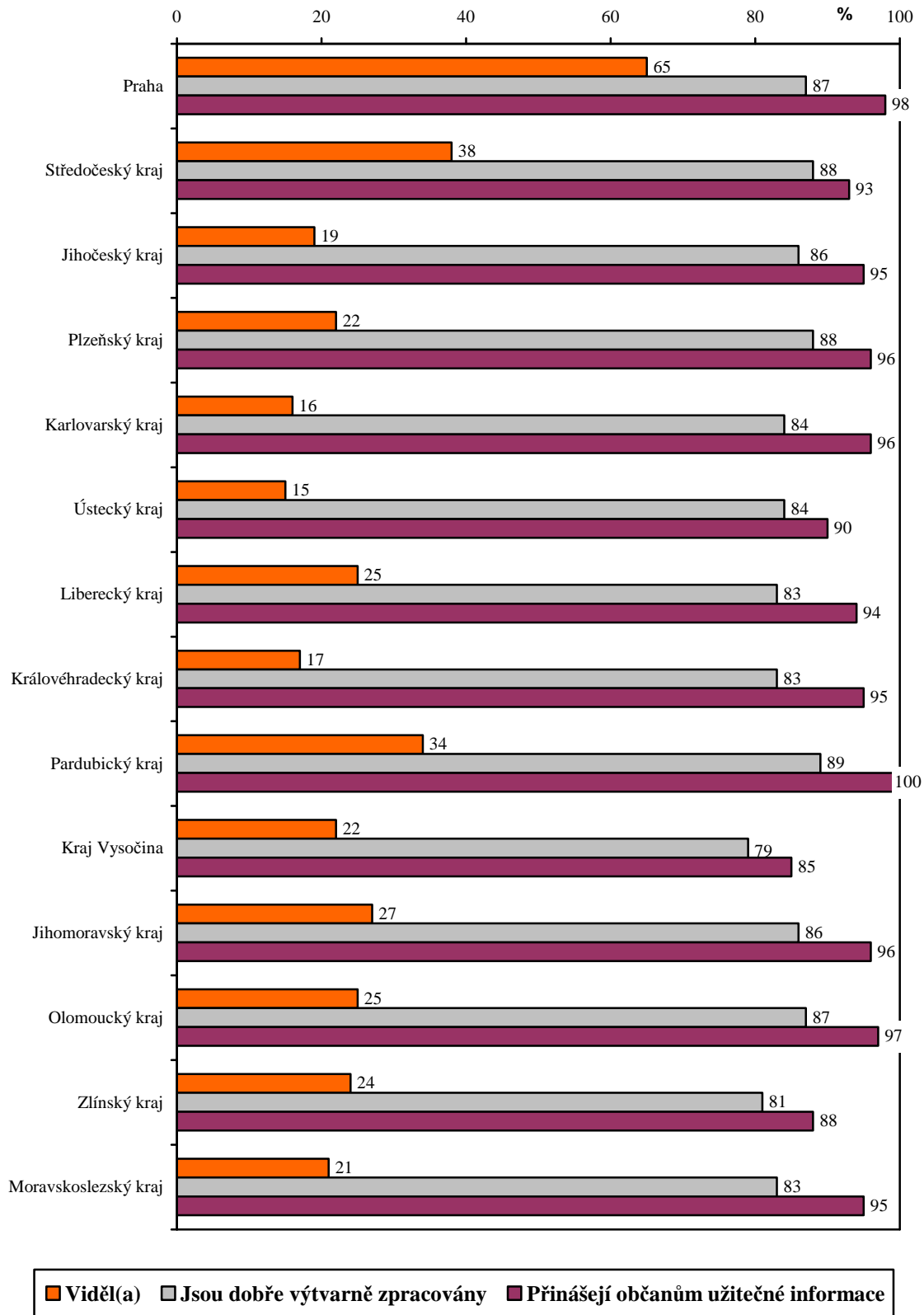
„Jak se Vám tyto plakátky líbí? Řekl(a) byste, že:“

Pramen: STEM, Hasiči 5-6/2008, 2795 respondentů

"Viděl(a) jste ve veřejném dopravním prostředku některý z těchto plakátků?"

"Jak se Vám tyto plakátky líbí? Řekl(a) byste, že:"
(% kladných odpovědí; podle krajů)

Pramen: STEM, Hasiči 5-6/2008, 2795 respondentů

Ke zkvalitnění informování a vzdělávání obyvatelstva v oblasti ochrany obyvatelstva a požární ochrany, dopravní výchovy a první pomoci vznikla v roce 2008 meziresortní spolupráce HZS ČR s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy, Ministerstvem zdravotnictví a Ministerstvem dopravy. V rámci úsilí začlenit tyto problematiky do vzdělávání budoucích pedagogů se rozvinula rovněž úzká spolupráce s vybranými vysokými školami.

3. Ochrana obyvatelstva

3.1. Koncepce ochrany obyvatelstva

Na přelomu roku 2007 a 2008 projednal Výbor pro civilní nouzové plánování (dále jen „VCNP“) na své 38. schůzi materiál s názvem Vyhodnocení stavu realizace Koncepce ochrany obyvatelstva do roku 2006 s výhledem do roku 2015 (dále jen „Koncepce 2006/2015“) a návrh Koncepce ochrany obyvatelstva do roku 2013 s výhledem do roku 2020 (dále jen „Koncepce 2013/2020“). Hlavní část tohoto materiálu je členěna na 4 části, kterými jsou:

1. Vyhodnocení Harmonogramu realizace základních opatření ochrany obyvatelstva do roku 2006 s výhledem do roku 2015;
2. Vyhodnocení stavu realizace Koncepce ochrany obyvatelstva do roku 2006 s výhledem do roku 2015;
3. Koncepce ochrany obyvatelstva do roku 2013 s výhledem do roku 2020;
4. Harmonogram realizace opatření ochrany obyvatelstva do roku 2013 s výhledem do roku 2020.

Po projednání přijal VCNP usnesení č. 288, kterým vzal na vědomí vyhodnocení podle bodu 1. materiálu, vyjádřil souhlas s vyhodnocením podle bodu 2. materiálu a s návrhy podle bodů 3. a 4. materiálu, a uložil předsedovi VCNP předložit celý materiál k projednání na schůzi Bezpečnostní rady státu (dále jen „BRS“). Materiál byl projednán v BRS dne 17. ledna 2008, bylo přijato usnesení č. 3, kterým BRS vzala předložený materiál na vědomí a uložila ministru vnitra předložit jej na schůzi vlády České republiky. Vláda projednala uvedený materiál na svém jednání dne 25. února 2008 a přijala usnesení č. 165, kterým vzala na vědomí části 1. a 2. a schválila části 3. a 4., tedy novou koncepci a z ní vyplývající harmonogram opatření, který byl zařazen jako příloha uvedeného usnesení vlády.

V souladu s usnesením vlády ČR byla zpráva zveřejněna a je dostupná na internetových stránkách MV-GŘ HZS ČR: www.hzscr.cz/clanek/koncepce-a-legislativa-ochrany-obyvatelstva.aspx

V návaznosti byl v průběhu jara 2008 rozpracován Harmonogram opatření, která budou ve stanovených obdobích plněna jak u krajských ředitelství HZS ČR tak u MV-GŘ HZS ČR.

3.2. Zjišťování a vyhodnocování radiální, chemické a biologické situace

Usnesením vlády ČR ze dne 15. prosince 2004 č. 1276 byl schválen Harmonogram dalšího postupu se stanovením odpovědnosti za plnění jednotlivých úkolů při zabezpečování zjišťování, předávání, vyhodnocování a využívání údajů o radiální, chemické a biologické situaci za stavu ohrožení státu nebo válečného stavu, při řešení krizových situací spojených s teroristickými útoky a pro řešení mimořádných událostí v zahraničí (dále jen „Harmonogram“). Tento Harmonogram byl následně aktualizován usnesením vlády ČR ze dne 26. dubna 2006 č. 471, kterým došlo k dalšímu upřesnění zadaných úkolů včetně termínů jejich plnění. V roce 2008 byla vytvořena Zpráva o plnění opatření stanovených v Harmonogramu. Tento materiál byl schválen usnesením vlády ČR ze dne 2. června 2008 č. 667, které zároveň ukládá zpracování nového materiálu – Národního plánu ochrany obyvatelstva před nebezpečnými látkami, který bude komplexně pokrývat problematiku ochrany obyvatelstva před chemickými, biologickými a radioaktivními látkami. Návrh

harmonogramu zpracování Národního plánu ochrany obyvatelstva před nebezpečnými látkami je uloženo vládě předložit do 30. června 2009.

V souvislosti s plněním úkolů výše zmíněného Harmonogramu a na základě podkladů HZS krajů proběhla v roce 2008 aktualizace přehledu sil a prostředků ke zjišťování a vyhodnocování radiační, chemické a biologické situace. Byly zpracovány podklady pro vytvoření mapy pokrytí ČR těmito prostředky ve formě datové vrstvy v geografickém informačním systému.

Za účelem zhodnocení dosavadního fungování stacionárních hlásičů radiace DC-4C-71 a DC-4D-82 a návržení dalšího postupu v oblasti monitorování radiační situace těmito přístroji byla v roce 2008 vytvořena pracovní skupina MV-GŘ HZS ČR. Jako podklad pro činnost této pracovní skupiny sloužila „Analýza současného stavu stacionárních hlásičů radiace typu DC-4C-71 a DC-4D-82“ (dále jen „Analýza“) založená na informacích poskytnutých HZS krajů, Institutem ochrany obyvatelstva Lázně Bohdaneč a Opravářenským závodem Olomouc. Výstupem činnosti pracovní skupiny v roce 2008 je závěrečná zpráva, která hodnotí současný stav monitorování radiační situace stacionárními hlásiči radiace, informuje o jejich množství a rozmístění, a navrhuje několik variant dalšího postupu v této oblasti.

Vyhodnocováním dopadů mimořádných událostí na civilní obyvatelstvo a zasahující jednotky IZS, zajišťováním modelování šíření nebezpečných látek a zpracováváním geografických a kartografických podkladů pro řešení mimořádných událostí se i v roce 2008 zabývala odborná podskupina vyhodnocování radiační, chemické a biologické situace (dále „CBRN“). Tato podskupina může být svolána v rámci skupiny ochrany obyvatelstva, která je součástí štábu MV-GŘ HZS ČR. Za účelem zajištění činnosti podskupiny probíhalo i v roce 2008 její další vybavování moderním softwarovým a hardwarovým vybavením. Spolu s tím pokračovalo testování vhodného softwarového vybavení a vzdělávání do podskupiny vyčleněných příslušníků.

Ve dnech 26.-28. listopadu 2008 se v zóně havarijního plánování JE Dukovany uskutečnilo rozsáhlé cvičení ZÓNA 2008. Základním tématem cvičení byla činnost orgánů krizového řízení, složek IZS a dalších subjektů při řešení mimořádné události vzniklé v souvislosti se simulovanou havárií na JE Dukovany. V oblasti ochrany obyvatelstva byla v rámci cvičení řešena problematika realizace neodkladných a následných ochranných opatření zejména vyrozumění a varování, evakuace, dekontaminace a nouzové ubytování.

Řešením CBRN problematiky se v roce 2008 zabývala také CBRN Task Force, zřízená a vedená Evropskou komisí. Činnost CBRN Task Force probíhala v rámci tří podskupin – podskupiny pro biologii; chemii a radiační/jadernou problematiku. Každá podskupina se postupně věnovala tématickým blokům: prevence; detekce; odezva. CBRN Task Force byla expertním seskupením, jehož složení bylo proměnlivé v závislosti na projednávaných otázkách. Některých jednání CBRN Task Force se účastnili také zástupci MV-GŘ HZS ČR. Výstupem činnosti CBRN Task Force bude rozsáhlý materiál, který bude sloužit jako podklad pro akční plány týkající se CBRN problematiky, jejichž vytvoření je plánováno na červen 2009.

V roce 2008 pokračovalo vedení databáze odborníků. Odborníci registrovaní v databázi mohou být využiti pro účely vysílání do záchranných a humanitárních operací nebo pro poskytování odborných informací v případě mimořádných událostí spojených s výskytem nebezpečných látek v ČR i v zahraničí. Pro tyto odborníky bylo zorganizováno instrukčně metodické zaměstnání, jehož cílem bylo informovat o podmínkách vysílání českých občanů do zahraničí a o dosavadních zkušenostech z působení českých odborníků a záchranářů v zahraničí.

3.3. Varování a vyrozumění

V trvalé provozuschopnosti byl udržován Jednotný systém varování a vyrozumění (dále jen „JSVV“).

Celkový počet koncových prvků varování napojených do JSVV je 6906 ks, z toho je v majetku HZS ČR 5131 ks. Obce vlastní 439 místních informačních systémů a 234 elektronických sirén. Zbýlých 1102 koncových prvků představuje rotační sirény v majetku obcí a koncové prvky u právnických a podnikajících fyzických osob. Z celkového počtu koncových prvků je 6619 ovládáno dálkově cestou systémem selektivního rádiového návěštění. Hodnota spravovaných prostředků je téměř 410 mil. Kč.

Činnost většiny sirén je ovládána vysílaným radiovým signálem, kterým je území ČR pokryto na více než 90 %. Zbýlých 10% území představují např. vojenské výcvikové prostory, pohoří, resp. trvale neobydlené prostory.

Na obměnu nebo výstavbu nových koncových varovacích prvků u obcí, zejména elektronických sirén a místních informačních systémů byly v roce 2008 využity účelové dotace ve výši 3 mil. Kč.

3.4. Ukrytí

V souladu se schválenou koncepcí a platnými právními předpisy se ukrytí obyvatelstva při mimořádných událostech s rizikem kontaminace chemickými nebo radioaktivními látkami provádí improvizovaným způsobem s využitím přirozených ochranných vlastností staveb (s provedením minimálních úprav jako utěsnění oken a dveří apod.) v kombinaci s použitím improvizovaných prostředků individuální ochrany dýchacích cest, očí a povrchu těla.

S využitím stálých úkrytů civilní ochrany, které byly vybudovány a jsou předurčeny k ochraně obyvatelstva před účinky zbraní hromadného ničení v případě vojenského ohrožení, nelze při mimořádných událostech a krizových situacích nevojenského charakteru počítat, zejména s ohledem na dobu potřebnou k jejich uvedení do pohotovosti, na jejich nedostatečný počet a nerovnoměrné teritoriální rozmístění a také s ohledem na jejich aktuální stavebně - technický stav. Také v roce 2008 se HZS krajů při vyřazování stálých úkrytů z evidence řídily stanoveným metodickým postupem a v souladu se zákonem o IZS vedly a aktualizovaly evidenci a prováděly kontrolu staveb civilní ochrany a staveb dotčených požadavky civilní ochrany.

Na základě předložených žádostí vlastníků bylo k 31.12.2008 z evidence vyřazeno 642 stálých úkrytů o celkové kapacitě 122.171 osob. V evidenci zůstává 2.816 stálých tlakově odolných úkrytů s kapacitou 557.618 ukryvaných osob a 149 stálých tlakově neodolných úkrytů s kapacitou 30.983 ukryvaných osob.

3.5. Nouzové přežití a humanitární pomoc

V roce 2008 bylo realizováno nařízení generálního ředitele HZS ČR „Způsob realizace opatření nouzového přežití v působnosti HZS ČR“. V souladu s harmonogramem opatření plynoucích z analýzy využitelných zásob Základny logistiky Olomouc (dále jen „ZL Olomouc“) byly systemizovány centrální zásoby věcných prostředků pro nouzového přežití obyvatelstva ve skladech MV–GŘ HZS ČR. Ve skladech MV-GŘ HZS ČR a skladech HZS

krajů jsou trvale připraveny k použití vysoušeče zdiva, které jsou pravidelně ošetřovány a revidovány.

Materiální základny humanitární pomoci jsou připraveny k použití a vybaveny tak, aby umožňovaly příjem 750 (5x150) evakuovaných osob, jejich nouzové ubytování, vystrojení, stravování a provádění základní osobní hygieny. Koncem roku 2008 byl připraven převod materiálních základen humanitární pomoci vojenského záchranného útvaru Hlučín o celkové kapacitě 450 osob, které budou v roce 2009 a podle rozpočtových možností i v dalších letech průběžně doplňovány věcnými prostředky podle systemizace MV-GŘ HZS ČR.

Pokračuje vybavování HZS krajů kontejnerem nouzového přežití pro 25-50 osob. V roce 2008 byly provedeny přípravné práce a zpracovány technické specifikace pro nákup dalších čtyř kontejnerů, který bude realizován v průběhu roku 2009 a 2010. V současné době je kontejnerem nouzového přežití vybaveno jedenáct HZS krajů. Kontejnery jsou určeny pro krátkodobý odpočinek 25-50 osob. Doba uvedení do pohotovosti je do jedné hodiny a doba autonomní činnosti je až 24 hodin. Další materiál nouzového přežití je k dispozici u územních odborů a na stanicích HZS krajů. V oblasti vybavení materiálem nouzového přežití byly provedeny dílčí úpravy struktury a počtů materiálu nouzového přežití. Soupravy jsou určeny pro postižené obyvatelstvo při řešení mimořádných událostí a skládají se ze základního oblečení, hygienických prostředků a materiálu pro přepravu a výdej stravy.

K zabezpečení nouzového přežití obyvatelstva, zejména k ubytování evakuovaných osob, jsou využívána především vhodná stacionární zařízení se smluvním zajištěním dalších nezbytných služeb. Tato opatření jsou řešena v havarijních plánech krajů.

V roce 2008 pracovala skupina vytvořená při MV-GŘ HZS ČR, která je složená ze zástupců nevládních organizací a příslušníků HZS ČR na přípravě standardů psychosociální práce. Skupinou byly zpracovány letáčky pro informování a pomoc obyvatelstvu. Ve Zlínském kraji bylo uskutečněno praktické cvičení evakuace školy, při kterém se ověřovaly zpracované standardy psychologické práce včetně informačních letáčků. Uvedením standardů do praxe vznikne jednotný náhled na pomoc obyvatelstvu v psychosociální oblasti. Občanské sdružením ADRA, regionální nevládní organizace a HZS připravily regionální konferenci „Víme o sobě“ ve Zlínském a Ústeckém kraji. Hlavním cílem konferencí je seznámení orgánů státní správy s jednotlivými nevládními organizacemi v daném regionu. Zároveň proběhla příprava a uskutečnila se III. celostátní konference s mezinárodní účastí „Víme o sobě“ .

3.6. Materiál civilní ochrany

Materiál civilní ochrany využitelný k plnění úkolů HZS ČR, k němuž od vydání opatření Ministerstva financí č.j. 221/84067/2001 přísluší hospodařit Ministerstvu vnitra a HZS krajů, je uložen a připraven k distribuci ve skladech těchto organizačních složek státu.

Funkčnost materiálu civilní ochrany je pravidelně v určených intervalech ověřována revizemi prováděnými Opravárenským závodem Olomouc a kontrolami jeho uložení ve skladech Základny logistiky Olomouc. Nefunkční a neupotřebitelný materiál civilní ochrany je podle rozpočtových možností HZS ČR průběžně ekologicky likvidován. Většinu materiálu civilní ochrany tvoří prostředky individuální ochrany:

- cca 2.340.000 lícnic ochranných masek CM-3, CM-4, CM-5 a CM-6 a cca 420.000 lícnic ochranných masek pro děti DM-1, CM-3H-CO, CM-3 pro děti,
- cca 45.800 ks dětských ochranných vaků DV-65 a DV-75,

- cca 6.000 ks dětských ochranných kazajek DK-62 a DK-88,
- cca 1.611.000 malých ochranných filtrů MOF-2, MOF-4, MOF-5 a MOF-6,

které jsou podle ustanovení § 17 vyhlášky č. 380/2002 Sb. připraveny k distribuci pro vybrané kategorie obyvatelstva po vyhlášení stavu ohrožení státu nebo válečného stavu.

Přístroje pro radiační a chemický průzkum připravené ve skladech HZS ČR k použití (stav ke dni 31.12.2008) :

- 11.066 ks přenosných přístrojů pro radiační průzkum typové řady DC-3,
- 2.031 ks přenosných přístrojů pro chemický průzkum CHP-71.

4. Krizové řízení a civilní nouzová připravenost

Za oblast krizového řízení a civilního nouzového plánování je dle zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, ve znění pozdějších předpisů, odpovědné Ministerstvo vnitra.

4.1. Krizové řízení

Krizové řízení v České republice je kodifikováno zákonem č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), ve znění posledních předpisů, a nařízením vlády č. 462/2000 Sb., k provedení § 27 odst. 8 a § 28 odst. 5 zákona č. 240/2000 Sb., ve znění nařízení vlády č. 36/2003 Sb. (dále jen „nařízení vlády č. 462/2000 Sb.“).

Na základě rozdělené působnosti pokračovalo MV-GŘ HZS ČR v koordinaci přípravy na krizové stavy a jejich řešení, při sjednocování postupů ústředních správních úřadů, krajských a obecních úřadů, právnických a podnikajících fyzických osob, organizování instruktáží, školení a další přípravy k získání zvláštní odborné způsobilosti pracovníků orgánů krizového řízení.

Nedílnou součástí krizového řízení je také oblast havarijního plánování, která je upravena zejména následujícími právními předpisy:

- zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů;
- vyhláška MV č. 328/2001 Sb., o některých podrobnostech zabezpečení integrovaného záchranného systému, ve znění pozdějších předpisů;
- vyhláška MV č. 103/2006 Sb., o stanovení zásad pro vymezení zóny havarijního plánování a o rozsahu a způsobu vypracování vnějšího havarijního plánu.

Na tvorbě a zpracování havarijních plánů krajů, stejně jako vnějších havarijních plánů a dalších plánů zpracovávaných podle zvláštních právních předpisů, které jsou součástí krizového plánu, se kromě HZS krajů podílejí rovněž další dotčené správní úřady a složky integrovaného záchranného systému. Všechny tyto plány jsou schváleny příslušnými vedoucími pracovníky a v návaznosti na aktuální stav jsou průběžně upřesňovány.

Ve vztahu ke krizovým plánům, patřilo k hlavním úkolům v roce 2008 provedení jejich aktualizace v souladu s úkolem generálního ředitele „Provedení úprav krizových plánů a havarijních plánů po transformaci Armády ČR, uzavření nové rámcové smlouvy“. Transformace Armády ČR byla provedena na základě Usnesení vlády č. 640 ze dne 11. června 2007, kterým byla vzata na vědomí „Zpráva o stavu reformy ozbrojených sil České republiky“ a uloženo ministryni obrany předložit vládě do 27. září 2007 na základě zprávy návrh dalšího postupu transformace ozbrojených sil České republiky. Ve vazbě na řešení krizových situací byly nejzásadnější změny spojené s rušením či reorganizací vybraných záchranných praporů AČR:

- 153. zpr Jindřichův Hradec a 155. zpr Bučovice – reorganizovány do samostatných záchranných rot s dislokací Olomouc a Rakovník,

- 157. zpr Hlučín – převeden k Hasičskému záchrannému sboru České republiky (jako záchranných útvar),
- 154. zpr Rakovník a 156. zpr Olomouc – reorganizovány na 152. a 153. ženijní prapor,
- 152. zpr Kutná Hora – zrušen bez náhrady.

Ministerstvem obrany bylo garantováno, že schopnost resortu poskytovat podporu IZS zůstane zachována, bude však realizována cestou ad hoc aranžmá v nezbytném rozsahu a podle dostupnosti sil. Jednotlivé krizové plány krajů a havarijní plány krajů byly na základě úkolu v požadovaném termínu aktualizovány. Nově nastavené principy byly prakticky odzkoušeny v rámci cvičení ZÓNA 2008. Konkrétní závěry a zjištění z tohoto cvičení uvedená v závěrech mohou mít další dopad na aktualizaci jednotlivých plánovacích dokumentů.

V oblasti hospodářských opatření pro krizové stavy byla v rámci HZS ČR dokončena realizace opatření „Plánu vytváření civilních zdrojů k zajištění bezpečnosti ČR na léta 2007 – 2008“ a to formou zpracování jednotlivých technických specifikací (např. malá mobilní úpravna vody v kontejnerovém provedení) a dále nominace odpovědných pracovníků v rámci „Hodnotící komise pro posouzení a hodnocení nabídek“. Pro zajištění civilních zdrojů na léta 2009 a 2010 v podmínkách HZS ČR byly upřesněny jednotlivé požadavky na doplnění a dále byly zpracovány detailní technické specifikace (např. požární kontejner nouzového přežití pro umístění na nosiči kontejnerů). V průběhu roku došlo také k celé řadě změn ochraňovatelských funkcí u jednotlivých kusů techniky spojených zejména s plánovaným vytvořením Záchranného útvaru Hlučín.

Důležitým úkolem, pokračujícím z předchozího roku 2007, byly práce spojené s novelizací krizové legislativy (včetně prováděcích předpisů) ve vazbě na Optimalizaci současného bezpečnostního systému ČR. Přípravné práce byly zaměřeny zejména provázanost jednotlivých právních předpisů v gesci HZS ČR (krizový zákon, zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a zákon č. 238/2000 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky). V druhém pololetí byly navíc také zahájeny přípravné práce na implementaci připravované směrnice rady o určování a označování evropských kritických infrastruktur a o posouzení potřeby zvýšit jejich ochranu.

Problematiky kritické infrastruktury se dotknul také další úkol: aktualizace terminologického slovníku. Gestorem tohoto úkoly byl určen odbor bezpečnostní politiky Ministerstva vnitra. V rámci meziresortních jednání byl slovník rozšířen o řadu pojmů spadajících do oblasti kritické infrastruktury (např. subjekt kritické infrastruktury, objekt kritické infrastruktury).

Bodem č. 4 Zásad pro zřizování záložních krizových pracovišť (schváleno Usnesením vlády č. 512 ze dne 10. května 2006) bylo Ministerstvu vnitra uloženo zpracovat Studii mobilního předsunutého pracoviště krizového štábu. Řešením tohoto úkoly byl pověřen Institut ochrany obyvatelstva Lázně Bohdaneč, který připravil obsáhlý návrh řešení dané problematiky. Následky železničního neštěstí ve Studénce však ukázaly, že je potřeba se na nejen problematiku krizových pracovišť podívat i z jiného úhlu pohledu. Na základě získaných zkušeností bylo uloženo přehodnotit již vytvořený materiál a upravit jej tak, aby bylo možné takovéto předsunuté pracoviště využít také např. pro potřebu štábu velitele zásahu. Usnesením Výboru pro civilní nouzové plánování bylo uloženo zřídit odbornou pracovní skupinu, která se tímto problémem bude zabývat. Výsledkem jednání této pracovní skupiny bylo, že úkol formulovaný v Zásadách nevychází z reálných potřeb územních orgánů krizového řízení. Tento závěr byl v prosinci vzat na vědomí Výborem pro civilní nouzovou

připravenost a dále doporučil vypracovat informaci s tímto závěrem pro Bezpečnostní radu státu.

Podle ustanovení § 2 zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů, a podle ustanovení § 10 odst. 2 písm. c) krizového zákona provedlo MV-GŘ HZS ČR v roce 2008 kontrolu oblasti připravenosti na krizové situace a jejich řešení u Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy. Cílem kontroly bylo zejména zjistit stav při zajišťování úkolů v připravenosti ministerstva na řešení krizových situací a stav zpracování krizového plánu ministerstva. Výsledky z kontroly ukázaly, že úkolům krizového řízení je věnována patřičná pozornost. Dále byly provedeny dvě tématické kontroly zaměřené na problematiku krizového a havarijního plánování, a to u HZS Zlínského kraje a HZS Královéhradeckého kraje.

MV – GŘ HZS ČR se v souladu s ustanoveními § 1 odst. 3 a 4 zákona č. 238/2000 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky dohodlo na úpravě bližších podmínek a způsobu spolupráce při plnění úkolů HZS ČR a MZe – ÚVHVV (dohoda o rámcové spolupráci) a společností Vodní díla – TBD a.s. (dohoda o spolupráci) stanovených zákonem č. 254/2001 Sb., o vodách a změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů, a zákonem č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému. Dohody upravují závazky smluvních stran a podmínky jejich plnění při přípravě na řešení mimořádné události a při provádění záchranných, zabezpečovacích a likvidačních prací při mimořádných událostech souvisejících s povodněmi a vodními díly.

V souvislosti se zrušením Ministerstva informatiky byly v rámci Ministerstva vnitra zahájeny práce na novelizaci Typového plánu „Narušení funkčnosti veřejných informačních vazeb“. V rámci resortu byla jako odpovědný zpracovatel určena sekce rozvoje a projektového řízení ICT v oblasti veřejné správy. Vzhledem k rozsahu požadované novelizace nebyly práce na tomto typovém plánu do konce roku 2008 dokončeny.

MV – GŘ HZS ČR se v rámci své činnosti vyjadřuje k návrhům nových právních předpisů, jejich novelizací a také ke koncepčním a dalším dokumentům. Z dlouhého výčtu lze namátkou jmenovat např.:

- plánovaná novela zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon): novelizace plánována na rok 2009,
- návrh zákona o zdravotnické záchranné službě,
- novela zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů,
- aktualizace Objektů důležitých pro obranu státu,
- aktualizace dokumentu „Operační přípravy státního území“,
- aktualizace Národního systému reakce na krize,
- a množství dalších.

4.2. Cvičení orgánů krizového řízení

Cvičení orgánů krizového řízení (dále jen OKŘ) byla v roce 2008 organizována a prováděna v souladu s „Plánem cvičení orgánů krizového řízení na léta 2008 – 2010“ a „Zásadami pro přípravu a provedení cvičení orgánů krizového řízení České republiky“ a dále podle plánovacích dokumentů jednotlivých územních krizových orgánů a složek integrovaného záchranného systému.

Ve dnech 16.-22. dubna 2008 se uskutečnilo pravidelné cvičení OKŘ členských zemí a partnerských států Severoatlantické aliance pod označením „**CMX 2008**“ jehož gestorem bylo Ministerstvo obrany. Cílem cvičení bylo prověřit alianční postupy krizového řízení na modelové situaci ve cvičném geopolitickém prostředí mimo euroatlantický prostor a jedním z hlavních úkolů bylo zajistit bezpečnost obyvatelstva. Cvičení se uskutečnilo na pracovištích orgánů krizového řízení a během cvičení nedošlo k žádnému skutečnému nasazení vojsk. Cvičná situace v sobě zahrnovala útoky na mírové síly OSN, humanitární krizi, teroristické útoky a válečné ohrožení sousedních států jedinou zemí. V rámci prvního dne cvičení, byl aktivován Ústřední krizový štáb. V dalších dnech se cvičení účastnily orgány krizového řízení vybraných ministerstev a správních úřadů s celostátní působností.

Ministerstvo vnitra-generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ve spolupráci se Státním úřadem pro jadernou bezpečnost a v součinnosti s Ministerstvem zdravotnictví, Ministerstvem zemědělství, Ministerstvem obrany, Ministerstvem průmyslu a obchodu, Ministerstvem životního prostředí, Krajskými úřady kraje Vysočina a Jihomoravského kraje uskutečnily ve dnech 26.-28. listopadu 2008 cvičení „**ZÓNA 2008**“, které mělo za cíl, procvičit opatření spojená s problematikou řešení mimořádné události po vzniku radiální havárie na Jaderné elektrárně Dukovany. Námětem tohoto cvičení byla vysoce nepravděpodobná situace, která v historii ČR dosud nenastala a k níž by mohlo dojít pouze za souběhu několika poruch a naprosto výjimečné shody okolností. Poprvé bylo cvičení s touto tematikou řízeno z centrální úrovně a jeho hlavním záměrem bylo procvičit činnost dotčených ústředních správních úřadů a jejich pracovních orgánů, krajů a obcí při odezvě na vznik radiální havárie, včetně přijímání neodkladných a následných ochranných opatření při vzniku mimořádné události 3. stupně na Jaderné elektrárně Dukovany. Stanovené cíle cvičení byly v hlavních bodech splněny. Zkvalitnil se systém varování a vyrozumění obyvatelstva, komunikace a informační toky mezi krizovými štáby.

Ve dnech 18.-19. listopadu 2008 se uskutečnilo meziresortní štábní cvičení OKŘ v gesci Ministerstva vnitra „**KRIZE 2008**“ s účastí výkonných prvků, jehož námětem byl únos českého dopravního letadla letícího na pravidelné lince do fiktivní země. Požadavkem únosců, kteří vyhrožovali usmrcením cestujících, bylo stažení českých vojenských jednotek zapojených do mezinárodních sil bojujících v této zemi se separatistickými skupinami a zároveň uznání vlády separatistů ve své zemi ze strany české vlády. Hlavním cílem cvičení bylo prověřit reálnost zpracovaných interních plánů, norem a postupů pro řešení únosu letadla, úroveň spolupráce mezi subjekty zapojenými do činnosti řídicího štábu letiště při krizové situaci spojené se spácháním protiprávního činu v civilním letectví, komunikační kanály, stavební a organizační uspořádání místností pro krizové řízení a podporu krizového řízení na letišti Praha – Ruzyně, úroveň a metody spolupráce mezi řídicím štábem letiště a krizovými štáby ústředních orgánů státní správy a integrovaného záchranného systému. Úkolem cvičení bylo taktéž procvičit vlastní zákrok proti teroristům a spolupráci všech složek odpovědných za jeho efektivní zvládnutí. Cvičení prokázalo, že zúčastněné složky jsou připraveny zvládat závažné protiprávní činy směřující proti českému civilnímu letectví. Na druhé straně však byla také identifikována celá řada problematických oblastí, jak v oblasti technického a komunikačního vybavení, tak i v detailech provázání krizových plánů a postupů jednotlivých složek. Stanovené cíle cvičení však byly splněny.

Ve dnech 24. listopadu – 5. prosince 2008 se uskutečnilo v České republice mezinárodní cvičení OKŘ Evropské unie „**CME 2008**“. Cvičení bylo z důvodu krizového vývoje situace v Gruzii uskutečněno v náhradním termínu. Posun termínu provedení cvičení vyvolal řadu komplikací jednotlivým členským státům Evropské unie, včetně České republiky. Nově stanovený termín kolidoval nejen s plánovanou konferencí NATO k CMX 2009, ale zejména s plánovaným cvičením „**ZÓNA 2008**“. Cvičení bylo zaměřeno na řešení

krizové situace společnou mírovou operací ESDP (European Security and Defence Policy) k dosažení bezpečnosti a stability v oblasti krize. Cílem cvičení bylo procvičit a zefektivnit činnost orgánů krizového řízení EU s uplatněním plánovacích procedur platných pro civilní a vojenské operace ESDP na strategické politicko-vojenské úrovni a procedur, zaměřených na konzultace a kolektivní rozhodovací proces. Cvičení bylo dále zaměřené na zvýšení schopností EU při řešení krizové situace s využitím civilních a vojenských nástrojů v rámci EU, bez využití zdrojů a schopností NATO. Cíle cvičení „CME 2008“ stanovené plánovacími dokumenty pro krizové orgány na národní úrovni byly splněny.

Kromě cvičení, která byla realizována podle schváleného „Plánu cvičení orgánů krizového řízení na léta 2008 – 2010“ byla orgány krizového řízení organizována řada cvičení a nácviků na územní úrovni, zaměřená zejména na řešení mimořádných událostí a krizových situací podle charakteru ohrožení daného regionu. V rámci cvičení byly procvičovány úkoly a opatření související s aktivací krizových štábů a jejich činností. Dále byla ověřována obsahová část dokumentace zpracovaných krizových a havarijních plánů. Realizovaná cvičení přispěla k prohloubení znalostí a vědomostí pracovníků zařazených do krizových štábů a ke sladění jejich činnosti.

V roce 2008 zpracovalo MV-GŘ HZS ČR ve spolupráci s Ministerstvem obrany a dalšími ústředními správními úřady Plán cvičení orgánů krizového řízení na léta 2009 - 2011, který projednal Výbor pro civilní nouzové plánování a schválila Bezpečnostní rada státu usnesením č. 5 ze dne 17. ledna 2008.

4.3. Vzdělávání v oblasti krizového řízení

Při přípravě na řešení krizových situací a při jejich řešení má své nezastupitelné místo vzdělávání v oblasti krizového řízení, které se uskutečňuje podle „Koncepce vzdělávání v oblasti krizového řízení“ (dále jen „Koncepce“), schválené usnesením Bezpečnostní rady státu č. 14 ze dne 16. listopadu 2004.

V roce 2008 byly vydány ve smyslu usnesení Bezpečnostní rady státu č.50 ze dne 6. listopadu 2007 studijní texty C – krizové řízení při nevojenských krizových situacích, který je určen pro moduly A, B a C a aktualizovaná verze modulu H – hospodářská opatření pro krizové stavy. Uvedené moduly jsou v aktuální podobě zveřejněny na internetových stránkách.

Vzdělávání v oblasti krizového řízení v roce 2008 probíhalo stejně jako v předcházejících letech v souladu s Koncepcí na dvou úrovních. První úroveň probíhala v oblasti dalšího profesního vzdělávání odborníků v oblasti krizového řízení.

Toto vzdělávání se v roce 2008 realizovalo, kromě vlastních akcí pořádaných HZS krajů, zejména v rámci porad organizovaných krajskými úřady pro pracovníky krizového řízení ORP a bylo zaměřeno zejména na předávání aktuálních informací z uvedené oblasti a na případné konzultace k řešeným úkolům a aktuálním problémům.

Dále probíhala příprava úředníků státní správy a samosprávy k prohloubení a doplnění jejich odborných znalostí v oblasti krizového řízení. Jednalo se o kurzy k získání zvláštní odborné způsobilosti, které i v roce 2008 zajišťoval Institut pro místní správu Praha ve školicím středisku Benešov. Vzdělávání v působnosti hasičského záchranného sboru zajišťoval Institut ochrany obyvatelstva Lázně Bohdaneč a účelová vzdělávací zařízení HZS krajů.

Lektoři z řad HZS ČR se podíleli na přípravě právnických osob a podnikajících fyzických osob, jejichž pracovní náplň je dotčena povinnostmi ve vztahu ke krizovému řízení, cestou akreditovaných vzdělávacích zařízení. V roce 2007 bylo tímto způsobem proškoleny více jak 5 000 osob.

Druhou úrovní je vzdělávání cestou vyšších odborných škol nebo vysokých škol podle akreditovaných studijních programů.

Usnesením Bezpečnostní rady státu ze dne 3. července 2007 č. 32 bylo schváleno Společné minimum pro potřeby vzdělávání odborníků v oblasti bezpečnosti. Vysoké školy připravující tyto odborníky by měly společné minimum zahrnovat do svých studijních programů a Akreditační komise České republiky by měla toto zohledňovat při jejich akreditaci. Cílem uvedeného snažení je systémovější příprava odborníků v uvedené oblasti.

V rámci odborné přípravy příslušníků HZS ČR byla pravidelně organizována instrukčně metodická zaměstnání (dále jen „IMZ“) pro tyto cílové skupiny:

- ✓ náměstky ředitelů HZS krajů pro prevenci a civilní nouzovou připravenost;
- ✓ ředitele odborů ochrany obyvatelstva a krizového řízení HZS krajů;
- ✓ vedoucí oddělení ochrany obyvatelstva a vedoucí oddělení krizového řízení HZS krajů.

Rovněž byla organizována IMZ pro:

- ✓ vedoucí oddělení/odborů krizového řízení krajských úřadů;
- ✓ vedoucí odborů krizového řízení ústředních správních úřadů;
- ✓ zástupce vybraných vysokých škol s odborným zaměřením na oblast ochrany obyvatelstva, krizového řízení a civilního nouzového plánování (Policejní akademie ČR v Praze, Vysoká škola báňská-technická univerzita Ostrava, Univerzita obrany Brno a Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích).

Přehled uskutečněných IMZ je uveden v následující tabulce:

<i>Datum</i>	<i>Místo konání</i>	<i>Cílová skupina</i>
24.-25.1.2008	IOO Lázně Bohdaneč	✓ náměstci ředitelů HZS krajů pro prevenci a civilní nouzovou připravenost
13.-14.3.2008	IOO Lázně Bohdaneč	✓ vedoucí oddělení/odborů krizového řízení krajských úřadů; ✓ ředitelé odborů ochrany obyvatelstva a krizového řízení HZS krajů
19.-20.3.2008	IOO Lázně Bohdaneč	✓ náměstci ředitelů HZS krajů pro prevenci a civilní nouzovou připravenost
3.4.2008	Brno, hotel Continental	✓ zástupci vybraných ústředních správních úřadů; ✓ vedoucí oddělení/odborů krizového řízení krajských úřadů; ✓ zástupci HZS krajů; ✓ zástupci vybraných vysokých škol
17.-18.4.2008	IOO Lázně Bohdaneč	✓ vedoucí oddělení ochrany obyvatelstva a vedoucí oddělení krizového řízení HZS krajů
18.-19.9.2008	Školící a rehabilitační středisko Hájemství	✓ náměstci ředitelů HZS krajů pro prevenci a civilní nouzovou připravenost
6.-7.10.2008	IOO Lázně Bohdaneč	✓ vedoucí oddělení/odborů krizového řízení krajských úřadů; ✓ ředitelé odborů ochrany obyvatelstva a krizového řízení HZS krajů; ✓ zástupci vybraných vysokých škol

7.-8.10.2008	IOO Lázně Bohdaneč	✓ ředitelé odborů ochrany obyvatelstva a krizového řízení HZS krajů
20.-21.11.2008	IOO Lázně Bohdaneč	✓ vedoucí oddělení ochrany obyvatelstva a vedoucí oddělení krizového řízení HZS krajů
4.-5.12.2008	IOO Lázně Bohdaneč	✓ náměstci ředitelů HZS krajů pro prevenci a civilní nouzovou připravenost

Pravidelné organizování IMZ je důležitým prostředkem pro vzájemné informování, přenášení úkolů a současně zpětné vazby o dění a potřebách v oblasti krizového řízení.

4.4. Informační systém pro krizové řízení

V souladu s usnesením vlády č. 572 ze dne 11. května 2005 byla v roce 2006 v gesci MV-GR HZS ČR zahájena výstavba Informačního systému na podporu krizového řízení ČR (dále jen „ISKŘ“). Výstavba ISKŘ v podobě minimální varianty byla ukončena v roce 2008 pilotním provozem. Minimální varianta ISKŘ se skládá z geografického informačního systému integrovaného záchranného systému (dále jen „GIS IZS“), vlastní aplikaci ISKŘ a web portálu krizového řízení. GIS IZS je určen pro složky IZS a datové výstupy z tohoto systému používá aplikace ISKŘ pro vizualizaci vlastních dat. Aplikace ISKŘ byla vytvořena v podobě tzv. minimální varianty ISKŘ (dle usnesení vlády č. 572). Minimální varianta ISKŘ je zásadně zaměřena na „přípravu na krizové situace“ – tvorbu krizové dokumentace. Pro uveřejňování problematiky krizového řízení pro laickou i odbornou veřejnost byl vytvořen web portál krizového řízení.

4.5. Kritická infrastruktura

Problematiku životně důležité – kritické - infrastruktury (dále jen „KI“) v ČR řeší odborná pracovní skupina pro řešení problematiky zachování základních funkcí státu za krizových situací a kritické infrastruktury (dále jen „OPS KI“), která byla ustavena Výborem pro civilní nouzové plánování. Kontakty se členy OPS KI zajišťovalo i v roce 2008 MV-GR HZS ČR z pozice gestora za oblast KI a její ochranu.

Práce OPS KI pokračovala v roce 2008 opět ve dvou směrech, a to jednak v rozvíjení již dříve přijatých tezí a závěrů na úrovni ČR, a dále ve sledování vývoje v této oblasti v rámci činnosti mezinárodních organizací, především Evropské komise.

Výchozím materiálem pro další rozpracování problematiky kritické infrastruktury a její ochrany, se stal „Harmonogram dalšího postupu zpracování dokumentů Komplexní strategie České republiky k řešení problematiky kritické infrastruktury a Národního programu ochrany kritické infrastruktury“ (dále jen „Harmonogram“), schválený usnesením vlády č. 170 ze dne 25. února 2008. Průběžná informace o stavu plnění úkolů za rok 2008 dle výše uvedeného usnesení vlády byla projednána ve Výboru pro civilní nouzové plánování (dále jen „VCNP“) a k tomuto materiálu bylo přijato usnesení č.307 ze dne 8. prosince 2008. Průběžná informace o stavu plnění Harmonogramu byla také předložena na schůzi Bezpečnostní rady státu dne 19. prosince 2008.

Na úrovni EU probíhalo pokračování projednávání návrhu legislativního dokumentu s názvem Směrnice Rady o určování a označování evropských kritických infrastruktur a posouzení potřeby zvýšit jejich ochranu (dále jen „směrnice“). V konečné fázi byl členskými státy předložen kompromisní text směrnice a její obsah byl schválen ministry vnitra členských států na zasedání Rady pro justici a vnitro v polovině roku 2008. Následoval procedurální postup související s lingvistickými a legislativními úpravami směrnice a v prosinci 2008 byl závěrečný dokument schválen a uveřejněn v Úředním věstníku EU. Vzhledem k zúženému přehledu vybraných odvětví evropské kritické infrastruktury se podstatná část práce přenesla na hlavní gestory a spolugestory těchto odvětví, kteří řešili stanoviska na četné verze směrnice.

4.6. Civilní nouzová připravenost

Civilní nouzová připravenost je v ČR neoddelitelnou procesní součástí bezpečnostního systému, jenž propojuje rovinu politickou, hospodářskou a finanční. Aktivity Ministerstva vnitra v oblasti civilního nouzového připravenosti (dále „CNP“) směřovaly k rozvoji spolupráce s mezinárodními organizacemi, především NATO a EU, a ostatními členskými a partnerskými státy obou organizací.

Spolupráce s orgány EU je prostřednictvím oddělení CNP MV-GŘ HZS ČR zaměřena na oblast civilní ochrany a ochrany obyvatelstva, a to zejména na realizaci základních dokumentů EU, kterými jsou „Nástroj pro financování civilní ochrany“ a „Mechanismus Společenství na podporu zesílené spolupráce při asistenčních zásazích v oblasti civilní ochrany (Recast)“.

Rok 2008 byl ovšem především ve znamení příprav na předsednictví ČR v Radě EU. ČR v Radě EU předsedá v období 1. 1. 2009 – 30. 6. 2009, poté předsednictví předá Švédsku. MV – GŘ HZS ČR má v gesci Pracovní skupinu pro civilní ochranu (E.21 PROCIV). Byla provedena personální stabilizace předsednického týmu pro oblast civilní ochrany a s tím související dokončení všech povinných kurzů a splnění nezbytných zkoušek.

Proběhla nesčetná jednání s Francií a Švédskem v rámci tzv. tria předsednictví. Výsledkem těchto jednání bylo vypracování 18-ti měsíčního programu předsednictví, který obsahuje vytyčené cíle a priority jako je zlepšení kapacity odezvy na krize a mimořádné události v rámci EU i mimo ni, zlepšení koordinace prevence a odezvy v členských státech, posílení Monitorovacího a informačního centra (MIC) a implementace modulů civilní ochrany, zřízení „Evropské sítě odborné přípravy pro civilní ochranu a humanitární operace“, rozvoj systémů včasného varování a ochrana kritické infrastruktury, používání nových technologií pro zdolávání mimořádných událostí, zejména hrozeb CBRN a zlepšení vztahu EU a OSN.

Ustanovil se také seznam jednání pro období předsednictví, který zahrnuje jednání skupiny PROCIV (šest jednání za období českého předsednictví), tzv. „Take Over“ jednání (formální převzetí předsednictví od Francie za účasti zástupců Francie, Švédska, Komise a Sekretariátu Rady ve dnech 6. – 8. 1. 2009 v Praze) a seminář na téma „Zvýšení informovanosti obyvatel EU v oblasti civilní ochrany“ (18. – 20. 2. 2009 v Brně). Nejdůležitější plánovanou předsednickou akcí v oblasti civilní ochrany konanou na území ČR je 22. Setkání generálních ředitelů pro civilní ochranu Evropské unie, Evropského hospodářského prostoru a Chorvatska, Turecka a bývalé jugoslávské republiky Makedonie (22. – 24. 4. 2009 v Praze).

Pokud jde o samotné stanovení priorit českého předsednictví, vybráno bylo již výše zmíněné téma „Zvýšení informovanosti obyvatel EU v oblasti civilní ochrany“. Cílem předsednictví je prosadit přijetí Závěrů Rady v červnu 2009. Další témata, která byla vybrána pro předsednictví nebo převzata od předsednictví předcházejících jsou prevence katastrof na úrovni EU, schválení a operační nasazení modulů CO, CIWIN (Varovací informační síť kritické infrastruktury), rozvoj evropské schopnosti boje proti hrozbám CBRN a Evropská vzdělávací síť odborné přípravy pro civilní ochranu a humanitární operace.

Ve vztahu k civilní části NATO je prostřednictvím MV - GŘ HZS ČR trvale zajištěna koordinace činnosti na pravidelných jednáních Vyššího výboru pro civilní nouzové plánování (SCEPC), především plenárních zasedání SCEPC. V roce 2008 se obě plenární zasedání SCEPC konaly v bruselském ústředí NATO. Zástupci MV - GŘ HZS ČR se také zúčastnili jednání Výboru pro civilní ochranu (CPC) NATO v Belgii a Chorvatsku a Výboru pro plánování civilních komunikací (CCPC) NATO v Belgii a Lucembursku.

Ve dnech 7. – 9. září 2008 se v Praze uskutečnilo jednání ad hoc pracovní skupiny k projektu nezávazných směrnic a minimálních standardů v oblasti radiačního, chemického a biologického ohrožení.

Tento projekt se skládá ze tří základních kapitol:

- a) Zásahové směrnice, které mají v rámci taktického/strategického plánování pomoci zlepšit připravenost záchranných jednotek zdolávat CBRN mimořádné události;
- b) Poradní a podpůrný tým, jehož úkolem je poskytnout odborné rady v oblasti přípravy na CBRN mimořádné události partnerským státům, které o tuto pomoc požádají;
- c) CBRN školící a výcvikový program, jehož cílem je zavést společné minimální znalosti a dovednosti záchranářů v oblasti CBRN.

Současným cílem této pracovní skupiny je zajistit plnění úkolů Akčního programu civilního nouzového plánování NATO (CEP Action Plan), které souvisejí se zaváděním projektu „Nezávazné směrnice a minimální standardy CBRN“ do praxe, a zároveň přispívat k výměně mezinárodních zkušeností v oblasti připravenosti na CBRN mimořádné události nebo ohrožení.

Euroatlantické koordinační středisko pro řešení mimořádných událostí (EADRCC) při NATO zaslalo členským i partnerským státům NATO dotazník ohledně národních kapacit v oblasti látek CBRN. ČR byla jedním z prvních států, které své údaje v předmětné databázi aktualizovala. Počátkem roku 2008 byla také na Výbor pro civilní nouzové plánování (VCNP) předložena Zpráva o průběžné realizaci úkolů vyplývajících z Ministerské směrnice CNP NATO na léta 2007 a 2008. Z rozhodnutí SCEPC byla její platnost prodloužena do konce roku 2009.

Koordinace naplňování závazků ČR vyplývajících z členství v NATO byla zajišťována prostřednictvím pravidelných koordinačních schůzek odborných pracovníků ústředních správních úřadů zastupujících ČR v Plánovacích výborech civilní části NATO.

Na národní úrovni jsou úkoly patřící do oblasti CNP řešeny a projednávány ve VCNP, který je jedním z pracovních výborů Bezpečnostní rady státu (BRS). V roce 2008 se konaly čtyři řádné schůze VCNP a na těchto schůzích byly projednány zhruba na dvě desítky materiálů.

Z celkového množství materiálů schválených ve VCNP v roce 2008 jsou uvedeny následující významné materiály, z nichž podstatná část byla dále předložena na schůze BRS:

- Zpráva o plnění opatření stanovených v Harmonogramu dalšího postupu se stanovením odpovědnosti za plnění jednotlivých úkolů při zabezpečování zjišťování, předávání, vyhodnocování a využívání údajů o radiační, chemické a biologické situaci za stavu ohrožení státu nebo válečného stavu, při řešení krizových situací spojených s teroristickými útoky a pro řešení mimořádných událostí v zahraničí;
- Zpráva o průběžné realizaci úkolů vyplývajících z Ministerské směrnice CNP NATO na léta 2007 a 2008;
- Závěrečná zpráva o úkolu „Reakce na teroristický útok s použitím bojových otravných látek na pražské metro“;
- Informace o zřízení meziresortní pracovní skupiny pro přípravu Národního akčního plánu ČR pro případ vzniku události podléhající Mezinárodnímu zdravotnímu řádu (IHR);
- Zpráva o výsledcích jednání o Evropské kritické infrastruktuře – květen 2008;
- Plán vytváření civilních zdrojů k zajištění bezpečnosti České republiky na léta 2009 – 2010;
- Plán cvičení orgánů krizového řízení na léta 2009 – 2011.

4.7. Mezinárodní spolupráce

OASIS - Open Advanced System for dISaster and emergency Management (šestý rámcový program pro podporu výzkumu a vývoje nových technologií Evropské Unie)

Jedná se o integrovaný projekt zaměřený na část zlepšování krizového managementu. Během 48 měsíců si OASIS kladl za cíl definovat všeobecný systém krizového managementu k podpoře reakce a záchranných operací v případě mimořádných událostí velkého rozsahu. Cílem projektu OASIS bylo definování a vytvoření první verze otevřené, pružné a všeobecně informační a komunikační technologie (ICT) systému krizového managementu. Tento řídicí a kontrolní systém směřuje k podpoře reakce a záchranných operací v případě mimořádných událostí velkého rozsahu.

Hlavními prioritami projektu OASIS bylo zlepšení:

- součinnosti navzájem mezi a také uvnitř všech národních organizací Civilní Ochrany a souvisejících systémů;
- celkové informační bezpečnosti ve vysoce rozšířených systémech;
- situační připravenosti (informovanosti) prostřednictvím vydávání přesných a konsistentních obrázků o situaci (v reálném čase).

V průběhu roku 2008 byl v České republice proveden rozsáhlý test systému OASIS ve vazbě na vytváření Informačního systému krizového řízení. Test se konal v Institutu ochrany obyvatelstva Lázně Bohdaneč za účasti příslušníků vybraných HZS krajů (Olomoucký kraj, Jihočeský kraj), Střední odborné školy a vyšší odborné školy požární ochrany Frýdek – Místek, MV – GR HZS ČR a společnosti Medium Soft a.s. (člen konsorcia projektu). Praktické prověření prokázalo možnost exportu dat a dokumentů z ISKŘ do externích (zahraničních) informačních systémů (OASIS). Prakticky byly procvičeny nástroje pro komunikaci, evakuaci a zejména nástroj pro vytvoření společného obrázku situace umožňujícího prezentovat aktuální stav řešení mimořádné události či krizové situace v prostředí geografických informačních systémů a tento obrázek sdílet se všemi zainteresovanými orgány krizového řízení a mít tudíž stále stejný aktuální pohled na situaci.

Projekt OASIS byl oficiálně ukončen k 31. prosinci 2008. Zástupci HZS ČR byli písemně oceněni za aktivní přístup a přínos projektu. Projekt také ukázal možné cesty vývoje dalších fází Informačního systému krizového řízení v České republice.

EURORISK

Sdružení EURORISK realizuje v rámci služby pro management mimořádných událostí systému GMES dva projekty:

- EURORISK-PREVIEW (**PREVIEW** = PREvention, Information and Early Warning pre-operational services to support the management of risks), který je zaměřen na vědecké aktivity v oblasti managementu mimořádných událostí s využitím družicového monitoringu
- EURORISK-EOS-2 je zaměřen na tvorbu mapových děl pro podporu připravenosti a řešení mimořádných událostí.

V průběhu roku došlo ke dvěma prezentacím vytvořených nástrojů (např. sledování rizika vzniku lesních požárů, sesuvů, bouří a povodní) a možností satelitního snímkování země.

Zástupci MV – GŘ HZS ČR se aktivně podíleli na přípravě a realizaci řady významných mezinárodních akcí a konferencí např.:

- CBRN Task Force,
- konference CBRNE Convergence v Bukurešti (článek o této konferenci byl publikován v prestižním zahraničním časopise CBRNe World),
- příprava přednášky a příspěvku do konferenčního sborníku na konferenci Cartography and Geoinformatics for Early Warning and Emergency Management: Towards Better Solutions,
- účast na mezinárodním cvičení EU ve francii „VAR 2008“.

4.8. Strategie udržitelného rozvoje

V České republice byla usnesením vlády č. 1242 ze dne 8. prosince 2004 schválena Strategie udržitelného rozvoje České republiky (dále jen „SUR“) . Její základní úlohou bylo upozornit na existující a potenciální problémy, jež by mohly ohrozit přechod ČR k udržitelnému rozvoji, a iniciovat opatření, jak těmto hrozbám předejít nebo alespoň zmírnit. V roce 2007 přistoupila Rada vlády pro udržitelný rozvoj (usnesením vlády č. 1434 ze dne 19.12.2007) k aktualizaci Strategie udržitelného rozvoje ČR. Z důvodu malého počtu informací o problematice bezpečnostních hrozeb a ochraně obyvatelstva ve Strategii udržitelného rozvoje se Hasičský záchranný sbor ČR rozhodl zapojit do této aktualizace a v květnu 2008 se stal řádným členem mezirezortní pracovní skupiny k aktualizaci SUR ČR. Hlavním úkolem této pracovní skupiny je předložit aktualizovanou verzi vládě ke schválení do 30.11.2009.

V období červenec – září roku 2008 tato pracovní skupina vypracovala „Analýzu podkladových dokumentů“ s cílem identifikovat a popsat hlavní trendy a problémy, související s problematikou udržitelného rozvoje. Zástupci MV- GŘ HZS ČR podpořili prosadit do této analýzy pojmy související se současnými bezpečnostními hrozbami,

ochranou obyvatelstva, ochranou kritické infrastruktury a integrovaným záchranným systémem, neboť zajištění bezpečné společnosti je základní podmínkou udržitelného rozvoje.

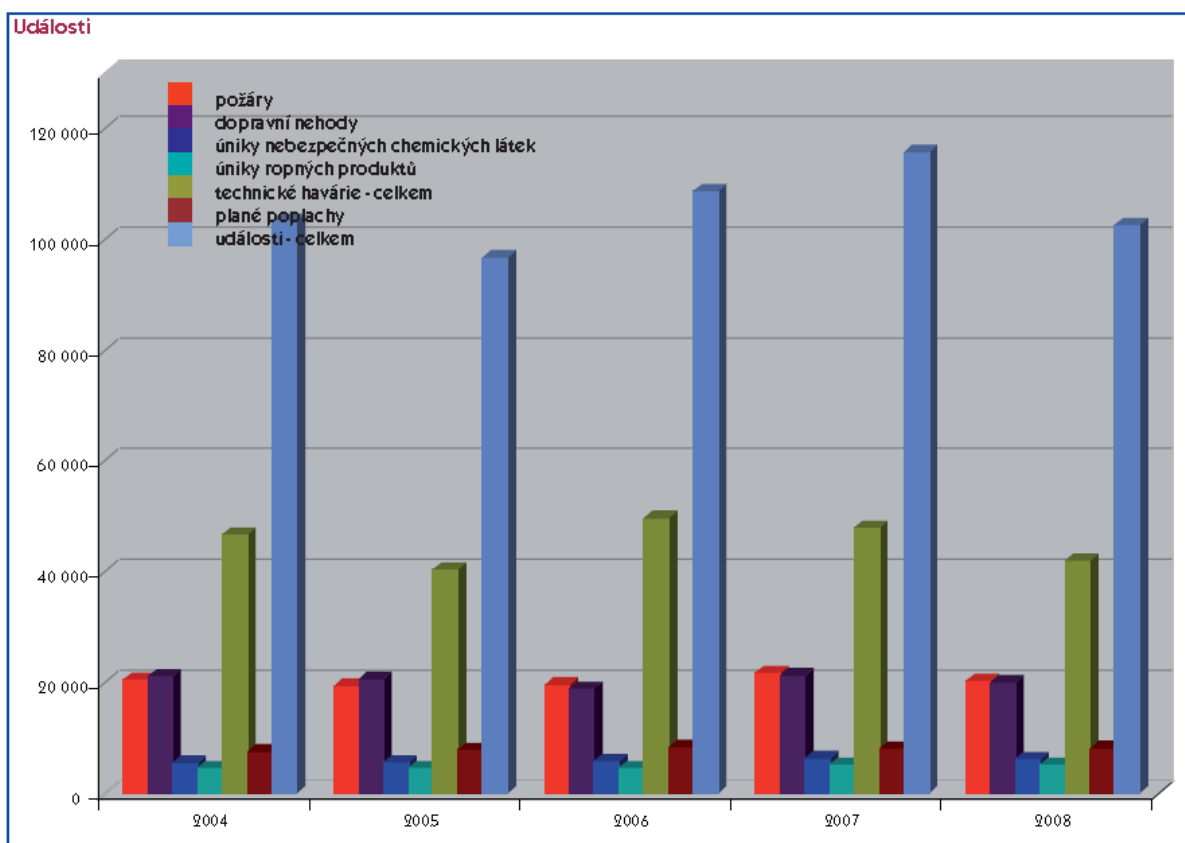
V návaznosti na závěry analýzy byla navržena strategická část SUR. Návrh aktualizace strategie byl rozdělen do pěti prioritních os. Každá prioritní osa je členěna na priority a každá priorita obsahuje vlastní cíle. Jednou z prioritních je osa s názvem „Stabilní a bezpečná společnost“, jejímž obsahovým garantem je Hasičský záchranný sbor České republiky.

II.Úsek IZS a operačního řízení

5. Výkon služby v jednotkách požární ochrany

5.1. Plošné pokrytí území ČR jednotkami požární ochrany

V roce 2008 zasahovaly jednotky požární ochrany (dále „JPO“) u 102 625 mimořádných událostí, oproti roku 2007 je celkový počet událostí nižší o 11%.

Počet jednotek požární ochrany dle druhu jednotky k 31. 12. 2008

Druh jednotky PO	Skutečnost		Plán plošné pokrytí	
	Počet jednotek PO	Počet hasičů	Počet jednotek PO	Počet hasičů
Jednotky HZS krajů	239	6302 ^{*)}	246	6942 ^{*)}
Jednotky SDH obcí	9285	90024		
z toho JPO II	162	2808	319	4884
JPO III	1311	16924	1395	18050
JPO V	6148	55316	6151	55343
.....JPO N	1664	14976	1666	14994
Jednotky HZS podniků	97	2448 ^{*)}		
Jednotky SDH podniků	261	2974		
Celkem	9880	101748	9777	100213

Pozn.: ^{*)} uvedena pouze počet příslušníků ve směně

Funkční složení jednotek HZS krajů

Funkce	Velitel stanice denní	Směna					Celkem
		Velitel VD,VČ	Technik spec.služby	Hasič-strojník	Hasič	Celkem	
Počet	229	1314	1536	2097	1355	6302	Denní a směna 6531

Funkční složení jednotek HZS podniků

Funkce	Velitel jednotky	Směna					Celkem denní a směna
		Velitel VD,VČ	Hasič – technik	Strojník	Hasič	Celkem	
Počet	90	514	318	1020	596	2448	2338

Druh JPO	Požáry	Dopravní nehody	Živelní pohromy	Úniky nebezpečných látek	Technické havárie	Plané poplachy	Celkem	Podíl na zásazích %
HZS kraje	20 910	20 426	2 932	5 612	32 928	5 426	88 254	67,6
HZS podniku	1 293	927	247	550	3 041	2 937	9 011	6,9
SDH obce	13 609	3 054	3 737	896	9 663	1 546	32 507	24,9
SDH podniku	74	11	8	43	211	342	689	0,
jiné	24	4	4	5	10	0	45	0,03
Celkem	35 910	24 422	6 928	7 106	45 869	10 251	130 508	

5.2. Odborná příprava a usměrňování výkonu služby v jednotkách požární ochrany

V oblasti odborné přípravy bylo v roce 2008 realizováno:

- zpracováno oznámení náměstka generálního ředitele HZS ČR pro sekci IZS a OPŘ s tématy pravidelné odborné přípravy jednotek PO pro rok 2008
- příprava a organizace IMZ:
 - velitelů HZS podniků v únoru 2008
 - ředitelů územních odborů HZS krajů a ředitelů odborů IZS HZS krajů na přelomu března a dubna 2008,
 - vytvoření návrhu osnov kurzu NOV v délce 7 týdnů pro jednotky HZS podniků a hasiče jednotek SDH obcí a podniků, kteří vykonávají činnost jako svoje zaměstnání
 - připomínkování návrhů kurzů odborných způsobilostí předložených oddělením vzdělávání
- přednášková činnost na kurzech odborné způsobilosti lektorů pro práci ve výšce a nad volnou hloubkou, vstupní příprava příslušníků HZS ČR
- zpracována *Koncepce provádění trhacích prací příslušníky HZS ČR*, která řeší provádění trhacích prací při záchranných a likvidačních pracích příslušníky HZS ČR např. rozrušování ledových celin na vodních tocích, záchrana zavalených osob, včetně zařazení ZÚ HZS ČR,
- návrhy k vybavení Národního vzdělávacího centra složek IZS plánovaného v Hradci Králové,
- organizační kroky k programu Vyrozumění a komunikace s jednotkami SDH obcí,
- participace při návrhu nových číselníků (RCS Kladno),
- zajišťování předsedů zkušebních komisí pro služební zkoušky příslušníků,

- organizační zajištění součinnostního výcviku s Česká speleologická společnost - speleologická záchranná služba (ČSS –SZS) na Mořině (duben),
- v průběhu roku 2008 byly aktualizovány statistické přehledy o lezeckých skupinách (lezeckých družstvech),
- byla zpracována analýza „Zhodnocení pokrytí území ČR lezeckými skupinami a lezeckými družstvy HZS ČR“,
- účast na taktickém cvičení Hasičského záchranného sboru Moravskoslezského kraje – Klimkovice (duben),
- účast na taktickém cvičení Hasičského záchranného sboru Plzeňského kraje – Berounka 2008 (červenec),
- účast na mezinárodním cvičení ALBIS 2008 ve dnech 16. -18. 5. 2008.

V roce 2008 absolvovalo odbornou přípravu k získání odborné způsobilosti (základní odborná příprava) nebo odbornou přípravu k prodloužení platnosti osvědčení o odborné způsobilosti (cyklická odborná příprava) celkem 12 813 velitelů a strojníků jednotek SDH obcí.

Plnění odborných úkolů strojní, technické a chemické služby

Instrukčně metodická zaměstnání:

- Instrukčně metodické zaměstnání (IMZ) pro pracovníky pověřené plněním úkolů strojní služby HZS kraje a pro pracovníky strojní služby územních odborů HZS kraje se konalo v Zařízení služeb pro MV Solenice.
- IMZ „Zásady zásahu v prostoru kontaminovaném bojovými chemickými látkami.
- IMZ pro vedoucí pracovníky na úseku chemické služby HZS krajů a územních odborů HZS krajů se konalo v Zařízení služeb pro MV Solenice.
- IMZ pro vedoucí pracovníky na úseku technické služby HZS krajů a územních odborů HZS krajů se konalo poprvé v Zařízení služeb pro MV Šumava.
- IMZ ve vyprošťování zraněných osob z havarovaných vozidel, zaměřené na nové konstrukční prvky vozidel - Škoda auto a.s. Mladá Boleslav. V roce 2008 proběhlo 12 IMZ a bylo proškoleno 288 příslušníků. Byl natočen metodický videosnímek z IMZ.
- IMZ obsluh elektrocentrál s výkonem 60 kW a 140 kW uložených SOŽ v Třebestovicích, které jsou majetkem SSHR v ochraňování HZS Krajů ve dnech v září 2008
- IMZ pro chemické laboratoře (radiační skupina, chemická skupina), které proběhlo na podzim 2008
- IMZ „Ramanův spektrometr“, „Analyzátor GDA-2“ a „Dozimetrické přístroje“ v souvislosti s pořízením prostředků chemického a radiačního průzkumu. První kurz proběhl v dubnu na Borečku, druhý kurz se uskuteční v lednu 2009 na Borečku, třetí kurz se uskuteční v IOO LB v prosinci.

Technické podmínky:

Technické podmínky - na základě pokynu GŘ HZS ČR a NMV č.8/2006 a reakcí na potřeby nákupů požární techniky u HZS ČR byly v roce 2008 vypracovány a vydány následující technické podmínky:

- TP-ST/09-2008 Cisternová automobilová stříkačka CAS 15/2200/135 – M2Z, kde jsou zapracovány připomínky k CAS 15/2000/120 – M2Z
- TP-ST/10-2008 Cisternová automobilová stříkačka k technickým zásahům
- TP-ST/11-2008 Automobilová plošina AP 23 – M1
- TP-ST/14-2008 Zásahový požární automobil Všeobecné technické podmínky zástavby komunikačních prostředků
- TP na Sací požární hadice

Dále jsou rozpracovány

- TP-ST/01-2007 Zásahový požární automobil Všeobecné technické podmínky Změna A, jako novela stávajících technických podmínek
- TP-ST/xx-xxxx Cisternová automobilová stříkačka CAS 20/4000/240 – S2Z
- TP-ST/xx-xxxx Automobilová plošina AP 30 – M1
- TP-ST/xx-xxxx Technický automobil pro činnost potápěčů
- TP-ST/xx-xxxx Technický automobil barokomora TAB – M2
- TP pro technické zhodnocení:
 - TP-ST/xx-xxxx Automobilový žebřík AZ 30 – M1,
 - TP-ST/xx-xxxx Cisternová automobilová stříkačka 32 CAS 32/8200/800 – S2R

Technické specifikace:

- pro pořízení 40 kusů CAS 15/2200/135 – M2Z v souvislosti s programem 114 230 na rok 2009, byly soustředěny veškeré připomínky k loňské obdobné dodávce a na základě nich byla vypracována technická specifikace ve spolupráci s pracovní skupinou složenou ze zástupců všech HZS krajů
- pro pořízení mimořádné série 14 kusů CAS 20/3000/200 – S2T v roce 2008 byla vypracována technická specifikace, v které byly zohledněny požadavky na širší uplatnění CAS při zásahu
- pro pořízení požárních automobilů k JSDH obcí v souvislosti s programem 214 214 na rok 2009, byly vypracovány vzorové technické specifikace doplněné písemným výkladem postupu při jejich zpracování, a to jak pro pořízení cisternových automobilových stříkaček a dopravních automobilů, tak pro technické zhodnocení CAS 32 na podvozku T 815 a AZ 30 na podvozku IFA 50
- technický automobil chemický v provedení vozidla radiačního a chemického průzkumu
- technický automobil chemický v provedení detekčního vozidla

- Na základě požadavku Správy státních hmotných rezerv byly vypracovány technické specifikace pro:
 - rekonstrukci pěti mobilních čerpacích stanic Sigma 400 K, které předcházelo jednání pracovní skupiny složené z ochraňovatelů u HZS krajů
 - malé odvodňovací soupravy
 - cisternové kontejnery s možností plnění pohonných hmot do automobilní techniky
 - požární kontejnery pro dekontaminaci vozidel
 - kontejneru pro odpadní vodu po dekontaminaci
 - kontejner technický vyprošťovací
 - kontejneru pro dálkovou dopravu vody- Hytrans fire systém
 - elektrocentrály o výkonu 250 kVA.

V rámci reprodukce požární techniky pro jednotky požární ochrany byly zpracovány nové „Zásady pro poskytování účelových dotací vybraným obcím.“ Byla vedena veškerá agenda dotací obcím na pořízení požární techniky, byly vyhodnocovány žádosti, zpracovávány návrhy na přidělení dotací v rámci dotace na rok 2009 a vyhodnocovány seznamy náhradníků na rok 2009.

Bylo realizováno vydávání technických průkazů a technického osvědčení silničního vozidla pro požární přívěsy jednotek HZS krajů a jednotek SDHO .

Byla průběžně vydávána stanoviska k investičním záměrům a technickým specifikacím na pořízení požární techniky a věcných prostředků PO pro všechny HZS krajů a OUPO.

Průběžně probíhalo vyhodnocování sběru dat za rok 2008, spolupráce s firmou RCS Kladno při tvorbě nových aplikací – modulů strojní služby, technické služby, chemické služby, úpravy číselníku požární techniky a věcné prostředky požární techniky (VPPO) a související práce s matricí.

Byla provedena revize dýchací techniky - zajištění v půlročních intervalech na MV-GŘ HZS ČR.

Byly navrženy a realizovány alternativní postupy likvidace chovů nakažených virem ptačí chřipky - několik pokusných plynování hal (Český Krumlov, Bražec v rámci cvičení Nákaza), realizováno společně se Státní veterinární správou: navrženy a prakticky vyzkoušeny dva alternativní postupy pro plynování hal (vedle plynování oxidem uhličitým): plynování CO po nedokonalém spalování propanu nebo propan-butanu v agregátu ANLP 100 a plynování CO přímo z tlakových lahví.

Proběhla inovace DC-3E-98 k transformaci DC-3E-98 do digitální a sofistikované podoby DC-3H-08. Projekt byl realizován ve spolupráci s VF, a.s. Černá Hora, v letošním roce výroba 21 radiometrů, dále se podíleli IOO L. Bohdaneč, HZS Jihočeského kraje, HZS kr. Vysočina, HZS Jihomoravského kraje, CHL Kamenice, CHL Tišnov, IZ Olomouc.

Byla realizována spolupráce s dalšími úseky MV-GŘ HZS ČR při přípravě a provádění výběrových řízení v rámci MV-GŘ HZS ČR a OUPO hlavně v přípravě

technických podkladů, účasti v komisích pro posuzování nabídek a zpracování stanovisek pro výrobce.

Byly provedena kontrola aktualizací databází, zpracování aktualizace přehledů zdrojů ionizačního záření (čtvrtletně), zpracování aktualizace databáze Medisalarm (čtvrtletně).

V roce 2008 byl realizován CZ-PRES úkol v souvislosti s předsednictvím EU na pořízení prostředků chemického a radiačního průzkumu za 80 mil. Kč.

Proběhlo vyhodnocení Koncepce chemické služby.

Byla realizována spolupráce na zajištění převodu techniky Záchranému útvaru HZS ČR v Hlučíně od Armády ČR.

Úsek se podílel na organizaci a realizaci IV. Mistrovství ve vyprošťování zraněných osob z havarovaných vozidel v Českých Budějovicích.

Proběhly přípravy na zavedení elektronického mýtného pro automobily z celkové hmotnosti vyšší než 3500 kg.

Byly plněny úkoly v souvislosti s organizací a zajištěním ukázek techniky HZS ČR na Přehlídce 28. října 2008.

Proběhlo plnění úkolů v souvislosti se slavnostním předáváním techniky v Olomouci.

HZS ČR vyslal odřad dekontaminace techniky na Mezinárodní taktické cvičení VAR 2008, které se konalo v listopadu 2008 ve vojenském prostoru Canjuers nedaleko města Aix-en-Provence.

Zpracování (vydání a předložení) dokumentů:

- Novela vyhlášky 255/1999 o technických podmínkách věcných prostředků PO
- Novela Pokynu GŘ HZS ČR a NMV , kterým se stanoví podmínky pro poskytování ochranných pracovních prostředků příslušníkům a občanským zaměstnancům HZS ČR při činnosti na místě zásahu
- Novela Pokynu GŘ HZS ČR a NMV 13/2003, kterým se upřesňuje označení hasičů při zásahu a stanovuje se vybavení jednotek HZS kraje.
- Pracuje se na novele vyhl. č. 35/2007 Sb., o technických podmínkách požární techniky.
- Vypracování dodatku smlouvy o spolupráci se Škodou Auto, a.s.
- Vypracování normy ČSN 38 9486 - Požární zařízení. Clonová proudnice 52.
- Vypracování normy ČSN 38 9403 - Požární armatury. Sací koše.
- Vypracování normy ČSN 38 9445 - Nástěnný hydrant 52.
- Zpracování osnov kurzu vyprošťování zraněných osob z havarovaných vozidel.
- Zajištění karet vozidel značky Citroen pro vyprošťování.
- Vydaní příručky pro vyprošťování z vozidel Peugeot.
- Statistika a analýza DN, vypracování „Rozboru dopravní nehodovosti u JPO v roce 2007“.
- Zpracován dopis NGRŽ Pravidelná odborná příprava ve vyprošťování zraněných osob z havarovaných vozidel.

- Zpracován dopis NGRŽ Změna zákona o získávání a zdokonalování odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel č. 247/2000 Sb.
- Novelizace Pokynu generálního ředitele Hasičského záchranného sboru ČR, kterým se vydávají pravidla pro činnost potápěčských skupin u Hasičského záchranného sboru ČR.
- Zpracovává se Koncepce lesních speciálů.

Kontroly:

Byla provedena komplexní kontrola organizačních složek státu - HZS Královéhradeckého kraje a HZS Zlínského kraje.

Byly zpracovány připomínky k následujícím právním předpisům: vodní zákon, zákon o ochraně veřejného zdraví, vyhláška SÚJB (kterou se stanoví seznam vybraných položek v jaderné oblasti), vyhláška SÚJB (kterou se provádí zákon o některých opatřeních souvisejících se zákazem chemických zbraní), vyhláška Ministerstva životního prostředí (o požadavcích na výrobky obsahující těkavé organické látky), připomínky k optimalizaci výkonu státního požárního dozoru při zjišťování příčin požárů, připomínky k ČSN 07 8304 Tlakové nádoby na plyny – Provozní pravidla, připomínky k vyhlášce o náležitostech poskytování informací o chemických přípravcích nebezpečných pro zdraví, detergentech a povrchově aktivních látkách, formě jejich elektronické podoby a datovém rozhraní, připomínky k vyhlášce o informacích zaznamenávaných v Říčních informačních službách.

6. Integrovaný záchranný systém

Hasičský záchranný sbor ČR je základní složkou integrovaného záchranného systému, koordinátorem spolupráce složek IZS.

V roce 2008 bylo uskutečněno 1 278 prověřovacích a taktických cvičení HZS krajů a IZS a na úseku IZS bylo provedeno 714 kontrol.

6.1. Dokumentace IZS

Dokumentaci IZS tvoří především havarijní plány (územní nebo vnější, poplachové plány IZS), dohody složek IZS o součinnosti, věcné pomoci nebo o plánované pomoci na vyžádání a typové činnosti složek IZS.

Novela ústředního poplachového plánu IZS ve vazbě na reformu Armády ČR

Nutnost přepracovat ústřední poplachový plán integrovaného záchranného systému (dále „ÚPP IZS“) vznikla jako nezbytný krok v souvislosti s realizovanou transformací resortu Ministerstva obrany a po zpracování zcela nové dohody o plánované pomoci na vyžádání (dohoda o PPNV) mezi MV-generálním ředitelstvím HZS ČR a MO-Generálním štábem Armády ČR (dále „AČR“).

Změny v textové části ÚPP IZS vyplývající jak z nové situace AČR, tak z přirozeného vývoje od poslední novelizace v roce 2006, jsou malé až nepodstatné. S výjimkou přílohy č. 4 ÚPP IZS (číselník schopností) významné změny obsahují další přílohy č. 1 až 3 ÚPP IZS. Nejdůležitější příloha č. 1 byla změněna po formální stránce a obsahuje rovněž věcné změny, především velké množství zcela nových začleněných odřadů sil a prostředků, nejen odřadů AČR, ale i odřadů z nově připravovaného Záchraného útvaru HZS ČR v Hlučíně.

Aktuální znění ÚPP IZS reflektuje stav ke dni 1. října 2008. ÚPP IZS je umístěn na webových stránkách vlády mezi dokumenty Bezpečnostní rady státu a na webových stránkách MV-generálního ředitelství HZS ČR.

Revize a aktualizace dohod v rámci IZS (pokyn GŘ HZS ČR a NMV č. 25/2003)

Rok 2008 se nesl ve znamení snahy udržovat jednotlivé dohody aktuální, neboť často obsahují přehled spojení na smluvní strany pro případ vyrozumění či přehled vyčleněných sil a prostředků k poskytnutí pomoci. V současnosti je veden přehled o cca 70 platných dohodách (dohody o spolupráci, o součinnosti, o plánované pomoci na vyžádání či rámcové dohody) uzavřených MV-GŘ HZS ČR.

V roce 2008 byla uzavřena dohoda s Ministerstvem zemědělství – úsekem vodního hospodářství, vědy a výzkumu (řešící spolupráci při povodních, haváriích na vodních tocích atd.), dále šestistranná dohoda s Českým báňským úřadem a čtyřmi Hlavními báňskými záchrannými stanicemi (řeší součinnost v oblasti hornických činností, činností prováděných hornickým způsobem a IZS) a také dohoda o plánované pomoci na vyžádání s MO – generálním štábem Armády ČR (později uzavřen i dodatek č. 1 k této dohodě). V připomínkovém řízení je nová dohoda o spolupráci při hlídkové činnosti a hašení lesních

požárů prováděné leteckou technikou mezi Ministerstvem vnitra a Ministerstvem zemědělství. Nadále pokračuje průběžná aktualizace dohod, příp. se v určitých případech přikračuje k revizi dohody jako celku (viz např. nově zpracovaná dohoda se Svazem záchranných brigád kynologů České republiky). V uloženém úkolu je plánováno pokračovat i v roce 2009.

Zpracování typových činností složek IZS při společném zásahu, které jsou v gesci HZS ČR (usnesení VCNP č. 189/2004) – dálnice

STČ 10/IZS Typová činnost složek IZS při společném zásahu při nebezpečné poruše plynulosti provozu na dálnici se od předcházejících souborů typových činností liší tím, že vznikla z podnětu mimo složky IZS, konkrétně z podnětu krajského úřadu Kraje Vysočina. Zpracování úkolu bylo urychleno po hromadné nehodě na dálnici D1 dne 20. března 2008, při které byla již některá projednávaná opatření uplatněna a osvědčila se. Za plynulost silničního provozu sice odpovídá Policie ČR v součinnosti se správcem komunikace, ale složky IZS jsou zainteresovány při reakci na příčinu poruchy plynulosti silničního provozu (zejména dopravní nehody) a rovněž se v uvedené situaci uplatňuje působnost v oblasti ochrany obyvatelstva, kterou má Ministerstvo vnitra. Z uvedených důvodů byl souběh nepříznivých klimatických podmínek, závažné mimořádné události, která způsobí zastavení silničního provozu na dálnici a potřeba uplatnění opatření k nouzovému přežití nazván „nebezpečnou poruchou plynulosti provozu na dálnici“. Informace o schválení STČ 10/IZS Typové činnosti složek IZS při společném zásahu při nebezpečné poruše plynulosti provozu na dálnici (č.j. MV-14464-7/PO-2008) byla podána Výboru pro civilní nouzové plánování na jeho 42. schůzi dne 9. prosince 2008 a následně zařazena do Katalogu typových činností.

Ministerstvo vnitra - generální ředitelství HZS ČR připravilo STČ 08/IZS Typovou činnost složek IZS při společném zásahu u dopravní nehody. K projednání některých aspektů spolupráce při záchranných a likvidačních pracích u dopravní nehody bylo využito diskuse se zástupci jednotlivých subjektů, kteří se zúčastňovali jednání pracovní skupiny pro tvorbu STČ 10/IZS Typové činnosti složek IZS při společném zásahu při nebezpečné poruše plynulosti provozu na dálnici. STČ 08/IZS byla v roce 2008 zkompletována, posouzena komisí bojového řádu HZS ČR a rozeslána do připomínkového řízení Policejnímu prezídiu ČR, Ministerstvu zdravotnictví a Ředitelství silnic a dálnic ČR.

6.2. Společná zaměstnání se složkami IZS

Výroční setkání představitelů složek IZS a resortních odborných útvarů

MV-GŘ HZS ČR v souladu s ustanovením § 7 odst. 2 písm. g) zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon o IZS“), organizovalo dne 26. února 2008 v prostředí MV-GŘ HZS ČR pracovní poradou představitelů složek IZS. Cílem pracovní porady bylo projednat s představiteli složek IZS základní otázky spolupráce a součinnosti při plnění společných úkolů dle ustanovení zákona o IZS (hodnocení úkolů a činností v rámci IZS v roce 2007 a záměry na rok 2008), dokumentace IZS (podle ustanovení vyhl. č. 328/2001 Sb.), typové činnosti složek IZS při společném zásahu, Ústřední poplachový plán IZS, dohody uzavírané v rámci IZS, cvičení IZS (významná cvičení IZS v r. 2007 a cvičení připravovaná v r. 2008), informace o transformaci resortu Ministerstva obrany, spolupráce složek IZS v rámci zásahu na ptačí chřipku v Pardubickém kraji, vývoj v oblasti detekce nebezpečných látek, bilanční informace vycházející ze statistického sledování událostí atd.

Porady se účastnili zástupci složek IZS či spolupracujících subjektů v IZS: Policejní prezidium ČR, Policie ČR letecká služba, Ministerstvo zdravotnictví, hlavní hygienik ČR, Státní veterinární správa ČR, SÚJB, Státní úřad radiační ochrany (SÚRO), Státní ústav jaderné, chemické a biologické ochrany (SÚJCHBO), Úřad Českého červeného kříže (ČČK), Ministerstvo obrany - Generální štáb AČR, Generální ředitelství cel, Horská služba, Vodní záchranná služba ČČK, ČSS-speleolog. záchr. služba, Občanské sdružení ADRA, Asociace zdrav. záchr. služeb ČR, 15. ženijní brigáda AČR Bechyně, Správa státních hmotných rezerv (SSHR), Česká inspekce životního prostředí (ČIŽP), Ředitelství silnic a dálnic ČR, ČHMÚ, Svaz chemického průmyslu ČR, Zdravotnické zabezpečení krizových stavů, Úrazová nemocnice v Brně, DEKONTA a.s., Svaz záchranných brigád kynologů ČR, Záchranná brigáda kynologů Jihomoravského kraje ČR, lektor služební kynologie MV, Úřad vlády ČR, České dráhy, a.s.

IMZ příslušníků HZS ČR předurčených pro zapojování do mezinárodních záchranných operací

Ve dnech 9. -10. prosince 2008 proběhlo v Olomouci instrukčně metodické zaměstnání (IMZ) styčných důstojníků HZS ČR předurčených pro zapojování do mezinárodních záchranných operací. Jednalo se již o pátý běh tohoto zaměstnání. IMZ bylo zaměřeno především na anglicky hovořící styčné důstojníky, kteří jsou předurčeni pro vysílání do mezinárodních záchranných operací jako experti vyhodnocovacích a koordinačních týmů EU či jako styční důstojníci speciálních odřadů MV-GŘ HZS ČR. Cílem IMZ bylo také informovat styčné důstojníky o úkolech ČR během předsednictví v Radě EU vzhledem k jejich předpokládané zvýšené činnosti v tomto období.

Dále byly náplní kurzy přednášky a praktické ukázky týkající se využití GPS a přednáška k celním formalitám zejména při překročení hranic z EU prostoru do třetích zemí. Styční důstojníci byli informováni o modulech CO a o kurzech, které nabízí Evropská komise a Úřad Organizace spojených národů pro koordinaci humanitárních záležitostí. Během IMZ byly diskutovány dosavadní zkušenosti s poskytováním humanitární pomoci do zahraničí a s účastí českých jednotek, expertů a pozorovatelů na mezinárodních cvičeních.

6.3. Kynologie v IZS

IMZ kynologů 5. - 7. 6. 2008 Chomutov

Ve dnech 5. – 7. června 2008 se v OUPO Chomutov uskutečnilo IMZ kynologů, které bylo určeno jak pro držitele atestu, tak i pro žadatele o atest. IMZ bylo zaměřeno na plošné a sutinové vyhledávání. Plošné vyhledávání probíhalo ve spolupráci se skupinou krizového řízení Policie ČR správy Severočeského kraje, která řídila pátrací akci v terénu. IMZ se také účastnily vyčleněné síly a prostředky HZS Ústeckého kraje, HZS hl. m. Prahy, HZS Středočeského kraje, JSDH. Součástí IMZ byly také přednáškové bloky na téma bezpečnost práce, využívání GPS, radiokomunikace, seznámení přítomných s některými zásahy, kde bylo využito kynologických týmů.

IV. přebor kynologů složek IZS

Dne 12. – 14. září 2008 se v Praze uskutečnil 4. přebor kynologů záchranářů složek IZS, kterého se účastnilo 9 tříčlenných družstev z různých organizací.

Organizace kynologických atestů

- a) Sutinové atesty v Třešti (23. – 24. 5. 2008)
Atestů se účastnilo 12 kynologů a zdárně absolvovalo 7 kynologů.
- b) Plošné atesty – Balková (3. – 4. 4. 2008)
Atestů se účastnilo 14 kynologů a zdárně absolvovali 2 kynologové.
- c) Sutinové atesty – Praha (3. – 4. 10. 2008)
Atestů se účastnilo 11 kynologů a zdárně absolvovalo 5 kynologů.
- d) Plošné atesty – Klíny (17. - 18. 10. 2008)
Atestů se účastnilo 20 kynologů a zdárně absolvovalo 8 kynologů.

V souladu s § 7a zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů, bylo požádáno Ministerstvo zemědělství (ústřední komise pro ochranu zvířat) o schválení řádu ochrany zvířat při veřejném vystoupení nebo svodu psů, při hodnocení výkonu záchranných psů organizovaném MV-GŘ HZS ČR.

6.4. Vzdělání a cvičení v IZS

Pro přípravu a potřeby složek IZS je nutné provádět pravidelná odborná školení, zapojovat se do ústřední přípravy prováděných jednotlivými složkami se zaměřením na problematiku IZS, účastnit se seminářů, připravovat cvičení se zapojením složek IZS.

Organizace cvičení EU-Ex Albis 2008

Cvičení EU-Ex Albis 2008 bylo pořádáno HZS ČR ve spolupráci s německou službou technické pomoci (dále „THW“). Na toto cvičení získali THW s HZS ČR v listopadu 2007 grant od Evropské komise, kde garantem projektu bylo THW a HZS ČR partnerem projektu.

Evropská komise financovala projekt cvičení ze 75 %. Zbýlých 25 % bylo rozděleno mezi HZS ČR a THW. V lednu 2008 začala přípravná fáze cvičení, byla ustavena přípravná skupina („Core group“), složená ze zástupců THW – Zemského ředitelství pro Sasko a Durynsko, MV-generálního ředitelství HZS ČR a HZS Ústeckého kraje. 31. ledna 2008 byl projekt cvičení EU-Ex Albis představen zástupci THW a HZS ČR v Bruselu Evropské komisi. Během přípravy cvičení se Core group pravidelně setkávala na jednáních a 19. dubna 2008 se uskutečnila v Drážďanech mezinárodní instruktáž.

Samotné cvičení se uskutečnilo ve dnech 16.- 18. května 2008 v Litoměřicích. Námětem cvičení bylo řešení povodňové situace na řece Labi s přeshraničním účinkem. Cílem cvičení bylo zvýšení akceschopnosti partnerů při zásahu během mimořádné události přesahující státní hranice, zdokonalení taktické zásahové hodnoty jednotek, testování mechanismu EU, nácvik spolupráce s vyhodnocovacím a koordinačním týmem EU, procvičení řídicích struktur se zapojením mechanismu EU.

Do cvičení se zapojily následující složky: THW Sasko, Durynsko, MV-GŘ HZS ČR, HZS Ústeckého kraje (KŘ, ÚO Litoměřice, ÚO Děčín), JSDH obcí Litoměřice, Bohušovice n./O, Třebenice, dále Policie ČR, Armáda ČR (vojenský útvar Rakovník), město Litoměřice (městská policie a krizový štáb města), zdravotnická záchranná služba Ústeckého kraje, Povodí Labe a Povodí Ohře.

Vlastní cvičení bylo rozděleno do čtyř fází. V první fázi došlo k aktivaci a vyhlášení poplachu prostřednictvím mechanismů EU (14. května 2008 OPIS MV-GŘ HZS ČR požádal o mezinárodní pomoc v důsledku závažné mimořádné události prostřednictvím Monitorovacího a informačního centra EU). Druhá fáze zahrnovala příjezd účastníků cvičení a jejich soustředění v Litoměřicích (jednotky THW ve dvou konvojích – 60 ks techniky, vyhodnocovací a koordinační tým EU, pozorovatelé EU). Třetí fáze zahrnovala společný zásah všech účastníků cvičení v Litoměřicích (17. května 2008). Zásadním úkolem pro české a německé síly bylo společné odvrácení hrozícího nebezpečí z důvodu velké vody. Pro vyhodnocovací a koordinační tým EU bylo stěžejní plánovat zásahy dalších dnů a sekundárně předvídat koordinaci dalších zásahů. Čtvrtá fáze zahrnovala návrat všech sil (18. května 2008).

Činnosti během cvičení probíhaly v šesti úsecích: stavba protipovodňové stěny, stavba mobilního mostu za účelem evakuace osob ze zatopeného území, záchrana osob čluny a předání do humanitárního centra, stavba norné stěny na řece Ohře, vyhledávací a záchranné práce ze zdemolované budovy, činnost řídicích struktur cvičení ve spolupráci s vyhodnocovacím a koordinačním týmem EU.

V listopadu 2008 byla předložena Evropské komisi závěrečná zpráva o cvičení. Cvičení splnilo své cíle. Jedním z nedostatků byly především jazykové bariéry. Do budoucna se jeví jako další spolupráce THW a HZS zejména v oblasti vzdělávání.

Spolupráce s Evropskou komisí v rámci Mechanismu Společenství a s Úřadem pro koordinaci humanitárních záležitostí Organizace spojených národů (UN-OCHA)

MV – generální ředitelství HZS ČR je v aktivním kontaktu s Evropskou komisí i s Organizací spojených národů. V roce 2008 se MV – generální ředitelství HZS ČR aktivně zapojovalo do jejich činností zejména v oblasti přípravy na zapojení do mezinárodních záchranných operací. V říjnu 2008 se uskutečnilo jednání národních koordinátorů výcviku v rámci Mechanismu Evropského Společenství. V květnu 2008 se ve Velké Británii uskutečnilo jednání velitelů USAR odřadů (vyhledávacích a záchranných týmů) pořádané Mezinárodní poradní skupinou pro vyhledávání a záchranářství (INSARAG), sekretariátem

UN-OCHA (Kancelář OSN pro koordinaci humanitárních záležitostí -Office for Coordination of Humanitarian Affairs) UN-OCHA a v listopadu 2008 se ve Spojených arabských emirátech uskutečnilo jednání regionální sekce Afrika/Evropa rovněž pořádané INSARAG Sekretariátem UN-OCHA.

Evropská komise pořádá kurzy pro experty předurčené pro zapojení do mezinárodních záchranných operací. V letošním roce se těchto kurzů zúčastnilo 15 příslušníků MV-GŘ HZS ČR a HZS krajů, zejména styčných důstojníků HZS ČR. Evropská komise podporuje v rámci svého výcvikového programu i cvičení členských států (mimo jiné i EU-Ex Albis 2008). V září 2008 se v Maďarsku a Rumunsku uskutečnilo cvičení HUROMEX 2008, kterého se zúčastnili 2 pozorovatele z MV-GŘ HZS ČR a jeden příslušník HZS hl. města Prahy, styčný důstojník, jako expert vyhodnocovacího a koordinačního týmu EU.

UN-OCHA rovněž pořádá kurzy pro přípravu expertů předurčených pro zapojení do mezinárodních záchranných operací. V letošním roce uspořádala dva kurzy a zúčastnili se jich čtyři příslušníci HZS krajů z řad styčných důstojníků. INSARAG Sekretariát UN-OCHA provádí klasifikaci USAR odřadů dle své metodiky. Vzhledem k tomu, že se HZS ČR rovněž připravuje na klasifikaci USAR odřadu, zúčastnili se pozorovatelé MV-GŘ HZS ČR a HZS krajů dvou klasifikačních cvičení v zahraničí, v květnu 2008 ve Švédsku, kde probíhala společná klasifikace dvou odřadů – švédského a norského, a v listopadu 2008 ve Švýcarsku. Cvičení ve Švýcarsku se také zúčastnil jeden příslušník HZS hl. města Prahy jako člen mezinárodního klasifikačního týmu.

MV-GŘ HZS ČR připravuje klasifikaci USAR odřadu (jak HZS hl. m. Prahy, tak i HZS Moravskoslezského kraje) podle mezinárodních pravidel INSARAG. Úkolem je připravit klasifikační cvičení, ve kterém budou mezinárodními examinátory prověřeny schopnosti USAR týmu. Cvičení proběhne v říjnu 2010. Pro přípravu USAR týmů na klasifikaci byla ustanovena pracovní skupina, která je složená ze zástupců MV-GŘ HZS ČR, HZS hl. m. Prahy a HZS Moravskoslezského kraje.

Grant na zvýšení akceschopnosti USAR CZ

MV – generální ředitelství HZS ČR připravilo na základě výzvy Evropské komise podání grantů na zajištění připravenosti kapacit rychlé odezvy EU žádost o grant na zvýšení akceschopnosti vyhledávacího a záchranného odřadu ČR (zkratka USAR CZ). Žádost o grant byla podána v srpnu 2008 a koncem listopadu bylo MV-GŘ HZS ČR informováno, že Evropská komise žádost o grant schválila.

Projekt na zvýšení akceschopnosti USAR CZ bude trvat 18 měsíců (od 1. 1. 2009 do 31. 6. 2010) a celková částka rozpočtu je 5 602 200 Kč (234 000 EUR), z čehož grant tvoří 80 %, tzn. 4 481 760 Kč (187 200 EUR). Garantem projektu, příjemcem grantu a odpovědnou osobou Evropské komisi je MV-GŘ HZS ČR, partnery projektu jsou HZS hl. města Prahy a HZS Moravskoslezského kraje.

Náplní grantu je jazyková příprava, odborná příprava členů USAR týmu, která zahrnuje školení v ČR i v zahraničí, a pořízení vybavení, převážně provozního charakteru. Vybavení bude pořizováno s cílem sjednotit vybavenost a úroveň připravenosti USAR odřadu HZS hl. města Prahy a USAR odřadu HZS Moravskoslezského kraje. Projekt by měl být na závěr završen úspěšnou klasifikací USAR CZ podle metodiky INSARAG během klasifikačního cvičení v říjnu 2010.

Evropské moduly civilní ochrany

MV-GŘ HZS ČR se v roce 2008 zapojilo do činnosti v programu Evropské komise pro zvýšení schopnosti rychlé odezvy EU. Na základě rozhodnutí komise z prosince 2008 jsou vytvořeny standardy pro moduly civilní ochrany. Moduly civilní ochrany jsou jednotky vytvořené z vnitrostátních zdrojů jednoho nebo více členských států na základě dobrovolnosti a představují příspěvek ke schopnosti EU rychle a koordinovaně reagovat na rozsáhlé mimořádné události.

Registrace modulů členských států EU probíhá prostřednictvím národního kontaktního bodu pro CECIS (společný komunikační a informační systém pro nouzové situace), tzn. přes operační a informační středisko (dále „OPIS“) MV-GŘ HZS ČR. V současné době má ČR zaregistrovaný jeden typ modulu – č. 3 Vyhledávání a záchranné práce ve městech ve středně těžkých podmínkách, kde nabízí dva týmy (USAR odřad HZS hl. m. Prahy a USAR odřad HZS Moravskoslezského kraje).

Ke konci roku 2008 je připraven k registraci další modul: č. 1 – velkokapacitní odčerpávání. Modul č. 1 je vytvářen ve spolupráci s oddělením služeb odboru IZS a výkonu služby MV-GŘ HZS ČR. Modul je složen ze sil a prostředků opěrných bodů HZS ČR pro velkoobjemové čerpání vody mobilní čerpací stanicí (MČS) a opěrných bodů pro dálkovou dopravu vody hadicemi a pro čerpání z velkých hloubek.

Z dalších modulů lze zmínit zejména přípravu modulu č. 7 – předsunutá zdravotnická jednotka, modul č. 8 – předsunutá zdravotnická jednotka s chirurgií a modul č. 9 – polní nemocnice, na kterých se spolupodílí Ministerstvo zdravotnictví.

Ke konci roku 2008 rovněž započaly přípravy registrace modulu č. 12 – chemická, biologická, radiologická a jaderná detekce a odběr vzorků (CBRN) a modulu č. 11 – Nouzové dočasné přístřeší. Koncepce modulu č. 12 je řešena ve spolupráci s oddělením služeb MV-GŘ HZS ČR. Modul bude složen ze sil a prostředků opěrných bodů HZS ČR pro rozšířenou detekci nebezpečných látek (chem. laboratoře a pracoviště chem. služby). Pro modul č. 11 budou využity především síly a prostředky Záchranného útvaru HZS ČR v Hlučíně.

6.5. Letecká hasičská služba

System letecké hasičské služby (dále „LHS“) byl v roce 2008 zajištěn standardním způsobem. Bylo vedeno jednání s Ministerstvem zemědělství o rozšíření podílu Policie ČR Letecké služby na zajištění letecké hasičské služby. Výsledkem těchto jednání bylo rozšíření působnosti Policie ČR Letecké služby na pracovní sektor C13.

Dále byl připraven návrh nové dohody o spolupráci při hlídkové činnosti a hašení lesních požárů prováděné leteckou technikou mezi Ministerstvem vnitra a Ministerstvem zemědělství.

Úkoly, které je třeba řešit v nejbližší budoucnosti a v roce 2009:

- účast v komisi pro výběr provozovatele LHS na roky 2009 až 2011,
- proškolení veškerého personálu provozovatelů letecké techniky, který se následně podílí na zajištění systému LHS – ve spolupráci s HZS krajů,
- v průběhu roku provádění kontrol zajištění systému LHS na stanicích LHS ve spolupráci s Ministerstvem zemědělství.

6.6. Prostředky komunikace v IZS

Mezi základní nástroje při výkonu činností složek integrovaného záchranného systému, zejména ve fázi reakce na vzniklou mimořádnou událost, patří radiokomunikační prostředky. Prostřednictvím těchto koncových zařízení jsou předávány informace, které mají bezprostřední vliv na efektivní řešení mimořádné události a usnadňují vzájemnou komunikaci.

V roce 2008 pokračoval Hasičský záchranný sbor ČR v implementaci digitální radiokomunikační sítě složek integrovaného záchranného systému - PEGAS. S výjimkou HZS hl. m. Prahy, byl u všech hasičských záchranných sborů krajů zahájen v digitální síti rutinní provoz ve vrstvě operačních a informačních středisek a požární techniky a u třech krajů plně, až do úrovně místa zásahu. V průběhu roku, ve spolupráci s Policií ČR a zdravotnickou záchrannou službou, byly zahájeny kroky k efektivnímu využívání radiokomunikační sítě ve společném komunikačním prostředí, které mohou sdílet všechny základní složky IZS.

Spolu s operátorem sítě - Ministerstvem vnitra, byla vyprofilována skupina služeb digitální sítě, kterou je možné využívat jak autonomně, v rámci každé složky, anebo sdíleně. Mezi tyto služby např. patří rozšíření komunikačního prostředí pro komunikaci s vrtulníky nebo hlasová funkční adresace.

V rámci Hasičského záchranného sboru ČR byly dokončeny zásadní úpravy aplikačního programového vybavení, aby byla obsluha a správa komunikačních prvků co nejefektivnější. V oblasti radiokomunikací se odborníci HZS ČR rovněž podíleli (a podílí) na normalizaci radiokomunikací v železničních a silničních tunelech. Ve vztahu na SDH obcí a další jednotky požární ochrany, vytváří HZS ČR účinnou podporu v oblasti vzájemné radiokomunikační spolupráce, zejména optimalizací a provozem analogové radiokomunikační sítě, která je nosnou sítí pro komunikaci se sbory dobrovolných hasičů obcí a je použita jako záložní komunikační síť HZS ČR.

V průběhu roku 2008 byly zahájeny činnosti ve vztahu na evropskou harmonizaci kmitočtového spektra, která bude mít na analogovou rádiovou síť v budoucích letech markantní dopady.

V dubnu 2008 uzavřelo Ministerstvo vnitra – generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR se společností Telefonica O2 smlouvu o zabezpečení krizové komunikace, jejímž cílem je maximální využití stávajících možností mobilních telefonů a standardu GSM pro potřeby krizového řízení. Na rozdíl od předchozí smlouvy, je tato zaměřena na zajištění přednostního spojení pro mobilní telefonní čísla účastníků krizové komunikace z řad složek integrovaného záchranného systému, ministerstev, ústředních správních úřadů, orgánů krajů, orgánů obcí a dalších. Dále jsou uvedeny služby, související se zabezpečením fungování krizových telefonních čísel při mimořádných událostech, krizových stavech a při přípravě na mimořádné události a krizové stavy (využití mobilních základnových stanic) a v neposlední řadě možnost nastavení přednostního spojení u libovolného telefonního čísla Telefonica O2 s paušálním tarifem, které si účastníci krizové komunikace sami zvolí. Toto řešení je proti předchozí smlouvě pro účastníky flexibilnější, protože již nejsou omezeni jen na využití telefonních čísel z předem určené číselné řady.

7. Operační řízení

7.1. Operační a informační střediska IZS

Úlohu operačních a informačních středisek (dále „OPIS“) IZS plní operační střediska HZS krajů. Ta jsou fyzicky ve všech krajských městech a části bývalých okresních měst. V roce 2008 pokračoval, v souladu s koncepčními záměry, postupný útlum činnosti „okresních“ OPIS IZS. Činnost těchto středisek byla přenesena na „krajská“ nebo „sektorová“ OPIS IZS, která mimo úkolů podle zákona o IZS také plní úkoly vyplývající z dalších právních předpisů, zejména vodního zákona, atomového zákona a zákona o prevenci závažných havárií.

Při řešení 102 625 mimořádných událostí OPIS IZS (OPIS HZS ČR) zejména přijímala a vyhodnocovala informace vzniku mimořádných událostí (zejména tísňové volání, viz další část), vysílala jednotky PO k místům mimořádných událostí, vyžadovala součinnost dalších složek IZS a vyrozumívala příslušné orgány.

7.2. Tísňové volání

HZS ČR přijímá telefonická tísňová volání na národním čísle tísňového volání 150 a jednotném evropském čísle tísňového volání 112. Tísňové číslo 112 bylo v ČR systémově zavedeno ve všech telefonních sítích od začátku roku 2003 (v mobilních sítích fungovalo od okamžiku jejich vzniku) jako jedna z podmínek vstupu ČR do EU. V provozu je 14 telefonních center tísňového volání 112 (dále „TCTV 112“) vybavených moderní telekomunikační technologií pro příjem tísňového volání využívající služby jako: identifikace volaného čísla, identifikace čísla volajícího, identifikace adresy pevné telefonní stanice, identifikace telefonního operátora, identifikace polohy mobilního telefonu, jednotný geografický informační systém, vzájemné zálohování technologií, nezávislé telefonní spojení s protokolem IP mezi operačními středisky, jazyková podpora.

Tyto funkcionality výrazně zjednodušily práci obsluh TCTV 112 při příjmu tísňového volání. Prostřednictvím nové technologie jsou přijímány veškeré tísňové hovory na linku 112, tísňové hovory na linku 150 z mobilních sítí (mimo hl. m. Prahu) a tísňové hovory na linku 150 z pevné telefonní sítě z území většiny okresů. V ostatních okresech jsou zatím tísňová volání na linku 150 přijímána původní technologií. Zásadním problémem tísňového volání je výskyt zlomyslných volání, jejich počet je např. u linky 112 odhadován až na 80 % z celkového počtu volání.

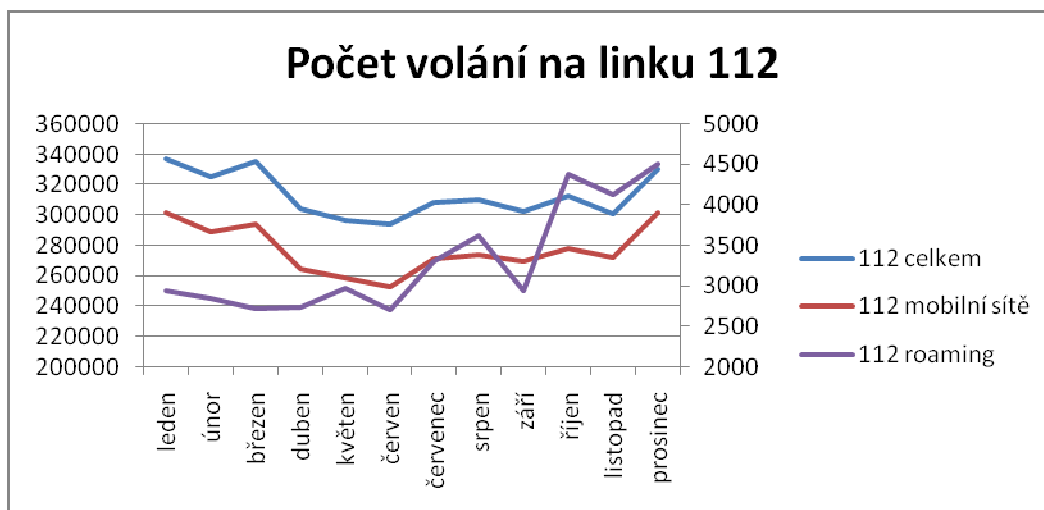
V roce 2008 odbavila TCTV 112 celkem 4 249 419 tísňových volání, z tohoto počtu bylo více než 3,7 mil. volání z mobilních sítí (87,7 %). HZS ČR přijal i 123 824 volání na linku 150 mimo TCTV 112. Vzhledem k tomu, že 493 121 volání na linku 150 bylo automaticky směrováno do technologie linky 112, tak na HZS ČR bylo realizováno celkem 616 946 volání na linku 150. Na linku 112 bylo též směrováno 39 707 tísňových hovorů ze zahraničních telefonních čísel (mobilní telefony turistů apod.). Celkem bylo v roce 2008 na HZS ČR směrováno 4 373 243 tísňových hovorů.

Počet tísňových volání podle krajů

	112	150 v TCTV
Praha	441 846	--
Kladno	466 634	57 906
Budějovice	194 934	26 945
Plzeň	213 037	30 690
Karlovy Vary	171 179	18 052
Ústí nad Labem	488 428	56 907
Liberec	162 773	21 586
Hradec	157 935	24 900
Pardubice	148 389	27 894
Jihlava	123 714	21 999
Brno	350 201	59 375
Olomouc	189 962	37 675
Zlín	151 664	26 301
Ostrava	495 602	82 891
Celkem	3 756 298	493 121

Počet tísňových volání v jednotlivých měsících

	150 mimo TCTV	150 v TCTV	112 v TCTV
Leden	10 534	37 365	337 008
únor	8 154	38 217	325 342
březen	9 657	46 528	335 306
duben	10 348	39 377	304 224
květen	10 943	40 827	296 537
červen	11 067	43 803	293 874
červenec	10 896	42 242	308 195
srpen	11 239	44 333	309 634
září	10 479	39 852	302 478
říjen	10 357	41 633	312 654
listopad	9 610	38 368	300 799
prosinec	10 540	40 576	330 247
	123 824	493 121	3 756 298

7.3. Operační a informační středisko MV-GŘ HZS ČR

Operační a informační středisko MV-HZS ČR (dále jen „OPIS MV-GŘ HZS ČR“) sleduje a případně koordinuje činnost OPIS IZS a v případě vyhlášení ústřední koordinace záchranných a likvidačních prací plní stanovené úkoly podle zákona o IZS.

OPIS MV-GŘ HZS ČR zabezpečuje v široké míře úkoly mezinárodního charakteru. Plní funkci kontaktního místa při zapojování ČR do mezinárodních záchranných operací a poskytování humanitární pomoci do zahraničí na základě mezistátních smluv o vzájemné pomoci při katastrofách. Podle úmluvy o přeshraničních účincích průmyslových havárií plní úlohu kontaktního místa ČR pro oznamování přeshraničních účinků průmyslových havárií. Plní funkci a úkoly kontaktních bodů pro Monitorovací a informační středisko Evropské komise (EU-MIC), Euroatlantické koordinační středisko pro katastrofy NATO (NATO-EADRCC), Úřad Organizace spojených národů pro koordinaci humanitárních záležitostí (UN-OCHA), Ekonomickou komisi pro Evropu (UN - ECE) a Mezinárodní agenturu pro atomovou energii (MAAE). Spolupracuje s národními operačními středisky sousedních států a Maďarska.

7.4. Mezinárodní spolupráce

Česká republika deklaruje připravenost poskytnout v rámci mezinárodních záchranných operací speciální jednotku pro vyhledávací a záchranné operace v sutinách zřícených objektů, kterou vybavuje a cvičí Ministerstvo vnitra. Součástí jednotky podle potřebných odborností mohou být, vedle příslušníků HZS ČR také příslušníci kynologických brigád, Státní ústav jaderné, chemické a biologické ochrany, Státní ústav radiační ochrany, Policie ČR apod. Pro zajištění akceschopnosti, k rychlému sestavení a nasazení jednotky, je vedena potřebná databáze sil a prostředků předurčených k rychlému zásahu. Výčet připravených sil a prostředků speciální jednotky je dostupný i v databázích příslušných mezinárodních organizací, včetně potvrzení schopností těchto sil a prostředků potřebných podle nových číselníků schopností pro likvidaci následků teroristických útoků.

7.5. Oblast přípravy na zapojení do mezinárodních záchranných operací

HZS ČR má vytvořeny speciální jednotky pro poskytování pomoci do zahraničí. Jednotka je vždy vysílána na základě žádosti o pomoc postiženého státu. Následně po obdržení žádosti na základě zákona o integrovaném záchranném systému, Ministerstvo vnitra rozhoduje v dohodě s Ministerstvem zahraničních věcí o zapojování do mezinárodních záchranných operací a o humanitární pomoci poskytované státem do zahraničí.

Podle předurčení jsou jednotky děleny na:

- USAR (z anglického Urban Search and Rescue – Vyhledávací a záchranný odřad do obydlených oblastí),
- požární,
- povodňové,
- chemické,
- speciální.

Dle charakteru záchranných prací jsou jednotky organizované MV-generálním ředitelství HZS ČR vybavovány potřebnými technickými prostředky. V současné době jsou USAR týmy připraveny k vyslání na záchranné akce z HZS Hl. m. Prahy a HZS Moravskoslezského kraje.

Jednotka USAR je předurčena pro vyhledávací a záchranné práce v obydlených oblastech - zejména po zemětřeseních. Může však také působit na území ČR při zřícení budov. Na základě platných předpisů je jednotka USAR vysílána do 6 hodin od rozhodnutí o vyslání. Jedná se o jednotku s týlovým zabezpečením nejméně na sedm dní v počtu 24 osob (základní struktura), jejíž přeprava je zabezpečována pozemní cestou i letecky. Výcvik členů USAR jednotky a působení v místě zásahu je řízeno na základě platné legislativy v ČR a na základě Metodiky UN-INSARAG. USAR jednotka působila bezprostředně po zemětřesení v těchto zemích: Arménie 1988, Turecko-srpen 1999, Čína-Taiwan 1999, Turecko-listopad 1999, Alžír 2003, Irán 2003, Pakistán 2005.

V roce 2008 pokračovala **příprava styčných důstojníků HZS ČR** předurčených pro zapojování do mezinárodních záchranných operací, MV-GŘ HZS ČR zorganizovalo instrukčně metodické zaměstnání (IMZ) styčných důstojníků HZS ČR předurčených pro zapojování do mezinárodních záchranných operací ve dnech 9. -10. 12. 2008 v Olomouci. (viz str. 63).

Styční důstojníci jsou zkušení, jazykově vybavení příslušníci HZS ČR, které lze v případě potřeby využít dvojnásobem – jednak jako odborníky účastnící se s odřadem mezinárodních záchranných operací v zahraničí nebo doprovázející humanitární transport, nebo jako průvodce zahraničních záchranných jednotek účastnících se záchranných operací v ČR.

7.6. Přehled poskytování humanitární pomoci do zahraničí a zapojování do mezinárodních záchranných operací

Podle § 7 odst. 1 písm. b) zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, plní Ministerstvo vnitra úkoly v oblasti zapojení České republiky do mezinárodních záchranných operací při mimořádných událostech v zahraničí a poskytování humanitární pomoci do zahraničí v součinnosti s Ministerstvem zahraničních věcí. Dále podle § 7 odst. 2 písm. i) zákona rozhoduje v dohodě s Ministerstvem zahraničních věcí o humanitární pomoci poskytované státem do zahraničí a o zapojování do mezinárodních záchranných operací. Podrobná pravidla stanoví nařízení vlády č. 463/2000 Sb., o stanovení pravidel zapojování do mezinárodních záchranných operací, poskytování a přijímání humanitární pomoci a náhrad výdajů vynakládaných právníky osobami a podnikajícími fyzickými osobami na ochranu obyvatelstva, ve znění nařízení vlády č. 527/2002 Sb.

Česká republika se zapojuje do mezinárodních záchranných operací při mimořádných událostech v zahraničí formou:

- vysílání záchranné jednotky pro provádění záchranných prací nebo dalších specifických činností (např. hašení požárů),
- vysílání odborníků,
- poskytování odborných informací, nebo
- poskytování humanitární pomoci.

Humanitární pomoc poskytovaná do zahraničí je souhrn činností hrazených ze státního rozpočtu, jejichž cílem je zamezit ztrátám na životech, zmírnit utrpení, zachovat důstojnost a zamezit újmě na zdraví lidí v důsledku mimořádných událostí. Vedle okamžité humanitární pomoci poskytované do zahraničí bezprostředně po mimořádné události se humanitární pomocí poskytovanou do zahraničí rozumí také následná pomoc při obnovení základních životních podmínek po mimořádných událostech a předcházení jejich negativním následkům. Humanitární pomocí poskytovanou do zahraničí se dále rozumí pomoc při vleklé humanitární krizi poskytovaná při dlouhodobě trvajících následcích přírodních pohrom nebo jiných mimořádných událostí.

Státní humanitární pomoc ČR do zahraničí je realizována z finančních zdrojů alokovaných vládou na daný rok ve státním rozpočtu do účelově vázané rezervy na humanitární pomoc Všeobecné pokladní správy Ze státního rozpočtu lze financovat zejména tyto formy humanitární pomoci poskytované do zahraničí:

- materiální pomoc poskytnutím potřebného majetku ve formě daru do postižené oblasti po vzniku mimořádné události,
- peněžní dary do zahraničí,
- finanční příspěvky veřejným institucím a nevládním neziskovým organizacím v zahraničí,
- příspěvky mezinárodním organizacím a integračním seskupením,
- dotace nevládním neziskovým organizacím v České republice na poskytování humanitární pomoci do zahraničí státům mimo Evropskou unii a Evropský hospodářský prostor,
- zapojování do mezinárodních záchranných operací vysláním záchranářů nebo odborníků s potřebným vybavením podle zákona upravujícího integrovaný záchranný systém.

Na rok 2008 byly vyčleněny prostředky ve výši 75 mil. Kč. O jejich čerpání pravidelně informuje vládu Ministerstvo zahraničních věcí.

V roce 2008 poskytla vláda ČR humanitární pomoc do 23 zemí Evropy, Asie, Afriky a Latinské Ameriky (Libanon, KLR, Malajsie, Keňa, Čína, Tádžikistán, Albánie, Kongo, Súdán, Barma, Senegal, Afghánistán, Etiopie, Turecko, Timor Leste, Irák, Ukrajina, Moldavsko, Rumunsko, Gruzie, Zimbabwe, Haiti a Africký roh) v celkové hodnotě 71,49 mil Kč.

Materiální humanitární pomoc poskytovala Česká republika do zahraničí v průběhu roku 2008 celkem šestkrát, za transport a předání materiálu zodpovídali ve všech případech příslušníci Hasičského záchranného sboru České republiky,

V březnu 2008 došlo v Albánii ve městě Gerdec, poblíž Tirany k výbuchu muničního skladu. Následnými výbuchy muničního skladu byly zasaženy vesnice a postiženi lidé, Česká republika poskytla postižené zemi materiální humanitární pomoc ve formě krevní plazmy, léčiv a zdravotnického materiálu (materiál doplnil již částečně vyčerpané zásoby tamních zdravotnických zařízení). Celková cena humanitární pomoci dosáhla výše 2 mil. Kč.

V květnu 2008 poskytla Česká republika pomoc ve výši 2 mil. Kč jako humanitární pomoc Číně na odstraňování ničivých následků zemětřesení v provincii S'-čchuan v jihozápadní Číně. První část materiální humanitární pomoci byla poskytnuta formou dodávky medikamentů a druhou část ve formě 9 kusů stanů S-65 dopravili hasiči na letiště ve Frankfurtu nad Mohanem (SRN), odkud byl materiál čínskou leteckou společností ve spolupráci s Monitorovacím a informačním centrem Evropské unie přepraven do místa určení.

V důsledku rozsáhlých záplav, které zasáhly oblast východní Evropy, uskutečnila Česká republika na přelomu července a srpna 2008 předání materiální humanitární pomoci Rumunsku (12 elektrocentrál), Ukrajině (6 čerpadel, 500 nafukovacích lehátek, 500 spacích pytlů, 240 pohotovostních balíčků prádla a Moldavsku (10 čerpadel, 6 elektrocentrál, 500 vysokých gumových bot). Celková hodnota poskytnuté pomoci dosáhla výše cca 2,8 mil. Kč.

Poslední materiální humanitární pomoc České republiky do zahraničí byla realizována v polovině srpna 2008. Zdravotnický materiál v hodnotě 2 mil. Kč (41 000 ks různých druhů obvazů, 120 krevních jednotek, 160 jednotek krevní plazmy a 1000 ampulí Albuminu) byl poskytnut Gruzii po válečném konfliktu s Ruskem, vzhledem k situaci v Gruzii byla pomoc předána na letišti v Jerevanu v Arménii.

Celkem třikrát byla v průběhu roku 2008 poskytnuta finanční humanitární pomoc Barmě. V květnu 2008 se jednalo o částku ve výši 2,5 mil. Kč poskytnutou prostřednictvím Mezinárodního výboru Červeného kříže na odstraňování následků škod způsobených cyklonem Nargis. A dále poskytla Česká republika v květnu 2008 finanční příspěvek neziskové organizaci ADRA (2 mil. Kč), neziskové organizaci Free Burma Rangers (0,5 mil. Kč) a v červenci 2008 neziskové organizaci Člověk v tísni – společnost při České televizi, o.p.s. částku 5 mil. Kč na odstraňování následků po cyklonu Nargis.

8. Zásahová činnost jednotek požární ochrany

8.1. Přehled zásahů jednotek požární ochrany

V roce 2008 zasahovaly jednotky požární ochrany u **celkového počtu 102 625 mimořádných událostí**. Rok 2008 se řadí mezi nejtragičtější roky týkající se počtu usmrcených a zraněných osob při požárech. Strmě narostla výše škod způsobených požáry.

Počet jednotlivých druhů událostí se zásahy jednotek PO

Druh události	Počet událostí					Index %
	2004	2005	2006	2007	2008	
požáry	20 550	19 484	19 665	21 835	20 406	93
dopravní nehody	21 188	20 681	18 976	21 270	20 063	94
živelní pohromy	1 605	2 799	5 414	10 044	5 599	56
úniky nebezp. chem. látek celkem	5 550	5 630	5 809	6 377	6 242	98
z toho ropné produkty	4 572	4 616	4 644	5 235	5 218	100
technické havárie celkem	46 814	40 413	49 785	48 010	42 104	88
z toho technické havárie	26	37	844	29	10	34
technické pomoci	40 858	34 799	45 657	44 765	38 916	87
technologické pomoci	1 459	1 150	957	1 042	770	74
ostatní pomoci	4 474	4 427	2 327	2 174	2 408	111
radiační nehody a havárie	3	2	4	0	0	0
ostatní mimořádné události	100	48	735	166	17	10
plané poplachy	7 626	7 846	8 409	8 148	8 194	101
Celkem	103 436	96 833	108 797	115 850	102 625	89

Požáry zaznamenaly v roce 2008 proti předešlému roku pokles počtu o 7 % .

Počet dopravních nehod, jejichž následky likvidovaly jednotky PO, poklesl o 6 % . Nejčtenější byly zásahy u dopravních nehod ve Středočeském kraji – 3 101 (meziročně o 51 více), nejméně v kraji Karlovarském – 635 (-79). Celkově u všech druhů dopravních nehod hasiči bezprostředně zachránili 2 872 osob (-930), při zásazích se vyskytlo také 775 usmrcených osob (+11) a 13 443 zraněných osob (+743), jimž v mnoha případech poskytli předlékařskou pomoc.

V kategorii **živelní pohroma** byly nejčtenější události spojené s převažující větrnou smrští – celkem 5 061 (-2 472), dále povodní, záplavou či deštěm – 370 (-891). Nejvíce živelních pohrom eviduje Moravskoslezský kraj – 1 920 (+336).

Z **úniků nebezpečných chemických látek** byly nejčtenější úniky ropných produktů – 5 218 (+17), úniky plynů a aerosolů – 564 (-41), kapalin mimo ropných produktů – 364 (+23), pevných látek – 11 (-19) a ostatních včetně potravinářských produktů – 85 (-135). Nejvyšší počet byl v Praze – 1 301 (+192), nejnižší v kraji Zlínském – 143 (-13).

Kategorie **technické havárie** zahrnuje technické havárie – 10 (-19), dále technické pomoci – 38 916 (-5 849), technologické pomoci – 770 (-272) a ostatní pomoci – 2 408 (+234). Jsou doménou jednotek Hasičského záchranného sboru ČR jako pomoc v nouzi při otvírání uzavřených prostorů, odstraňování překážek na komunikacích apod. Nejvíce případů bylo v Moravskoslezském kraji – 9 901 (-2 675), nejméně v Libereckém kraji – 893 (-210).

Ostatních mimořádných událostí vzniklo 17 (-149) a jednalo se zejména o případy spojené s ptačí chřipkou (vyhledávání a sběr mrtvých ptáků).

Plané poplachy oproti roku 2007 vzrostly o 1 %, přičemž jejich podíl na celkovém počtu událostí je také vyšší a činí 8,0 %. Nejvíce planých poplachů bylo v hl.m.Praze – 1 259 (+169), nejméně v kraji Královéhradeckém – 228 (-47).

Podíl na celkovém počtu událostí v roce 2008:

Požáry – 19,9 % (+1,1 %), technické zásahy – 72,1 % (-2,1 %), technické havárie – 41,0 %, dopravní nehody- 19,5 %, úniky nebezpečných chemických látek -6,1 %, živelní pohromy – 5,5 %, plané poplachy – 8,0 % (+ 1 %).

Nejvíce událostí vznikalo v sobotu (16,7%) a v červnu (11,3%), **nejméně** v úterý (13,2%) a v lednu (6,4%).

Následky na zdraví, záchrana, evakuace

Hasiči v roce 2008 bezprostředně zachránili nebo evakovali z ohrožených prostor 34 784 osob (+14 944), nejvíce při požárech, dopravních nehodách, technických pomocích, živelních pohromách. Usmrcen byl jeden dobrovolný hasič a dalších 406 hasičů bylo zraněno (-57), z toho 276 profesionálních (-52) a 130 dobrovolných (-5).

Při zásazích se vyskytlo také 2 011 usmrcených osob (+157) – jednotky PO pomáhaly při vyprošťování a vynášení usmrcených při dopravních nehodách, požárech a při nouzovém otevírání bytů. Dále byla 16 478 zraněným osobám (+1 115) poskytnuta pomoc (převážně u dopravních nehod, technických pomocí a požárů).

Počet událostí se zásahem jednotek PO v krajích

Počet událostí	2007	2008	Index % 08/07
Praha	10 783	9 574	89
Středočeský	13 707	12 748	93
Jihočeský	8 023	7 251	90
Plzeňský	7 344	6 503	89
Karlovarský	4 141	3 375	82
Ústecký	8 912	7 804	88
Liberecký	4 842	3 585	74
Královéhradecký	6 408	5 569	87
Pardubický	5 370	5 207	97
Vysočina	6 417	6 004	94
Jihomoravský	8 866	7 994	91
Olomoucký	6 763	5 584	83
Zlínský	3 668	3 173	87
Moravskoslezský	20 606	18 254	89
CELKEM ČR	115 850	102 625	89

Ve všech krajích byl zaznamenán pokles počtu mimořádných událostí. Jednotky požární ochrany již tradičně nejčastěji zasahovaly v Moravskoslezském kraji a ve Středočeském kraji, nejmenší počet mimořádných událostí se zásahem hasičů měl Zlínský kraj. Všechny kraje zaznamenaly v roce 2008 pokles zásahů, nejvýraznější pokles patří kraji Moravskoslezskému.

8.2. Integrovaný záchranný systém – spolupráce jednotek požární ochrany

Údaj/rok	2007	2008	Index v % 2008/2007
Počet zásahů jednotek PO (včetně vícenásobných)	140 341	130 508	93
- z toho jednotek HZS ČR	95 353	88 254	93
jednotek SDH obcí	34 766	32 507	94
jednotek HZS podniků	9 363	9 011	96
ostatních jednotek PO	859	736	85
Celkový počet usmrcených hasičů	1	1	100
Celkový počet zraněných hasičů	463	406	88
Počet evakuovaných a zachráněných osob	19 840	34 784	175

Rozhodující podíl na spolupráci při zásahu u událostí s jednotkami požární ochrany má Policie ČR a zdravotnická záchranná služba. Tyto tři složky tvoří základ integrovaného záchranného systému. V roce 2008 bylo evidováno 87 908 případů součinnosti jednotek PO s ostatními složkami (-140). Nejvíce – 61,3 % z celkového počtu připadlo na Policii ČR, 20,4 % na zdravotnickou záchrannou službu a 11,1 % na obecní policii. Zbytek tvoří pomoci zejména místních služeb, firem, institucí, obecních úřadů a dalších.

V roce 2008 také proběhlo 708 (+81) prověřovacích cvičení, většina z nich ve spolupráci se složkami IZS.

8.3. Statistika požárů

V roce 2008 vzniklo v ČR celkem **20 946 požárů** - s účastí i bez účasti jednotek požární ochrany, což je o **7 % (1448) méně než v roce 2007**.

Požáry (se zásahem i bez zásahu jednotek PO)

Základní informace	2007	2008	Index v % 2008/2007
Počet požárů	22 394	20 946	93
Přímé škody mil. Kč	2 158,5	3 277,3	185
Počet usmrcených osob	130	142	109
Počet zraněných osob	1 023	1 109	108
Uchráněné hodnoty mld.Kč	8,97	14,55	162

V roce 2008 meziročně narostly přímé **škody způsobené požáry. Přesáhly 3,2 mld. Kč** (nárůst o více než 1,1 mil. Kč, tedy 52 %) , což je **nejvíce od roku 2002**. Na navýšení škod se podílel především říjnový požár levého křídla Průmyslového paláce v Praze, jehož škoda způsobená požárem se vyšplhala na jednu miliardu korun.

Ovšem díky zásahům jednotek požární ochrany byly **před zničením v roce 2008 uchráněny majetkové hodnoty ve výši téměř 14,55 mld. Kč**, což je rekordní číslo.

Výši škod ovlivnily požáry se škodou 1 mil.Kč a vyšší – v roce 2008 jich vzniklo 350 (o 50 více než v roce 2007).

Při požárech v roce 2008 zemřelo celkem 142 lidí, což je proti předešlému roku nárůst o 12 osob. Rok 2008 se společně s rokem 2006 (usmrceno 144 osob) řadí mezi nejtragičtější roky v počtu usmrcených osob při požárech. Zvýšil se také počet zraněných při požárech – 1 109 osob. Rok 2008 se tak zapisuje mezi nejtragičtější roky v počtu zraněných osob při požárech v uplynulém desetiletí.

Z celkového počtu **142 usmrcených osob** při požárech bylo:

- **2** děti do 15 let (o 3 méně ve srovnání s r. 2007),
- **116 osob** ve věku od 15 do 60 let (o 14 více než v roce 2007),
- **23** osob ve věku nad 60 let (stejně jako v roce 2007)
- **1** dobrovolný hasič

Nejvíce usmrcených při požárech je evidováno v Jihomoravském kraji – 29, nejméně v Libereckém kraji – 3, nejvíce zraněných ve Středočeském kraji – 170, nejméně v Karlovarském kraji – 38.

Výši škod ovlivnily požáry se škodou 1 mil.Kč a vyšší – v roce 2008 jich vzniklo 300 (+50).

Požáry podle příčiny a činnosti při vzniku

Příčina	Počet požárů	Podíl v %	Index %	Přímá škoda v tis. Kč	Podíl %	Usmrceno	Zraněno
úmyslné zapálení	1 597	7,62	111	383 783,10	11,71	12	115
sebevražedný úmysl	28	0,13	113	8 295,30	0,25	14	15
děti do 15 let	269	1,28	96	25 484,20	0,78	1	34
kouření	832	3,97	87	40 474,20	1,23	11	74
zakládání ohně, vypalování	293	1,40	78	11 297,70	0,34	2	16
nesprávná obsluha topidla	146	0,70	101	18 634,60	0,57	2	51
hořlaviny u topidla	77	0,37	120	4 077,50	0,12	2	15
používání zápalných kapalin, plynů	44	0,21	157	10 181,80	0,31	1	30
používání otevřeného ohně	316	1,51	111	55 357,80	1,69	8	82
manipulace se žhavým popelem	104	0,50	106	6 968,20	0,21	0	5
svařování, řezání, rozmrazování	134	0,64	102	60 084,30	1,83	1	24
zanedbání bezpečnostních předpisů	409	1,95	105	177 675,10	5,42	3	106
nedbalost, omyl, nesprávná obsluha	545	2,60	132	31 260,10	0,95	10	61
nedbalost - celkem	2 900	13,85	101	416 011,30	12,68	40	464
nehodná konstrukce komínu	68	0,32	101	19 755,50	0,60	0	6
zazděný trám v komíně	45	0,21	102	8 582,00	0,26	0	2
spáry v komíně	45	0,21	89	12 718,00	0,39	1	6
jískry z komína, vznícení sazí	114	0,54	112	4 300,00	0,13	0	10
komíny - celkem	272	1,28	103	45 355,50	1,38	1	24
technická závada topidla	38	0,18	69	10 357,00	0,32	0	3
špatný stav topidla, kouřovodu	22	0,11	69	5 299,50	0,16	0	6
nesprávné umístění nebo instalace topidla	54	0,26	76	7 727,00	0,24	0	2
jiná závada topidla	16	0,08	320	9 554,00	0,29	0	0
topidla - celkem	130	0,63	80	32 937,50	1,01	0	11
technické závady	2249	10,74	102	592 356,80	18,07	5	147
nesprávná instalace	20	0,10	118	2 738,00	0,08	0	4
nesprávná údržba	13	0,06	118	2 639,50	0,08	0	3
žhavé materiály, výrobky	57	0,27	119	11 762,30	0,36	0	0
cizí předmět ve stroji	80	0,38	174	27 527,40	0,84	0	11
výboje statické elektřiny	3	0,01	37	640,00	0,02	0	1
jískry z výfuku, brzd	33	0,16	87	3498,9	0,11	0	0
tření, přehřátí	85	0,41	89	61 188,00	1,87	0	5
ostatní změny provozních parametrů	408	1,95	93	54 565,40	1,66	1	15
technické závady - celkem	2 948	14,08	101	756 916,30	23,09	6	186
samovznícení zemědělských plodin	22	0,11	96	3 475,90	0,11	0	2
samovznícení uhlí	57	0,27	63	5 919,00	0,18	0	2
samovznícení olejů, tuků	2	0,01	33	150,00	0,00	0	0
samovznícení chemických látek	9	0,04	82	3167,40	0,10	0	1
samovznícení chemických výrobků	19	0,09	127	12 971,00	0,40	0	1
jiné samovznícení (např. odpady)	26	0,12	70	10 274,00	0,31	0	2
samovznícení - celkem	135	0,64	74	35 957,30	1,10	0	8
výbuchy plynů	5	0,02	36	5 115,00	0,16	0	4
výbuchy hořlavých kapalin	3	0,01	*	106,00	0,00	0	0
výbuchy prachů	1	0,00	*	20,00	0,00	0	0
výbuchy výbušnin	0	0,00	0	0,00	0,00	0	0
výbuchy tlakových nádob, kotlů	1	0,00	*	40,00	0,00	0	0
výbuchy - celkem	10	0,03	72	5 281,00	0,16	0	4
manipulace s hořlavými látkami	8	0,04	50	495,50	0,01	0	4
blesk - objekty s hromosvodem	9	0,04	69	1 385,00	0,04	0	1
blesk - objekty bez hromosvodu	32	0,15	89	10 455,00	0,32	0	1
blesk - ostatní	22	0,11	48	630,50	0,02	0	0
živelní pohroma	4	0,02	57	165,00	0,01	0	0
dopravní nehoda	195	0,93	96	25 710,00	0,78	35	120
vojenské cvičení, ohňostroj	12	0,06	133	129,30	0,00	0	0
mimořádné příčiny - celkem	274	1,31	87	38 474,80	1,17	35	122
jiné příčiny	32	0,16	127	3 759,00	0,11	0	4
dále nedošetřováno	11 175	53,35	90	0,00	0,00	0	0
neobjasněno, v šetření	1 168	5,58	83	1 524 546,50	46,52	33	118
Příčiny - celkem	20 946	100,00	94	3 277 297,40	100,00	142	1 109

Požáry bez škody, usmrcených a zraněných osob (zejména požáry převážně v přírodním prostředí a požáry odpadů) jsou uvedeny v kategorii „dále nedošetřováno“. U těchto požárů se příčina vzniku nevyšetřovala.

Nejčastější příčinou požárů byly v roce 2008 **technické závady** (mimo topidla a komíny) - 2947 případů, což je nárůst oproti roku 2007 o 41 požárů. Tradičně patří mezi časté příčiny **nedbalost dospělých – 2908** stanovených příčin, nárůst oproti roku 2007 o 1%.

Závady komínů a topidel, které se staly příčinou vzniku požáru, jsou zaznamenány u **402** případů v roce 2008. Ve srovnání s rokem 2007 je to pokles o 24 případů.

O 11% se zvýšil počet požárů **úmyslně zapálených**. V roce 2008 bylo evidováno těchto požárů **1625**. Pokles o 4 % oproti loňskému roku byla zaznamenána příčina požárů způsobená **hrou dětí s ohněm - 269** případů (rok 2007 – 280 případů).

Poklesl počet požárů způsobených **dopravní nehodou**. Ve srovnání s rokem 2007 je to o 4% méně (rok 2008 zaznamenáno **195** případů).

Ve srovnání s rokem 2007 poklesl také počet požárů, u kterých byla stanovena příčina požáru způsobená **bleskem – 63** případů, **samovznícením – 135** případů.

Klesl počet požárů dále nedošetřovaných – o 10 %.

Pozn. Za **dále nedošetřovaný požár** se považuje požár přírodních porostů (s výjimkou lesních), odpadů, demolic a vraků vozidel, vznícení potravin při vaření a vznícení sazí v komíně, pokud nevznikne škoda na majetku a nedojde k jeho rozšíření, k usmrcení či zranění osob nebo jejich ohrožení.

Požáry v odvětvích hospodářství v roce 2008

Odvětví	Počet požárů	Podíl v %	Škoda tis.Kč	usmrcení	zranění
Zemědělství	779	3,72	226 079,2	2	63
Lesnictví	505	2,41	14 861,6	3	10
Dobývání nerost.surovin	24	0,11	76 330,0	1	4
Zpracovatelský průmysl	568	2,71	429 548,9	1	60
Výroba,rozvod el. a plynu	129	0,62	21 979,3	2	6
Stavebnictví	116	0,55	43 287,3	3	10
Obchod, opravy zboží	165	0,79	329 661,2	0	17
Pohostinství, ubytování	359	1,71	123 423,0	6	65
Doprava	2 284	10,9	421 730,6	42	182
Pošty, telekomunikace	19	0,09	1 742,1	0	0
Peněžnictví, pojišťovnictví	5	0,02	1 927,2	0	0
Služby podnikům,výzkum	383	1,83	119 386,7	3	94
Veřej.správa, bezpečnost	35	0,17	3 948,0	0	2
Školství	50	0,24	4 212,8	0	17
Zdravotnictví,soc.činnost	34	0,16	11 698,5	0	5
Ost.veřejné a osob.služby	1 799	8,59	1 095 756,7	12	64
Soukromé domácnosti	2 518	12,02	350 350,8	67	505
Jiné a nezatříděno	11 175	53,36	1 373,5	0	5
CELKEM	20 946	100,00	3 277 297,4	142	1 109

Oproti roku 2007 narostl vloni počet požárů v odvětvích zemědělství, dobývání nerostných surovin, pohostinství a ubytování, dopravě, školství, ostatních veřejných a osobních službách.

Škody vzrostly v zemědělství, dobývání nerostných surovin, stavebnictví, obchodu a opravě zboží, pohostinství a ubytování, dopravě, výzkumu a službách podnikům, veřejné správě a bezpečnosti, školství, zdravotnictví a soc.službách, ostatních veřejných a osobních službách a v domácnostech.

Největší požáry (se škodou 50 mil. Kč a vyšší)

27.4. – **Autosalón** AUTO-EXNER-AUDI, Praha 9 - Dolní Počernice.

Příčina: technická závada na diagnostickém zařízení.

Škoda: 70 000 000 Kč.

14.8. – **Dílny a autobus** Dopravního podniku hl.m.Prahy, a.s., Praha 17 – Řepy.

Příčina: technická závada elektroinstalace.

Škoda: 60 000 000 Kč.

12.9. – **Výrobní hala** AKUMA a.s., Mladá Boleslav.

Příčina: zanedbání bezpečnostních předpisů.

Škoda: 100 000 000 Kč.

16.10. – **Levé křídlo Průmyslového paláce na Výstavišti**, Praha 7 - Holešovice.

Příčina: v šetření.

Škoda: 1 000 000 000 Kč.

Zranění: 2 hasiči.

6.11. – **Areál tržnice** SAPA, Praha 4 – Písnice.

Příčina: v šetření.

Škoda: 130 000 000 Kč.

Zraněno: 5 hasičů.

9. Sportovní akce HZS ČR

Požární sport

- XXXVII. mistrovství družstev HZS ČR v Pardubicích, kterému předcházela krajská nebo regionální kola
- 5 soutěží Velké ceny ČR v požárním útoku
- 6 soutěží Ligy ve výstupu do 4. podlaží cvičné věže
- účast reprezentace na IV. Mistrovství světa v požárním sportu v Sofii – celkově 3. místo

Sportovní soutěže s prvky hasičské činnosti

- 4. mistrovství HZS ČR ve vyprošťování osob z havarovaných vozidel, kterému předcházela krajská nebo regionální kola
- seriál 11 soutěží v disciplínách TFA
- závod osádek HZS ČR v raftingu
- přebor HZS ČR v lezení na umělé stěně
- úspěch reprezentace HZS ČR na ME v disciplínách TFA v Německu (1. místa v jednotlivcích a v družstvech), absolutním vítězem byl příslušník HZS ČR Lukáš Novák a stal se tak „nejtvrdším hasičem v Evropě.“

Ostatní sportovní soutěže

- mistrovství HZS ČR v kopané
- mistrovství HZS ČR ve stolním tenisu
- přebory HZS ČR v tenisu, nohejbalu, futsalu, silniční cyklistice, horských kolech, orientačním běhu, sjezdovém lyžování, běhu na lyžích, volejbalu, plavání, přespolním běhu aj.
- úspěch na světových hasičských hrách (WFG) v Liverpoolu, kde získali více než tři desítky medailí v nejrůznějších sportovních disciplínách – od TFA, cyklistiky až po zápas

Rok 2009

V červenci 2009 bude Česká republika – konkrétně Ostrava - hostit tzv. hasičské hry CTIF, což bude největší hasičská sportovní akce pořádaná na našem území za posledních 35 let. Její příprava probíhá od roku 2007.

10. Psychologická služba

Tři základní pilíře psychologické služby HZS ČR

1. vytvářet podklady pro personální práci a výkon služby
2. zajišťovat posttraumatickou péči pro příslušníky
3. pomáhat obětem mimořádných událostí

Psychologické pracoviště MV-GŘ HZS ČR zpracovává koncepční materiály k činnosti psychologické služby HZS ČR, metodicky vede psychology, provádí školicí a kontrolní činnost směřující k aplikaci psychologie v podmínkách HZS ČR. Jednotlivá léta dosavadní činnosti lze charakterizovat následovně:

- rok 2003 byl zaměřen na realizaci již schválené koncepce (č.j. PO-1337/IZS-2002) a na zajištění jejich prvních úkolů personálem obeznámeným se specifickými činnostmi a podmínkami služby příslušníků HZS ČR;
- prvotním úkolem roku 2004 byla příprava psychologické služby na dobu platnosti zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, jakož i příprava na pomoc obětem mimořádných událostí;
- rok 2005 byl ve znamení odborné přípravy psychologické služby HZS ČR na kvalitu a tvorbu sítě posttraumatické péče příslušníkům HZS ČR;
- rok 2006 byl zaměřen na využití psychologické služby na místě události a na zvládnutí požadavků dopravně psychologických vyšetření. Převážná část koncepční práce byla věnována přípravě právního, odborného a metodického zajištění činnosti psychologické služby podle zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů;
- rok 2007 byl ve znamení náporu psychologických vyšetření v souvislosti s účinností § 15 zákona č. 361/2007 Sb., dále pak v plnění plánovaných úkolů, analýzy dosažených výsledků při realizaci koncepce psychologické služby v letech 2003 – 2007 a v neposlední řadě i ve znamení odchodu vedoucího psychologa z důvodu skončení služebního poměru dle § 41 zákona č. 361/2003 Sb., a hledáním jeho nástupce.
- rok 2008 byl poznamenán personálními změnami. Došlo ke změně na místě vedoucího psychologa HZS ČR.

Plán hlavních úkolů psychologického pracoviště MV-GŘ HZS ČR byl v roce 2008 rozdělen do následující oblastí:

- I. oblast koncepční a normotvorná;
- II. oblast metodická, školicí a kontrolní;
- III. oblast výkonová.

10.1. Úkoly a jejich plnění v oblasti koncepční a normotvorné

Podílet se na organizaci a práci skupiny pro tvorbu standardů psychosociální pomoci obětem mimořádných událostí. S výsledky práce skupiny seznamovat průběžně vedení a psychology-koordinátory: Tento úkol byl plněn průběžně. Pracovní skupina se pravidelně scházela. Částečné výstupy z práce skupiny byly prezentovány na konferenci - Víme o sobě III.

Vyhodnotit realizaci koncepce psychologické služby a její činnost za období 2003-2007. Navrhnout další koncepci psychologické služby HZS ČR pro dalších 5 let: Tento úkol byl splněn částečně. Byla zpracována analýza i s výhledem do roku 2013, bude vytvořena koncepce na základě podkladů anketního šetření, které proběhlo na přelomu roku 2008 a 2009.

10.2. Úkoly a jejich plnění v oblasti metodické, školicí a kontrolní

Druh akce	Název akce	Termín místo konání
celostátní seminář	15. celostátní seminář psychologů a asistentů HZS ČR Vyhodnocení a standardizace činnosti psychologické služby	30. – 31.1.2008 Olomouc
	16. celostátní seminář psychologů a asistentů HZS ČR Inovace psychodiagnostických postupů	28. – 30.5.2008 Červená nad Vltavou
	17. celostátní seminář psychologů, asistentů, členů týmů PP HZS ČR, PIT a pracovní skupiny „standardů“	22. – 24.10.2008 Solenice
IMZ	Koordinátorů posttraumatických intervenčních týmů PP HZS krajů	20.3.2008 Praha
		16.7.2008 Olomouc
		9.12.2008 Praha
	Tvorba osobnostního profilu operační techniky linky 112	9.4.2008 Jihlava
	Zaškolení v nové verzi psychodiagnostického softwaru	17.7.2008 Olomouc
Konference	III. mezinárodní konference „Psychosociální pomoc ...“	24. – 25.9.2008 Praha

10.3. Úkoly a jejich plnění v oblasti výkonové

Psychologické pracoviště MV-GŘ HZS ČR vykonává nejen funkci koncepční a metodickou pro psychologická pracoviště Hasičského záchranného sboru ČR, ale ve stejné míře zajišťuje i činnosti tzv. výkonové. Při tom vede i výcvik nastupujících psychologů v oblastech: vzdělávání a výkonové činnosti, poradenské a psychodiagnostické, jako jsou:

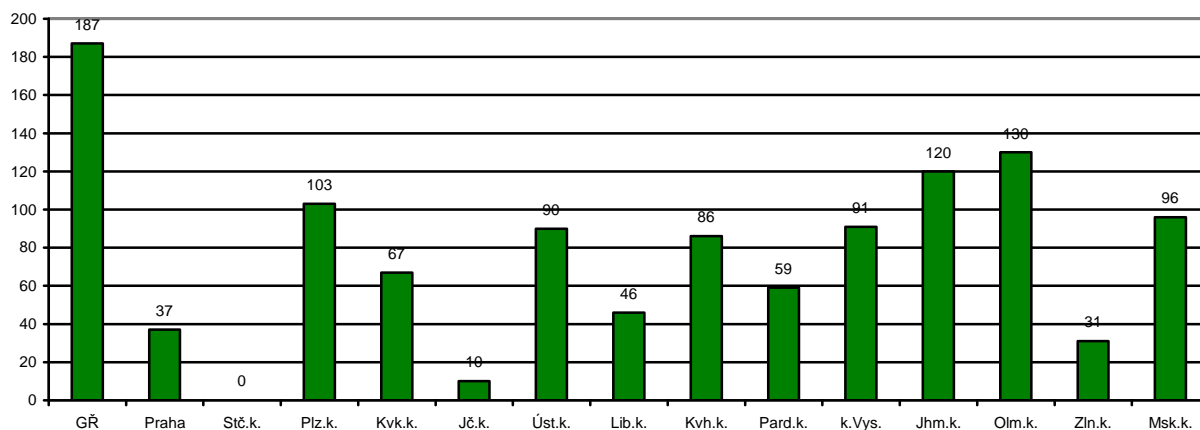
1. Posttraumatická péče příslušníkům HZS ČR dle systému CISM
Průběžně plněno dle požadavků praxe se zaměřením na supervizi jejich poskytovatelů.
2. Konzultační a poradenská psychologická činnost dle vyžádání pracovníků MV-GŘ HZS ČR a krajů HZS ČR.
3. Psychologická vyšetření ke zjišťování osobnostní způsobilosti uchazečů a příslušníků dle vyhlášky 487/2004 Sb.
4. Psychologická vyšetření pro výběr vedoucích pracovníků v rámci výběrového řízení na MV-GŘ HZS ČR.

Na psychologickém pracovišti MV-GŘ HZS ČR bylo provedeno **356** psychologických vyšetření.

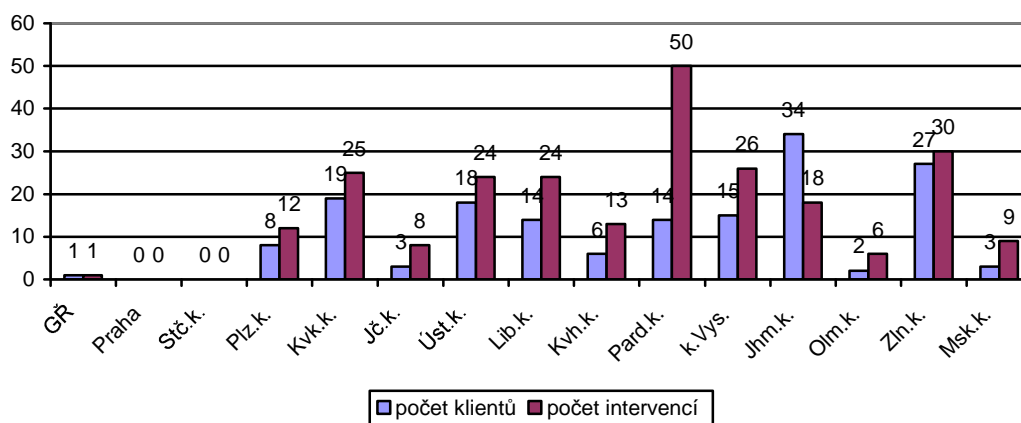
5. Spolupráce s Anonymní linkou pomoci v krizi v její propagaci, zajišťování jejich služeb.

Průběžně plněno dle požadavků Linky pomoci v krizi, na konci roku zajištěno doplněním týmu linky o tři příslušníky z řad HZS.

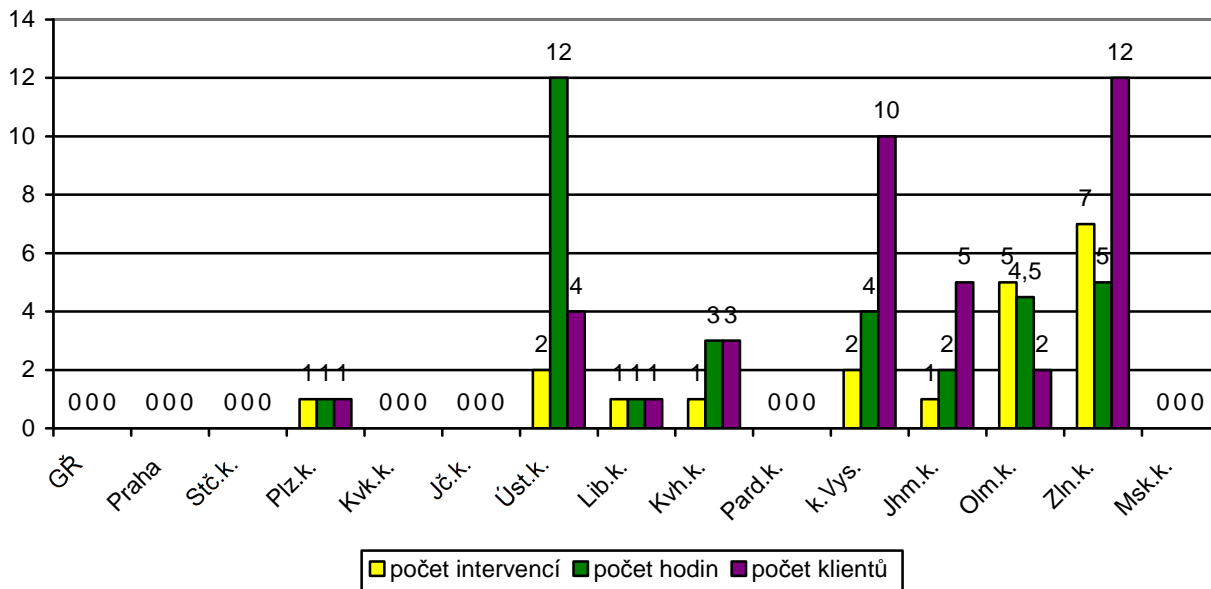
Celkové počty vyšetření podle psychologů krajů

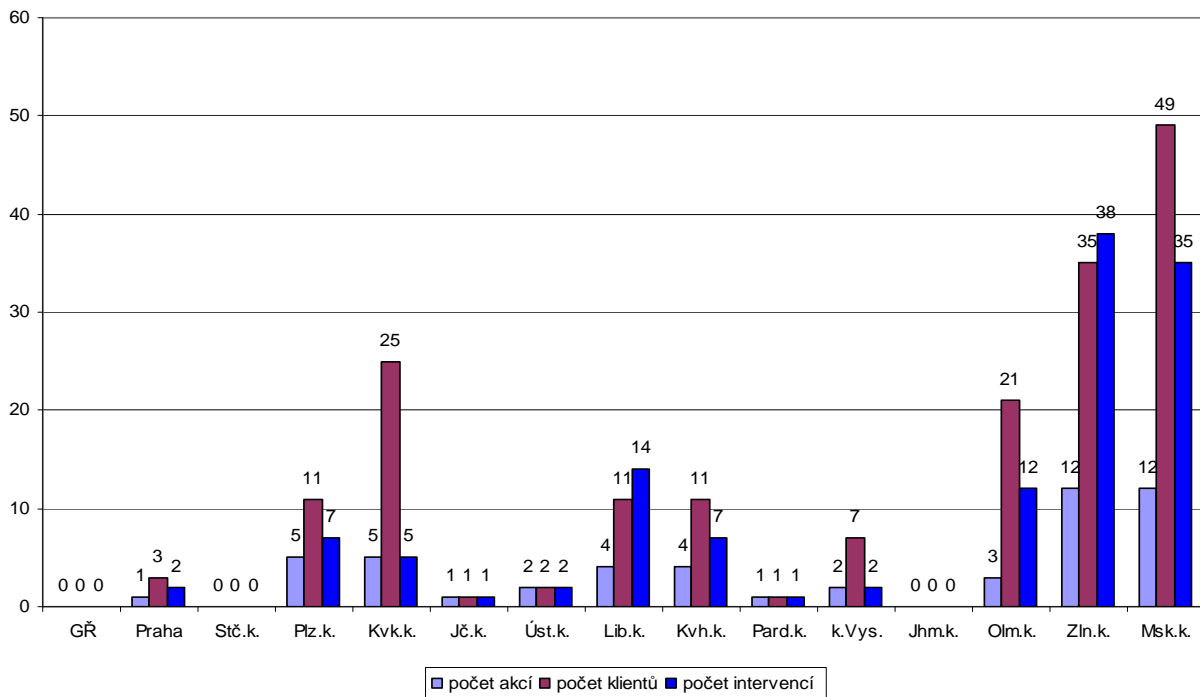
Poradenské služby příslušníkům HZS

Posttraumatická intervenční péče na žádost klienta z HZS ČR

Psychosociální pomoc lidem zasaženým MU

III. VNITŘNÍ ÚSEK

11. Základní personální údaje Hasičského záchranného sboru ČR

Hasičský sbor ČR měl k 31.12. 2008 celkem 9 419 příslušníků ve služebním poměru a 1133 občanských zaměstnanců, celkem 10 552 pracovníků.

Plánované počty pracovníků HZS ČR na rok 2008

Název	Plánované počty k 31.12.2008		
	Příslušníci HZS ČR	Občanští zaměstnanci	Celkem
MV-GŘ HZS ČR	146	106	252
Organizační součásti -celkem	117	367	484
MV-GŘHZS a organizační součásti celkem	263	473	736
HZS krajů	9133	642	9775
SOŠ a VOŠ PO Frýdek-Místek	23	18	41
Celkem HZS ČR	9419	1133	10 552

Počet nově přijatých příslušníků podle zařazení v HZS ČR

Zařazení v HZS ČR	2008			
	I. čtvrtletí	II. čtvrtletí	III. čtvrtletí	IV. čtvrtletí
MV-GŘ HZS ČR vč. zařízení	4	17	24	12
HZS hl. m. Prahy	23	22	20	11
HZS Středočeského kraje	24	9	9	10
HZS Jihočeského kraje	20	12	5	12
HZS Plzeňského kraje	8	5	3	9
HZS Karlovarského kraje	3	8	9	12
HZS Ústeckého kraje	12	3	2	6
HZS Libereckého kraje	4	3	0	0
HZS Královéhradeckého kraje	7	1	4	7
HZS Pardubického kraje	8	15	10	11
HZS kraje Vysočina	18	15	23	0
HZS Jihomoravského kraje	21	6	2	4
HZS Olomouckého kraje	16	5	26	21
HZS Moravskoslezského kraje	16	4	6	8
HZS Zlínského kraje	14	4	9	4
SOŠ PO a VOŠ PO ve Frýdku-Místku	1	0	0	1
CELKEM	199	129	152	128
CELKEM rok 2008	608			
I. – III. čtvrtletí	480			
I. – II. čtvrtletí	328			

Podle zákona o Hasičském záchranném sboru České republiky je základním posláním HZS ČR chránit životy a zdraví obyvatel a majetek před požáry a poskytovat účinnou pomoc při mimořádných událostech. Pro většinu příslušníků HZS ČR znamená práce v Hasičském záchranném sboru České republiky nejen výkon zaměstnání, které má smysl, ale i celoživotní povolání spojené s touhou pomáhat ostatním. I díky tomuto přístupu nemá HZS ČR problém s obsazováním uvolněných služebních míst a zájem uchazečů o toto zaměstnání zůstává vysoký. Skončení služebního poměru se týká především příslušníků, jejichž doba výsluhy byla více než 20 let ve výkonu služby, popř. těch, kteří nesplňovali pro své pozice kvalifikační požadavky.

Počet odchodů příslušníků z činné služby podle zařazení v HZS ČR

Zařazení v HZS ČR	2008			
	I. čtvrtletí	II. čtvrtletí	III. čtvrtletí	IV. čtvrtletí
MV-GŘ HZS ČR vč. zařízení	4	5	3	3
HZS hl. m. Prahy	12	10	11	13
HZS Středočeského kraje	15	20	8	29
HZS Jihočeského kraje	9	9	10	10
HZS Plzeňského kraje	9	5	8	7
HZS Karlovarského kraje	4	2	5	10
HZS Ústeckého kraje	9	8	11	14
HZS Libereckého kraje	3	6	0	7
HZS Královéhradeckého kraje	10	4	2	2
HZS Pardubického kraje	4	11	2	8
HZS kraje Vysočina	14	4	6	4
HZS Jihomoravského kraje	11	9	6	7
HZS Olomouckého kraje	6	11	5	5
HZS Moravskoslezského kraje	4	8	8	5
HZS Zlínského kraje	8	4	3	8
SOŠ PO a VOŠ PO ve Frýdku-Místku	0	0	0	1
CELKEM	122	116	88	133
CELKEM rok 2008	459			
I. – III. čtvrtletí	326			
I. – II. čtvrtletí	238			

Příslušníci HZS ČR měli v roce 2008 **průměrný plat** 33.819,- Kč, občanští zaměstnanci pak 23.229,- Kč. Tento rozdíl je dán zejména rozdílnými právními normami, podle kterých jsou zaměstnanci a příslušníci oceňováni a také charakterem činností, které u HZS ČR vykonávají občanští zaměstnanci. Jde převážně o práci administrativního a manuálního charakteru.

12. Styk s veřejností

12.1. Komunikace s médii a akce pro veřejnost

Komunikace s médii a veřejností má pro Hasičský záchranný sbor ČR zásadní důležitost. Rok 2008 byl z tohoto pohledu velice úspěšný, neboť HZS ČR se daří udržovat aktivní přístup k veřejnosti a značnou míru mediální viditelnosti sboru. V roce 2008 vyšlo v tištěných médiích celkem 16 876 článků (včetně internetu), které byly napsány pracovníky HZS ČR, popř. byly založeny na informacích od nich. Pracovníci HZS ČR vydali celkem 4 385 tiskových zpráv, měli 2 618 rozhlasových vystoupení a 1 482 vystoupení v televizi.

Mluvčí HZS ČR nejčastěji veřejnosti sdělovali informace týkající se zásahové činnosti jednotek požární ochrany. Největší aktivity v tomto směru byly vyvíjeny během vichřice EMMA (březen) a několika dalších mimořádně rozsáhlých mimořádných událostí – např. požár Průmyslového paláce v Praze (říjen), požár velkoskladu SAPA v Praze (listopad), hromadná dopravní nehoda na dálnici D1 (březen), železniční nehoda ve Studénce (srpen).

Médiím byly rovněž pravidelně poskytovány informace o preventivních tématech z oblasti požární ochrany a ochrany obyvatelstva (např. jak zacházet s topidly a komíny, jak zajistit domácnost před požárem, ochrana obydlí před úderem blesku, rozdělávání ohně v přírodě, požáry aut, požáry kvůli kouření atd.) a také o výsledcích kontrol státního požární dozoru (např. kontroly ubytoven).

Jedna z nejvýraznějších komunikačních aktivit HZS ČR v roce 2008 se týkala nové vyhlášky MV č. 23/2008 Sb., o technických podmínkách požární ochrany staveb, která nabyla účinnosti k 1. 7. 2008. MV-GŘ HZS ČR v této souvislosti ve spolupráci s HZS krajů realizovalo informační kampaň s cílem vysvětlit veřejnosti změny, které vyhláška přináší. HZS ČR o nové vyhlášce intenzivně komunikoval i prostřednictvím médií, v červnu se např. na Technickém ústavu požární ochrany k vyhlášce uskutečnila velká tisková konference, která byla spojena i s praktickou ukázkou požáru a možnostech jeho detekce a hašení.

Příležitost pro prezentaci HZS ČR na veřejnosti poskytovaly i další aktivity související s působností sboru: cvičení integrovaného záchranného systému (např. Albis 2008 v květnu, cvičení ZÓNA 2008 v listopadu), humanitární pomoci do zahraničí (např. Ukrajině a Moldavsku v srpnu). Výrazně byly prezentovány i kulturní, společenské a sportovní události v rámci HZS ČR, např. Mistrovství republiky družstev v požárním sportu (Pardubice - červenec), předávání medailí Hasičského záchranného sboru ČR (květen, říjen), slavnostní předávání nové techniky do užívání HZS ČR (prosinec), Přehlídka v Praze u příležitosti 90. let vzniku ČSR, či slavnostní otevření nové expozice civilní ochrany v Muzeu Policie ČR (červenec).

V roce 2008 se HZS ČR podařilo dále udržovat úzkou spolupráci s Českým rozhlasem. Probíhala pravidelná spolupráce s pořadem Motožurnál na Čro1, s Bezpečnostním magazínem na Čro 2 a magazínem „112“ na Čro1. I nadále probíhá úzká spolupráce s Čro Region na tvorbě pořadu „Když voláte 150“, dále rádiem Impuls apod. Pracovníci HZS ČR stále pomáhají při tvorbě magazínu „112“, který vysílá TV NOVA, dlouhodobější spolupráci měl HZS ČR také s pořadem Snídaně s Novou.

Naopak se stále nedaří navázat dlouhodobější spolupráci s Českou televizí – zejména v preventivní oblasti. Výjimkou je v tomto kanál ČT 4 Sport, který vysílá měsíční magazín věnovaný požárnímu sportu.

Kromě komunikace s veřejností prostřednictvím médií nezanedbával HZS ČR ani přímou komunikaci s veřejností. Sbor pořádal či spolupřádal četné akce určené pro širokou veřejnost – dny otevřených dveří, ukázky činnosti a techniky pro veřejnost, ukázky a besedy na školách, výstavy, veletrhy, soutěže pro děti a širokou veřejnost apod. (více viz kap. Preventivně výchovná činnost).

V roce 2008 došlo k vytvoření samostatných webových stránek MV-GŘ HZS ČR na www.hzscr.cz, do této doby byla webová prezentace MV-GŘ HZS ČR realizována v rámci webových stránek Ministerstva vnitra. Na jejich aktualizaci se průběžně podílejí jednotlivé úseky MV-GŘ HZS ČR.

V roce 2008 MV-GŘ HZS ČR pokračovalo v několika preventivních projektech pro veřejnost. Seriál krátkých preventivních klipů „**Štěstí přeje připraveným**“, který byl vyroben ve videostudiu Institutu ochrany obyvatelstva Lázně Bohdaneč. Vytvořené klipy jsou vysílány na kabelových a regionálních TV stanicích, jsou k dispozici na internetu a byly vyrobeny pro všechny základní a střední školy v ČR, kam budou distribuovány v roce 2009. Úspěšně se rozvíjel také preventivně informační projekt „**Bezpečné cestování**“ (podrobněji viz kapitola Preventivně výchovná činnost).

V roce 2008 se také dále rozpracovával projekt **dětského maskota HZS ČR „Dráček Záchranáček“** – maskot byl vyroben v plyšové podobě a distribuován na některé stanice HZS ČR, kde je v rámci projektu psychologické služby HZS ČR předáván dětem zasaženým mimořádnou událostí.

S maskotem byly vydány a na veřejnosti distribuovány nejrůznější propagační a informační materiály pro děti (omalovánky, záložky, rozvrhy hodin, skládky), tento maskot byl rovněž prezentován při nejrůznějších akcích určených dětem (např. Bambiriáda).

V oblasti komunikace s médii a prezentace HZS ČR na veřejnosti plní MV-GŘ HZS ČR ve vztahu k HZS krajů koordinační a koncepční úlohu. Mluvčí HZS ČR pravidelně vytváří celoroční plány komunikačních aktivit. Proběhly také dvě porady tiskových mluvčích HZS ČR, které byly spojené s odborným tréninkem zaměřeným na rozvoj komunikačních dovedností mluvčích.

Mediální obraz HZS ČR a jeho pověst mezi obyvatelstvem jsou jedny z nejlepších ze všech institucí působících v ČR. V květnu a červnu 2008 provedla společnost STEM rozsáhlý reprezentativní výzkum veřejného mínění na téma spokojenosti obyvatelstva s prací Hasičského záchranného sboru ČR a informovanosti v oblastech požární prevence, ochrany obyvatelstva, integrovaného záchranného systému a krizového řízení. Výzkum veřejného mínění podobného zaměření a rozsahu se uskutečnil v ČR vůbec poprvé. Šetření se zúčastnilo 2795 respondentů – obyvatel ČR ve věku od 18 let. Podle tohoto výzkumu Hasičskému záchrannému sboru důvěřuje celkem 98 % obyvatelstva, což je vůbec nejvíce ze všech sledovaných institucí v ČR. Takto vysoká důvěryhodnost samozřejmě souvisí se samotným „záchrannářským“ charakterem činnosti HZS ČR (hasiči jsou až na výjimky nejdůvěryhodnější profesí všude v Evropě), ovšem podíl na tomto pozitivním stavu má i zkvalitnění a zmnožení mediálních aktivit HZS ČR v posledním období, na kterém se velkou měrou podílejí také mluvčí HZS ČR.

Podrobné výsledky tohoto komplexního výzkumu veřejného mínění lze nalézt na www.hzscr.cz/clanek/hasickemu-zachrannemu-sboru-cr-duveruje-98-procent-obyvatelstva.aspx

12. 2. Vydavatelská činnost

MV - GR HZS ČR pokračovalo ve vydávání měsíčníku **112** - odborného časopisu požární ochrany, integrovaného záchranného systému a ochrany obyvatelstva. Časopis byl vydáván nákladem 3300 ks, z toho 11 čísel bylo rozšířeno o přílohy. Časopis je určen zejména pracovníkům státní správy a samosprávy a všem právnickým a fyzickým osobám, které působí ve složkách IZS, v oblasti požární ochrany, ochrany obyvatelstva a krizového řízení.

Přílohy časopisu 112 v roce 2008:

- Veletrhy a výstavy pořádané v České republice a v zahraničí v roce 2008 - leden
- Statistická ročenka HZS ČR 2007 - březen
- Kalendář sportovních soutěží na rok 2008 - březen
- Koncepce ochrany obyvatelstva do roku 2013 s výhledem do roku 2020 - duben
- Vyhláška č. 23/2008 Sb., o technických podmínkách požární ochrany staveb - květen
- Rezortní ocenění - červen, listopad
- Případová studie a metodika pro její sestavení - červenec
- Instalace zařízení autonomní detekce a signalizace v domácnostech - srpen
- Metodika pro přípravu členů krizových štábů - září
- Zkoušky koordinace požárně bezpečnostních zařízení a systému ventilace v tunelu Klimkovice - prosinec

Hasičský záchranný sbor ČR vydal v roce 2008 celkem 393 různých titulů propagačních a informačních materiálů – jednalo se o publikace, brožury, skládky, kalendáře apod.

Publikace vydané MV GR HZS ČR v roce 2008

Název publikace	Náklad (počet výtisků)
Učební texty kurzů teoretické přípravy personálu zařízení civilní ochrany	200
Bojové otravné látky, biologická agens a prostředky individuální ochrany	1 000
Technické prostředky požární ochrany	6 500
Víš odkud voláš o pomoc na tísňovou linku 112 ?	10 000
Specialized English Language Course in Civil Protection – Book 3	1 000
Koncepce ochrany obyvatelstva do roku 2013 s výhledem do roku 2020	1 200
Prostředky pro ochranu dýchacích cest	1 000
Katalog výstrojních součástí a stejnokrojových doplňků příslušníků a příslušnic Hasičského záchranného sboru ČR	500
Učební texty pro obsluhu motorových řetězových pil	3 000
Učební texty pro instruktory kurzů obsluhy motorových řetězových pil	500
Speciální chemie pro požární ochranu	1 500
Hospodářská opatření pro krizové stavy-modul H (přepracované vydání)	400
Krizové řízení při nevojenských krizových situacích-modul C (přepracované vydání)	400
Hasičský záchranný sbor České republiky (prezentační publikace)	5 000

13. Vzdělávání příslušníků a zaměstnanců HZS ČR

V souladu s příslušnými právními předpisy bylo v roce 2008 zajišťováno vzdělávání příslušníků a zaměstnanců HZS ČR ve všech stanovených oblastech.

Hlavní důraz byl kladen na oblast získávání odborné způsobilosti příslušníků HZS ČR a pravidelného prodlužování platnosti osvědčení o odborné způsobilosti a současně zefektivnění organizačního zajištění příslušného vzdělávání. I přes vysoké nároky kladené na vzdělávací zařízení v souvislosti s vysokým počtem příslušníků přihlášených do kurzů se daří tyto požadavky uspokojit. V roce 2008 absolvovalo jednotlivé typy kurzů ve vzdělávacích zařízeních MV-GŘ HZS ČR a SOŠ a VOŠ PO ve Frýdku-Místku celkem 6 593 absolventů.

Za účelem uplatnění nároku příslušníků HZS ČR na vykonání služební zkoušky bylo v roce 2008 organizováno a služební zkouškou zakončeno 10 přípravných kurzů, které absolvovalo 375 příslušníků.

V souvislosti s delimitováním příslušníků 157. záchranného praporu Armády ČR do HZS ČR (počínaje 1. lednem 2009) byly vytvořeny podmínky pro zapojení ZÚ HZS ČR v Hlučíně do systému vzdělávání příslušníků HZS ČR – pro příslušníky ZÚ, kteří jsou zařazeni na úseku vzdělávání, byla zajištěna dlouhodobá stáž v odborných učilištích požární ochrany s cílem získat informace o způsobu vzdělávání a lektorské činnosti, oddělení vzdělávání ZÚ bylo vybaveno studijními materiály a didaktickou technikou, v ZÚ bylo zřízeno výcvikové zařízení - autoškola HZS ČR.

Současně s úkoly souvisejícími s organizačním zajištěním vzdělávání příslušníků HZS ČR probíhala také průběžně revize osnov dosavadních kurzů k získání odborné způsobilosti, též kurzů specializačních a doplňkových s cílem posoudit jejich aktuálnost a přizpůsobit obsah vzdělávacích programů potřebám výkonu služby.

Zásadní pozornost byla věnována zkvalitňování vstupní přípravy příslušníků HZS ČR, byla provedena preciznější diferenciací pro stanovené cílové skupiny s cílem komplexní přípravy příslušníků HZS ČR pro reálný výkon praxe a zároveň naplnění filosofie vstupní přípravy jako formy vzdělávání, která poskytne novým příslušníkům HZS ČR ucelenou vstupní představu a znalosti o fungování sboru, komplexní přehled o právních předpisech upravujících činnosti v gesci HZS ČR.

V návaznosti na výše uvedené stanovené cíle byly vytvořeny vzdělávací programy pro čtyři cílové skupiny příslušníků včetně příslušníků delimitovaných do HZS ČR ze 157. záchranného praporu Armády ČR. Cílem vzdělávacího programu pro tyto příslušníky bylo prohloubit a doplnit jejich znalosti získané v systému vzdělávání Armády ČR o znalosti problematiky HZS ČR.

S cílem zefektivnit vzdělávací program Vstupní příprava příslušníků HZS ČR byla zahájena příprava nového pojetí tohoto vzdělávacího programu formou modulového systému, který umožňuje stanovit příslušníkům vhodnou skladbu vstupního vzdělávání se zaměřením na potřeby HZS ČR, na požadovanou odbornost, ale i změnu vzdělávací cesty v případě změny profilace.

Ve snaze poskytovat příslušníkům HZS ČR takové vzdělání, které by plně odpovídalo potřebám reálného výkonu služby, bylo započato rovněž s tvorbou systému a popisu odborností v HZS ČR. Odbornost zahrnuje vždy skupinu příslušníků, kteří vykonávají obdobné odborné činnosti, k jejichž výkonu je lze připravit ve společném profilačním modulu vzdělávacího programu.

I nadále byla velká pozornost věnována vzdělávání v problematice Evropské unie a současně také oblasti jazykové přípravy. Dle požadavků vedení útvarů byli příslušníci HZS ČR vysíláni do základních i nástavbových kurzů k problematikám EU.

Hlavní důraz ve vzdělávání v oblasti Evropské unie byl zaměřen na školení z oblasti využívání finančních prostředků ze Strukturálních fondů EU. Toto vzdělávání bylo organizováno pro dvě cílové skupiny, a to pro vedení MV-GŘ HZS ČR a HZS krajů a pro zaměstnance HZS ČR, kteří mají být zapojeni do přípravy a realizace projektů spolufinancovaných z prostředků EU.

Důležitou cílovou skupinou vzdělávání v problematikách EU a v oblasti jazykové přípravy byli příslušníci, kteří se připravovali na plnění úkolů souvisejících s předsednictvím ČR v Radě EU. Skupinu tvořili:

- 1) příslušníci zařazení do Centrálního registru úřadu vlády,
- 2) příslušníci HZS krajů, kteří se podíleli na přípravě podkladů a odborných stanovisek během předsednictví ČR v Radě EU.

Mimo výše uvedené cílové skupiny byla jazyková příprava organizována pro příslušníky a zaměstnance HZS ČR v souladu s jazykovými požadavky na systemizovaná služební místa.

V oblasti jazykové přípravy lze konstatovat, že všechny kvalifikační požadavky byly splněny.

Dle požadavků a potřeb odborných útvarů bylo zorganizováno vzdělávání v řadě dalších oblastí. Celkem byli příslušníci a zaměstnanci HZS ČR vysíláni do 34 různých vzdělávacích akcí.

14. Spolupráce se zahraničím

Pracovníci MV - generálního ředitelství HZS ČR v roce 2008 uskutečnili 197 zahraničních služebních cest. V ČR naopak pracovníci MV-GŘ HZS ČR přivítali zahraniční partnery ve 34 případech. V důsledku provádění příprav na Předsednictví v roce 2009 došlo k nárůstu počtu cest do zahraničí oproti roku 2007 o 22 %. Počet přijetí zahraničních delegací v ČR zůstal na úrovni předcházejícího roku. Řada cest nemusela být vykonána, protože HZS ČR na jednáních zastupovali delegáti Ministerstva vnitra pro oblast civilního nouzového připravenosti. Byly dodržovány zásady hospodárnosti a minimalizace vynakládání finančních prostředků.

Prioritami zahraniční spolupráce MV – GŘ HZS ČR byly především aktivity v rámci EU, NATO a spolupráce se sousedními zeměmi. Dále byl položen důraz na spolupráci s vyspělými zeměmi.

V rámci OSN nadále pokračovala spolupráce s UN-OCHA (Úřad pro koordinaci humanitárních záležitostí OSN) a INSARAG (Mezinárodní poradní skupina pro vyhledávací a záchranné operace).

Důležitá praktická činnost - poskytování humanitární pomoci do zahraničí byla ve sledovaném období realizována do Albánie, Čínské lidové republiky, Gruzie, Moldávie, Rumunska a Ukrajiny. V dalších případech bylo vyslání pomoci připravováno, ale nakonec v souladu s rozhodnutím zahraničních partnerů nebylo realizováno. Většina zahraničních aktivit souvisela s činností v rámci EU a NATO, zde zejména v oblasti civilního nouzového plánování. Neméně intenzivní byla spolupráce s okolními státy, kde je kromě bilaterální spolupráce také zdůrazňována kooperace zemí Visegrádu, nyní ve formátu V4+Slovinsko.

Spolupráce HZS ČR se zahraničními subjekty je upravena v mezinárodních smlouvách, které specifikují v obecné podobě podmínky spolupráce sboru, jednotek i jednotlivých odborníků se zahraničními partnery. Smlouvy podepsané prezidenty smluvních stran jsou uzavřeny s Německem, Polskem, Rakouskem, Slovenskem a Maďarskem. Dokumenty na úrovni memorand o spolupráci s Francií, Ruskou federací, Slovinskem, Rumunskem a vedením požární ochrany i civilní ochrany na Slovensku. V roce 2008 mělo MV – GŘ HZS ČR rozpracováno sjednání následujících mezinárodních smluv, které jsou v gesci Ministerstva vnitra:

- Ujednání s Ministerstvem vnitra Saska ke smlouvě mezi Českou republikou a Spolkovou republikou Německo o vzájemné pomoci při katastrofách a velkých haváriích.
- Ujednání s Ministerstvem vnitra Bavorska ke smlouvě mezi Českou republikou a Spolkovou republikou Německo o vzájemné pomoci při katastrofách a velkých haváriích.
- Návrh dohody mezi vládou ČR a vládou Francouzské republiky o spolupráci v oblasti ochrany obyvatelstva, prevence a řízení mimořádných situací.

V roce 2008 bylo připraveno a podepsáno Memorandum o porozumění a spolupráci mezi MV -GŘ HZS ČR a Správou záchranných služeb Lucemburska.

MV - generální ředitelství HZS ČR dále zabezpečovalo činnost Českého národního výboru pro prevenci a hašení požárů (CTIF), jehož je generální ředitel HZS ČR předsedou. Mezinárodní organizace CTIF sdružuje hasičské organizace a sdružení zabývající se ochranou obyvatelstva z 50 zemí celého světa. Pozornost byla rovněž věnována přípravě Mezinárodních soutěží CTIF v požárním sportu a v klasických požárních disciplínách.

Uvedené soutěže se konají jednou za čtyři roky a v roce 2009 budou uspořádány v období 19. – 26. července v Ostravě. Očekává se na nich účast více než 3 000 závodníků z cca 30 zemí.

14.1. Strukturální fondy EU

V oblasti strukturálních fondů Evropské unie se činnost MV-GŘ HZS ČR soustředila především na rozpracování projektových záměrů projektů MV-GŘ HZS ČR připravovaných ke spolufinancování ze strukturálních fondů Evropské unie za oblast bezpečnosti, prevence a řešení rizik.

Základní podklad pro čerpání finančních prostředků ze strukturálních fondů Evropské unie v oblastech působnosti HZS ČR je Integrovaný operační program pro období 2007 – 2013 (IOP), který byl schválen Evropskou komisí v prosinci roku 2007.

Zásadní v tomto směru je oblast intervence 3.4 IOP „Služby v oblasti bezpečnosti, prevence a řešení rizik“, v jejímž rámci bude HZS ČR své projekty spolufinancované ze strukturálních fondů směřovat do aktivit:

- a) Vybudování informačního systému operačních středisek IZS,
- b) Vybudování potřebné infrastruktury po zajištění efektivity příjmu a poskytování humanitární pomoci (podpora vybudování logistické základny s odpovídajícím technologickým vybavením),
- c) Vybudování odpovídající infrastruktury pro jednotný a efektivní výcvik IZS (Vybudování Národního centra pro krizovou připravenost a výcvik složek IZS – velký projekt).

U oblasti intervence 3.4 s ohledem na možnosti IOP byla dohodnuta podpora v rozsahu 170 mil. EUR pro celé období 2007 – 2013, přičemž pro Národní centrum pro krizovou připravenost a výcvik složek IZS je plánována alokace ve výši 74 mil. EUR, pro projekty zapadající do koncepce Informační systém operačních středisek IZS 75 mil. EUR a pro Národní základnu humanitární pomoci 3 mil. EUR. Ve všech případech se jedná o model financování max. 85 % ze zdrojů strukturálních fondů a min. 15 % z národních zdrojů (státní rozpočet, kapitola MV-GŘ HZS ČR).

Dalším zásadním projektem MV-GŘ HZS ČR, který je připravován ke spolufinancování ze strukturálních fondů Evropské unie, je projekt Informační systém krizového řízení, který spadá do oblasti intervence 1.1 Modernizace veřejné správy.

Ve zmiňovaném období činnost MV-GŘ HZS ČR na úseku strukturálních fondů Evropské unie směřovala rozpracování výše uvedených projektových záměrů do podoby projektů, dále na ustavení a konsolidaci činnosti projektových a řešitelských týmů jednotlivých projektů, negociacím s dotčenými subjekty o podobě a rozsahu jejich zapojení do příslušných projektů, nastavování podmínek a mechanismů pro využívání pomoci ze strukturálních fondů apod. Byly rovněž zahájeny přípravné práce směřující ke zpracování nezbytných vstupních analýz a studií proveditelnosti projektů, které jsou mj. nezbytným podkladem pro zahájení čerpání prostředků ze strukturálních fondů.

14.2. Příprava projektu Národní centrum pro krizovou připravenost a výcvik složek IZS

V průběhu roku 2008 byl učiněn významný pokrok v procesu příprav projektu Národního centra pro krizovou připravenost a výcvik složek integrovaného záchranného systému (IZS), jehož hlavním cílem je vytvoření potřebné centralizované infrastruktury pro jednotný celostátní systém vzdělávání a výcviku složek IZS, a to včetně nácviku jejich součinnosti v podmínkách blížících se reálným krizovým situacím. Projekt zároveň umožní užší propojení s vědeckými a výzkumnými programy a jejich ověřování v záchranářské praxi. Vybudováním Národního centra pro krizovou připravenost a výcvik složek IZS dojde k vytvoření infrastruktury nezbytné pro dosažení potřebné úrovně odborné přípravy v oblasti krizového řízení a havarijního plánování ve státní a místní správě, zefektivnění řízení a koordinace IZS, zvýšení účinnosti prevence přírodních, technologických a bezpečnostních rizik, zdokonalení koordinace reakce na krizové situace a mimořádné události.

Projekt je připravován v gesci MV-GŘ HZS ČR, spadá do oblasti intervence 3.4 Služby v oblasti bezpečnosti, prevence a řešení rizik a s alokací ve výši 74 mil. EUR se řadí do kategorie velkých projektů.

Aktivity a procesy, které byly v roce 2008 v rámci přípravy tohoto projektu, realizovány, mířily především do následujících oblastí:

- a) vymezení subjektů dotčených projektem a definování jejich zapojení do projektu;
- b) ustavení a konsolidace řídicí struktury projektu;
- c) rozpracování věcné náplně projektu vč. jejího schválení všemi dotčenými subjekty;
- d) nastavení spolupráce s garantem projektu na místní úrovni – Magistrátem města Hradec Králové;
- e) vymezení zájmového území MV-GŘ HZS ČR pro realizaci projektu a jeho schválení na místní úrovni;
- f) publicita projektu aj.

Vymezení subjektů dotčených projektem a definování jejich zapojení do projektu

V prvním pololetí roku 2008 se aktivity MV-GŘ HZS ČR soustředily na aktivizaci subjektů, které budou do projektu zapojeny nebo budou projektem dotčeny. Probíhala intenzivní jednání s Policií České republiky a Krajskou správou Východočeského kraje, MV-odborem zdravotnického zabezpečení, Ministerstvem zdravotnictví, městskou policií Hradec Králové, Leteckými službami Hradec Králové a v neposlední řadě s aktéry z oblasti působnosti HZS ČR – HZS Královéhradeckého kraje a Institutem ochrany obyvatelstva Lázně Bohdaneč – o podobě a rozsahu jejich zapojení do projektu.

Ustavení a konsolidace řídicí struktury projektu

Vzhledem k množství subjektů zapojených do projektu byl na úrovni MV-GŘ HZS ČR ustaven a konsolidován široký projektový tým projektu a jeho řídicí výbor. V průběhu přípravné fáze projektu byl tento tým postupně rozšiřován o další zapojené subjekty a rovněž o zástupce implementační struktury na využívání strukturálních fondů EU – především zástupce řídicího orgánu IOP a zprostředkujícího subjektu IOP.

Rozpracování věcné náplně projektu vč. jejího schválení všemi dotčenými subjekty

Na základě jednání směřujících k definování zapojení jednotlivých subjektů do projektu a dalších interních aktivit MV-GŘ HZS ČR byl věcný záměr projektu rozpracován do podoby předběžné studie proveditelnosti (červen 2008), v níž byly definovány všechny dotčené subjekty (viz výše) a byly sumarizovány jejich požadavky na zapojení do projektu. Tato předběžná studie proveditelnosti byla schválena všemi aktéry a partnery na širokém pracovním jednání dne 22.7.2008.

Nastavení spolupráce s garantem projektu na místní úrovni – Magistrátem města Hradec Králové

V úvodu roku 2008 byla nastavena spolupráce s hlavním partnerem projektu na místní úrovni, kterým je Magistrát města Hradce Králové v čele s primátorem města Ing. Otakarem Divíškem. V úzké spolupráci s Magistrátem města Hradec Králové byly řešeny všechny záležitosti týkající se příprav projektu na místní úrovni.

Vymezení zájmového území MV-GŘ HZS ČR pro realizaci projektu a jeho schválení na místní úrovni

Hlavním úkolem v této oblasti v roce 2008 bylo vymezení zájmového území MV-GŘ HZS ČR pro realizaci projektu v prostoru bývalého vojenského areálu s přilehlým letištěm v Hradci Králové – Věkoších. V průběhu léta 2008 byly vyhotoveny a oběma stranami schváleny příslušné geometrické plány, kterými bylo zájmové území definitivně vymezeno a potvrzeno. Následně byla zahájena jednání s Magistrátem města Hradce Králové směřující k realizaci úplatného převodu nemovitostí včetně všech součástí a příslušenství vymezených těmito geometrickými plány z vlastnictví Statutárního města Hradce Králové do vlastnictví České republiky a příslušností hospodařit Ministerstvu vnitra (MV-GŘ HZS ČR). Toto úsilí v prosinci 2008 vyústilo ve schválení záměru projektu vč. příslušných geometrických plánů vymezujičích zájmové území MV-GŘ HZS ČR pro realizaci projektu Radou města Hradec Králové a následně Zastupitelstvem města Hradec Králové.

Publicita projektu

V oblasti publicity projektu byly v průběhu roku 2008 vyvíjeny příslušné kroky, jejichž výsledkem bylo zejména vydání tiskových zpráv o hlavních cílech a náplni projektu a o aktuálním stavu jeho příprav v celostátních periodických a rovněž medializace projektu v souvislosti se schválením projektového záměru Radou města Hradec Králové a Zastupitelstvem města Hradec Králové (tisková konference, zprávy v regionálním tisku a v regionálním rozhlase i v celostátních TV médiích).

Výhled na rok 2009

V letošním roce budou projektové činnosti směřovat především do oblasti přípravy podkladů potřebných pro schválení projektu na národní úrovni (IS Benefit 7+) a na úrovni evropské (požadavky na potvrzení podpory pro velké projekty podle článků 39 až 41 nařízení (ES) č. 1083/2006 – Evropský fond pro regionální rozvoj / Fond soudržnosti – investice do infrastruktury). Současně bude realizován převod nemovitostí (viz výše).

IV. Kontrola a interní audit

Kontrolní činnost u HZS ČR byla v roce 2008 vykonávána na základě ročních plánů hlavních kontrolních úkolů a na základě rozhodnutí generálního ředitele HZS ČR nebo ředitelů HZS krajů.

Kontrolní činnost HZS ČR zahrnovala v roce 2008 finanční, státní a obecné kontroly, vykonávané ve smyslu právních předpisů - zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů, zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 320/2001 Sb.“), interních aktů řízení Ministerstva vnitra (dále jen „MV“), generálního ředitele HZS ČR a ředitelů HZS krajů.

V HZS ČR byly k výkonu kontroly zřízeny specializované kontrolní útvary (oddělení kontroly a stížností MV-GŘ HZS ČR, pracoviště kontroly HZS krajů). V rámci vnitřní kontroly vykonávají kontrolní činnost i odborné útvary MV-GŘ HZS ČR a HZS krajů. Oddělení kontroly a stížností MV-GŘ HZS ČR je podřízeno generálnímu řediteli HZS ČR, pracoviště kontroly HZS kraje je podřízeno řediteli HZS kraje.

Interní audity u MV-GŘ HZS ČR zajišťuje Odbor interního auditu a supervize MV.

Interní audity u HZS krajů - organizačních složek státu a samostatných účetních jednotek zajišťují pracoviště interních auditů, která jsou v řídicí pravomoci ředitele HZS kraje. Interního auditora HZS kraje jmenuje a odvolává ve smyslu ustanovení § 29 odst. 2 písm. e) zákona č. 320/2001 Sb., po projednání s ministrem vnitra, ředitel HZS kraje.

Funkce útvaru interního auditu v SOŠ PO a VOŠ PO ve Frýdku-Místku je ve smyslu ustanovení § 29 odst. 4 zákona č. 320/2001 Sb. nahrazena výkonem následné veřejnosprávní kontroly, kterou vykonává Odbor finanční kontroly MV.

MV-GŘ HZS ČR

Oddělení kontroly a stížností MV-GŘ HZS ČR zpracovalo Plán hlavních kontrolních úkolů MV-GŘ HZS ČR na rok 2008 (dále jen „PHKÚ 2008“) na základě vytipovaných rizikových oblastí MV-GŘ HZS ČR a na základě podkladů předaných náměstkou generálního ředitele HZS ČR a zástupcem ředitele kanceláře generálního ředitele HZS ČR. Do „PHKÚ 2008“ byly zařazeny systémové kontroly - „Komplexní kontroly“ organizačních složek státu a samostatných účetních jednotek HZS Královéhradeckého kraje a HZS Zlínského kraje.

Plnění PHKÚ 2008:

	PHKÚ 2008 (53 kontrol)		realizováno mimo PHKÚ	realizováno kontrol					
	realizováno	nerealizováno		celkem	systémová	tématická	přijatých opatření	státní	následná veřejnosprávní
CELKEM	48	5	9	57	2	48	6	1	0

Kontrolní systém MV-GŘ HZS ČR je funkční a operativní systém. V průběhu roku 2008 bylo vykonáno devět mimořádných kontrol na základě rozhodnutí generálního ředitele HZS ČR. Rozsah a účinnost kontrolního systému je v souladu s potřebami odborných útvarů MV-GŘ HZS ČR, pokrývá spektrum jejich činností a navazuje na kontrolní činnost minulých období formou následných kontrol.

Komplexní kontroly HZS Královéhradeckého kraje a HZS Zlínského kraje byly vykonány ve smyslu ustanovení § 2 odst. 7 zákona č. 238/2000 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, § 24 odst. 1 písm. h) a § 26 odst. 1 zákona č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů, § 27 zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a nařízení Ministerstva vnitra č. 55/2003 o obecné kontrole a supervizní činnosti, ve znění nařízení č. 1/2006.

Oddělení kontroly a stížností MV-GŘ HZS ČR bylo gestorem obou vykonaných „Komplexních kontrol“, zahajovalo kontroly „na místě u kontrolované osoby“, metodicky řídilo a zpracovalo závěrečné zprávy - „Závěry“ z výsledných materiálů odborných útvarů. Na systémových kontrolách se podílely odborné útvary MV-GŘ HZS ČR. Ověřováním byly zjištěny systémové nedostatky a nedostatky administrativního a formálního charakteru v kontrolovaných oblastech požární ochrany, IZS, výkonu služby, požární prevence, systému řízení, personalistiky, vedení účetnictví, inventarizace majetku, evidence majetku a nastavení vnitřního kontrolního systému. Zjištění z kontrol byla vyhodnocena, zevšeobecněna a zpracována do „Závěru“. Výsledky z kontrol sloužily jako zpětná informace pro služební funkcionáře MV-GŘ HZS ČR i HZS krajů k řízení.

K odstranění nedostatků, zjištěných kontrolami oddělení kontroly a stížností MV-GŘ HZS ČR a odborných útvarů MV-GŘ HZS ČR, **zpracovali služební funkcionáři** MV-GŘ HZS ČR a HZS krajů **adresná a termínovaná opatření k nápravě**. Plnění opatření k nápravě byla vydávána formou interních aktů řízení nebo zápisů z porad vedení HZS kraje. Opatření jsou kontrolována následnými kontrolami, které vykonávají zaměstnanci oddělení kontroly a stížností, odborných útvarů MV-GŘ HZS ČR, kontroloři a interní auditoři HZS krajů.

Odbor ochrany obyvatelstva a krizového řízení MV-GŘ HZS ČR vykonal v roce 2008 státní kontrolu připravenosti na řešení krizových situací a stav zpracování krizového plánu u Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy. Kontrolou byly zjištěny nedostatky formálního charakteru, které byly odstraněny v průběhu kontroly.

HZS krajů

Kontroloři, interní auditoři a zaměstnanci odborných útvarů ze 14-ti HZS krajů, které MV-GŘ HZS ČR řídí, vykonali v roce 2008 celkem 315 kontrol a 48 interních auditů (viz Tabulka č. 1):

Tabulka č. 1 - počet kontrol a interních auditů, vykonaných u HZS krajů v roce 2008

	obecná kontrola		následná veřejnoprávní kontrola	interní audit
	pracoviště kontroly	odborné útvary		
HZS hl. m. Prahy	4	17	2	3
HZS Středočeského kraje	16	28	1	3
HZS Jihočeského kraje	11	36	0	2
HZS Plzeňského kraje	12	19	3	4
HZS Karlovarského kraje	9	12	0	3
HZS Ústeckého kraje	2	14	0	1
HZS Libereckého kraje	5	24	0	2
HZS Královéhradeckého kraje	3	10	1	3
HZS Pardubického kraje	8	11	1	3
HZS kraje Vysočina	7	14	0	6
HZS Jihomoravského kraje	7	15	0	6
HZS Olomouckého kraje	6	0	0	6
HZS Moravskoslezského kraje	10	0	0	4
HZS Zlínského kraje	9	0	0	2
CELKEM	107	200	8	48

Interními audity a kontrolami byly zjištěny systémové nedostatky, nedostatky v organizaci práce, formální a administrativní nedostatky, které byly řešeny v průběhu kontrol a auditů i formou stanovení termínovaných a adresných opatření k nápravě. **Nedostatky závažného charakteru - jako např. porušení rozpočtové kázně, manka, škody, nebyly zjištěny.**

Kontroloři HZS krajů vykonali na základě úkolu generálního ředitele HZS ČR mimořádnou kontrolu „Nastavení systému nepřetržité akceschopnosti a okamžité dostupnosti vedoucích služebních funkcionářů HZS kraje, včetně výkonu služby řídicích důstojníků“ (dále jen „Mimořádná kontrola“) s cílem - zjistit, zda a jakým způsobem byla u HZS kraje nastavena legislativa a uveden do praxe systém nepřetržité akceschopnosti a okamžité dostupnosti vedoucích služebních funkcionářů HZS kraje, nařízený interním aktem řízení generálního ředitele HZS ČR, vydaným v roce 2007. Z výsledných materiálů z kontrol HZS krajů zpracovalo oddělení kontroly a stížností MV-GŘ HZS ČR „Závěr z kontrolní akce“ včetně statistické analýzy jako podklad pro generálního ředitele HZS ČR a další služební funkcionáře HZS ČR k řízení.

Mimořádnou kontrolou u HZS krajů byly zjištěny nedostatky v oblastech plánování služebních pohotovostí, vykazování nařízených služebních pohotovostí a nařízené služby přesčas. **Kontrola ověřila zlepšení organizace a evidence u všech HZS krajů v oblasti nařizování a výkonu služebních pohotovostí oproti stavu z roku 2006.**

Externí kontroly

Orgány vnější kontroly vykonaly u MV-GŘ HZS ČR v roce 2008 celkem dvě kontroly. Kontrolami Státního úřadu pro jadernou bezpečnost a Státní rostlinolékařské správy nebyly zjištěny nedostatky.

U HZS krajů vykonaly orgány vnější kontroly v roce 2008 celkem 31 kontrol (viz Tabulka č. 2):

Tabulka č. 2 - počet externích kontrol, vykonaných v roce 2008 u HZS krajů

	počet kontrol		počet kontrol
HZS hl. m. Prahy	2	HZS Královéhradeckého kraje	3
HZS Středočeského kraje	1	HZS Pardubického kraje	3
HZS Jihočeského kraje	1	HZS kraje Vysočina	3
HZS Plzeňského kraje	1	HZS Jihomoravského kraje	4
HZS Karlovarského kraje	1	HZS Olomouckého kraje	1
HZS Ústeckého kraje	1	HZS Moravskoslezského kraje	2
HZS Libereckého kraje	1	HZS Zlínského kraje	7

Řídící (finanční) kontrola

Řídící kontrola jako součást vnitřního kontrolního systému je u HZS ČR nastavena interními akty řízení MV, generálního ředitele HZS ČR a ředitelů HZS krajů. Interní akty řízení, upravující danou oblast, jsou zpracovány ve smyslu platných právních předpisů.

Finančními (řídícími) kontrolami vykonanými u HZS ČR nebyly v roce 2008 zjištěny nedostatky závažného charakteru.

Další činnosti oddělení kontroly a stížností v roce 2008

Oddělení kontroly a stížností MV-GŘ HZS ČR uspořádalo v červnu a v říjnu 2008 metodické semináře pro zaměstnance útvarů interního auditu a kontroly HZS krajů.

Cílem „Seminářů“, pořádaných v roce 2008, bylo poskytnout metodiku k zabezpečení úkolů kontrolní činnosti v podmínkách HZS ČR kontrolorům a interním auditorům z HZS krajů.

Aplikaci zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, do praxe přednášeli lektoři z Policejní akademie České republiky

a z HZS Plzeňského kraje. Přednášku k podmínkám poskytování dotací z veřejných rozpočtů, oprávnění ke kontrole a rozsahu kontroly přednesla lektorka z Ministerstva financí.

Přednáška ředitele odboru interního auditu Ministerstva financí v říjnu 2008 byla zaměřena na téma „Postupy při auditu včetně zpracování zprávy a výroku auditora, plánování auditu, rizika činnosti organizací, využívání obecných závěrů z auditorů aj. informace k výkonu interního auditu“. V druhé části „Semináře“ prezentovala přednášku „Čerpání finančních prostředků ze strukturálních fondů Evropské unie“ dlouholetá specialista v oblasti kontroly nesrovnalostí a strukturálních fondů Evropské unie - lektorka z Ministerstva pro místní rozvoj.

Oddělení kontroly a stížností MV-GŘ HZS ČR zpracovalo metodická doporučení na základě vyhodnocení výsledných materiálů z obecných kontrol, veřejnosprávních kontrol na místě a zpráv z interních auditů, předaných na semináři, která předalo v rámci řízení k využití kontrolorům a interním auditorům HZS krajů.

Dne 15. července 2008 nabyl platnosti a dne 1. ledna 2009 účinnosti zákon č. 260/2008 Sb., kterým se mění zákon č. 238/2000 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 238/2000 Sb.“). V souladu se zákonem č. 238/2000 Sb. vznikla k 1. lednu 2009 nová organizační složka státu - Záchranný útvar Hasičského záchranného sboru ČR, který byl začleněn do struktury HZS ČR.

Na základě úkolů z „Harmonogramu prací“, vydaného k delimitaci a vzniku nové organizační složky státu, zpracovalo oddělení kontroly a stížností MV-GŘ HZS ČR a zaslalo veliteli ZÚ HZS ČR k využití metodiku k nastavení vnitřního kontrolního systému u nové organizační složky státu. Současně byla veliteli ZÚ HZS ČR nabídnuta možnost součinnosti oddělení kontroly a stížností MV-GŘ HZS ČR při zpracování interních aktů řízení k obecné kontrole a internímu auditu.

Oddělení kontroly a stížností MV-GŘ HZS ČR se v I. čtvrtletí 2008 podílelo s ostatními odbornými útvary MV-GŘ HZS ČR a vybranými zástupci HZS krajů na přípravě nového zákona o Policii České republiky. Ve 3. čtvrtletí 2008 požádalo Policejní prezidium vedoucí oddělení kontroly a stížností MV-GŘ HZS ČR o metodickou pomoc při nastavování vnitřního kontrolního systému u Policie ČR - u nově zřízených organizačních složek státu a účetních jednotek - Krajských ředitelství policie, ve smyslu nového zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky.

Oddělení kontroly a stížností MV-GŘ HZS ČR připravilo pro zástupce Policejního prezidia metodiku, zpracované metodické postupy, vzory, interní akty řízení, plány, vyhodnocování plánů aj. dokumenty v oblasti interního auditu a kontroly. Dokumenty používané u HZS ČR při výkonu interního auditu a při obecné a finanční kontrole předalo oddělení kontroly a stížností policejnímu prezidentovi.

Stížnosti a petice

Oddělení kontroly a stížností MV-GŘ HZS ČR je ve smyslu ustanovení organizačního řádu MV-generálního ředitelství HZS ČR (s účinností od 1. října 2007) zodpovědné za vedení evidence stížností a peticí a zpracování statistického vyhodnocení.

MV-GŘ HZS ČR obdrželo v roce 2008 od občanů celkem:

- **15 podání splňujících náležitosti stížnosti** ve smyslu ustanovení § 175 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 500/2004 Sb.“). Z toho byla podání:
 - 0 důvodná,
 - 3 částečně důvodná,
 - 5 nedůvodných,
 - 4 postoupená jinému správnímu úřadu,
 - 2 odložená,
 - 1 v řešení (k 31. 12. 2008).
- **1 petici** - nedůvodná,
- **4 ostatní podání**, která nenaplněovala náležitosti stížnosti podle zákona č. 500/2004 Sb., byla prošetřena jako podněty ke kontrole nebo zlepšení činnosti. Z toho byla podání:
 - 2 nedůvodná,
 - 1 odložená,
 - 1 v řešení (k 31. 12. 2008).

V. Základní údaje o rozpočtu HZS ČR

Skutečnosti, které významně ovlivnily plnění příjmů a celkové čerpání výdajů

Rozpočtové období roku 2008 bylo ovlivňováno rozsáhlými požáry průmyslových a ostatních objektů, lesních porostů a nehodami dopravních prostředků doprovázenými úniky chemických produktů. Tyto záchranné akce se výrazně podepsaly na celkovém čerpání přidělených rozpočtových prostředků.

Veškeré události v minulém roce, ke kterým se připojily i další objemově významné účelové prostředky, přidělené zejména na zajištění přípravy na krizové situace podle zákona č. 240/2000 Sb. a podle zákona č. 239/2000 Sb., ovlivnily celkový rozpočet přidělením prostředků na následující účely:

- obměna poškozených spotřebovaných prostředků při zásazích jednotek PO
- nákup ochranných pomůcek, výstrojního materiálu, hasiv a energií
- podpora rozvoje a obnovy regionální infrastruktury v oblasti požární ochrany
- mimořádné výdaje dle zákona č. 239/2000 Sb., opravy automobilní techniky
- mimořádné výdaje a náhrady škod způsobené vichřicí Emma
- mimořádné výdaje dle zákona č. 240/2000 Sb., výměna dýchacích přístrojů
- mimořádné výdaje dle zákona č. 240/2000 Sb., zajištění lepší informovanosti a připravenosti obyvatelstva při mimořádných a krizových situacích – pořízení školních pomůcek
- rozvoj a obnova materiálně technické základny HZS
- navýšením na zajištění nákupu zásahových ochranných prostředků pro jednotky sboru dobrovolných hasičů kategorie JPO V a zásahových vozidel CAS 24
- navýšením na zabezpečení rozpisu účelových neinvestičních dotací na výdaje jednotek dobrovolných hasičů obcí prostřednictvím neinvestičních transferů krajům a hl. městu Prahy.

Zhodnocení celkového čerpání rozpočtu

Příjmy:

Příjmy byly stanoveny schváleným rozpočtem ve výši 1 309 777 tis. Kč, upraveným rozpočtem byly zvýšeny na 1 328 522 tis. Kč, skutečné plnění dosáhlo 1 490 840 tis. Kč. Překročení příjmů představuje 162 318 tis. Kč. Ve srovnání s rokem 2007 byl dosažen pokles příjmů na 96,37 %. K poklesu příjmů došlo především z důvodu nezapojení prostředků rezervního fondu, které byly odvedeny Ministerstvu financí prostřednictvím depozitního účtu Ministerstva vnitra.

Výdaje celkem:

Výdaje celkem byly schváleným rozpočtem stanoveny ve výši 8 203 127 tis. Kč, upraveným rozpočtem byly zvýšeny na 8 952 279 tis. Kč, mimorozpočtové zdroje byly použity ve výši 154 019 tis. Kč, celková možnost čerpání byla tedy ve výši 9 106 298 tis. Kč. Skutečné čerpání dosáhlo 9 081 101 tis. Kč. Ve srovnání s rokem 2007 vzrostly celkové výdaje na 110,01 %. Nárůst výdajů je ovlivněn navýšením rozpočtu především

- na zajištění nákupu zásahových ochranných prostředků pro jednotky sboru dobrovolných hasičů kategorie JPO V a zásahových vozidel CAS 24
- na zabezpečení rozpisu účelový neinvestičních dotací na výdaje jednotek dobrovolných hasičů obcí prostřednictvím neinvestičních transferů krajům a hl. městu Prahy.

Ostatní běžné výdaje:

Ostatní provozní výdaje celkem byly schváleným rozpočtem stanoveny ve výši 806 065 tis. Kč, upraveným rozpočtem byly zvýšeny na 1 261 278 tis. Kč, mimorozpočtové zdroje byly použity ve výši 62 261 tis. Kč, celková možnost čerpání byla tedy ve výši 1 323 539 tis. Kč. Skutečné čerpání dosáhlo 1 323 186 tis. Kč. Nedočerpáno zůstalo vzhledem k celkové možnosti čerpání 353 tis. Kč. Ve srovnání s rokem 2007 vzrostly ostatní provozní výdaje na 177,18 %. Tento značný nárůst je ovlivněn přidělením prostředků na zajišťování nákupu zásahových ochranných prostředků pro jednotky sboru dobrovolných hasičů kategorie JPO V a dále zabezpečení rozpisu účelový neinvestičních dotací na výdaje jednotek dobrovolných hasičů obcí prostřednictvím neinvestičních transferů krajům a hl. městu Prahy, když v předchozích letech nebyly tyto výdaje cestou rozpočtu HZS ČR realizovány.

Ostatní provozní výdaje za HZS krajů byly schváleným rozpočtem stanoveny ve výši 548 483 tis. Kč, upraveným rozpočtem byly zvýšeny na 675 551 tis. Kč, mimorozpočtové zdroje byly použity ve výši 58 556 tis. Kč, celková možnost čerpání byla tedy ve výši 734 107 tis. Kč. Skutečné čerpání dosáhlo 733 987 tis. Kč. Nedočerpáno zůstalo vzhledem k celkové možnosti čerpání 120 tis. Kč. Ve srovnání s rokem 2007 vzrostly ostatní provozní výdaje na 121,91 %.

Ostatní provozní výdaje za GŘ HZS ČR byly schváleným rozpočtem stanoveny ve výši 254 731 tis. Kč, upraveným rozpočtem byly zvýšeny na 578 870 tis. Kč, mimorozpočtové zdroje byly použity ve výši 3 704 tis. Kč, celková možnost čerpání byla tedy ve výši 582 574 tis. Kč. Skutečné čerpání dosáhlo 582 354 tis. Kč. Nedočerpáno zůstalo vzhledem k celkové možnosti čerpání 220 tis. Kč. Ve srovnání s rokem 2007 vzrostly ostatní provozní výdaje na 413,67 % (důvod uveden u celkových OPV).

Ostatní provozní výdaje za SOŠ PO a VOŠ PO Frýdek-Místek byly schváleným rozpočtem stanoveny ve výši 2 851 tis. Kč, upraveným rozpočtem byly zvýšeny na 6 857 tis. Kč, mimorozpočtové zdroje nebyly použity. Skutečné čerpání dosáhlo 6 845 tis. Kč. Nedočerpáno zůstalo vzhledem k celkové možnosti čerpání 12 tis. Kč. Ve srovnání s rokem 2007 vzrostly ostatní provozní výdaje na 173,29 %.

Převážná část výdajů je spojena s přímým výkonem a zajištěním požární ochrany a IZS. Největším objemem na čerpání výdajů této výdajové oblasti se podílí nákupy materiálu a ochranných pomůcek pro potřeby jednotek PO a pohonných hmot pro požární automobilní techniku, tj. více jak 45 % těchto výdajů a zabezpečení rozpisu účelový neinvestičních dotací na výdaje jednotek dobrovolných hasičů obcí prostřednictvím neinvestičních transferů krajům a hl. městu Prahy 8 % těchto výdajů. Dále se na čerpání podílí platby za energie (plyn, elektrická energie) cca 11 %. Náklady na stravování a stravovací služby činí cca 4 %, na služby za stavebně ubytovací materiál cca 2 % a na úklid objektů cca 3 %.

Výdaje na financování programů reprodukce majetku

Schválený rozpočet byl stanoven ve výši 1 590 702 tis. Kč. Upravený rozpočet byl zvýšen na 1 793 861 tis. Kč, mimorozpočtové zdroje byly zapojeny ve výši 41 930 tis. Kč a celková možnost čerpání byla ve výši 1 835 791 tis. Kč. **Skutečné čerpání dosáhlo částky 1 811 932 tis. Kč.**

Mzdové a související výdaje

V roce 2008 byly schváleným rozpočtem stanoveny platové prostředky v celkové výši 4 039 354 tis. Kč. Upravený rozpočet činil celkem 4 105 349 tis. Kč. Mimorozpočtové zdroje byly zapojeny v celkové výši 14 391 tis. Kč. Celková možnost čerpání platových prostředků tak činila 4 119 740 tis. Kč. Skutečné čerpání dosáhlo částky 4 119 736 tis. Kč.

Povinné pojistné bylo schváleným rozpočtem stanoven v celkové výši 1 426 992 tis. Kč. Upravený rozpočet činil celkem 1 449 564 tis. Kč. Mimorozpočtové zdroje byly zapojeny v celkové výši 5 037 tis. Kč. Celková možnost čerpání povinného pojistného tak činila 1 454 601 tis. Kč. Skutečné čerpání dosáhlo částky 1 454 402 tis. Kč, nedočerpáno zůstalo 199 tis. Kč.

FKSP bylo schváleným rozpočtem stanoven v celkové výši 80 788 tis. Kč, upravený rozpočet činil celkem 82 109 tis. Kč, mimorozpočtové zdroje byly zapojeny v celkové výši 288 tis. Kč. Celková možnost čerpání FKSP tak činila 82 397 tis. Kč. Skutečné čerpání dosáhlo částky 82 395 tis. Kč.

Účelové prostředky

Účelové prostředky dle jednotlivých titulů uvolněné z kapitoly Všeobecná pokladní správa

Hasičskému záchrannému sboru České republiky byly na základě žádostí přiděleny do rozpočtu v roce 2008 prostředky v celkové výši 74 586 tis. Kč. V tom

- **na opravy automobilní požární techniky**, která havarovala při zásazích integrovaného záchranného systému 7 689 tis. Kč,
- **na obměnu havarované automobilní vysokozdvížné plošiny** 20 000 tis. Kč,
- na úhradu mimořádných výdajů vzniklých při zásazích a likvidaci následků vichřice EMMA 4 477 tis. Kč,
- na výměnu dýchacích přístrojů u HZS hl. města Prahy 29 950 tis. Kč,
- na opravy poškozené techniky a náhradu škod při nejničivější požárech, a to na holešovickém Výstavišti a tržnici v Libuši 3 870 tis. Kč,
- na zajištění lepší informovanosti a připravenosti obyvatelstva při mimořádných a krizových situacích (pořízení školních pomůcek) 8 600 tis. Kč,

Účelové prostředky převedené v průběhu roku 2008 z jiných kapitol

Hasičskému záchrannému sboru České republiky byly přiděleny do rozpočtu v roce 2008 prostředky v celkové výši 428 071 tis. Kč. V tom

- z Ministerstva zahraničních věcí na humanitární pomoc pro Albánii, Čínu, Rumunsko, Moldavsko, Ukrajinu a Gruzii 2 263 tis. Kč,
- z kapitoly VPS příspěvek na výkon státní správy na jednotky SHDS obcí 400 000 tis. Kč,
- z kapitoly VPS na investiční výdaje pro SDH obcí Malenice, Chrást a Lubenec 7 500 tis. Kč,
- z Ministerstva dopravy na investiční výdaje 18 308 tis. Kč.

Výše uvedené prostředky byly v průběhu roku vyčerpány.

Dotace občanským sdružením v požární ochraně

V roce 2008 byla v rozpočtu MV – generálního ředitelství HZS ČR vyčleněna neinvestiční dotace občanským sdružením, která působí podle zákona č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, ve znění pozdějších předpisů, na úseku požární ochrany, integrovaném záchranném systému, ochrany obyvatel a krizového řízení ve výši 23 304 tis. Kč. Dotace byla poskytnuta 23 občanským sdružením.

Neinvestičních transferů krajům a obcím

Na zabezpečení rozpisu účelových neinvestičních dotací na výdaje jednotek dobrovolných hasičů obcí prostřednictvím neinvestičních transferů krajům a hl. městu Prahy bylo vyčleněno 99 970 tis. Kč.

Výdaje na výzkum a vývoj

Generálnímu ředitelství HZS ČR byly na rok 2008 rozepsány výdaje v celkové částce 18 358 tis. Kč, upraveným rozpočtem pak 17 993 tis. Kč. Z těchto prostředků bylo vyčerpáno 17 971 925,66 Kč, tj. 99,94%, nevyčerpáno zůstalo 11 074,34 Kč.

V rámci výzkumu a vývoje byly řešeny následující výzkumné projekty:

1. „Výzkum nových principů a metod v rámci opatření ochrany obyvatelstva, krizového řízení a zvýšení připravenosti IZS v případě možných účinků chemických, radiačních a jaderných zbraní a jiných nebezpečných látek. Bezpečnostní výzkum v rámci bezpečnostního systému ČR, predikce budoucích změn bezpečnostního prostředí a jejich dopad na bezpečnostní politiku“
2. „Systémové řešení nouzového zásobování elektřinou v případě krizových stavů“
3. „Zjišťování příčin vzniku požáru a hodnocení nebezpečných účinků požárů“

Výdaje na programy spolufinancované z prostředků EU

HZS Ústeckého kraje se jako účastník podílel na realizaci projektu Přeshraniční spolupráce v oblasti ochrany před povodněmi, uváděným pod zkratkou EU-Ex Albis 2008 (dále jen Albis), kterému byl udělen grant z komunitárních programů ve výši 75 %

z rozpočtu EU. Koordinátorem projektu byl Bundesanstalt Technisches Hilfswerk, dále jen THW (Německo). Doba trvání projektu byla od 1.1.2008 do 30.9.2008. Jednalo se o mezinárodní spolupráci s regionálním dopadem s přesně vymezenými povinnostmi pro každého z partnerů při řešení společných problémů v oblasti životního prostředí.

Institut ochrany obyvatelstva Lázně Bohdaneč je odpovědný v rámci projektu Counteract, zaměřeným na problematiku ochrany kritické infrastruktury před teroristickými útoky, za řešení cílové studie : „Bezpečnostní výcvik jako prostředek předcházení teroristickým útokům na energetická zařízení“.

Odborné učiliště PO v Brně je zapojeno do vzdělávacího projektu Firefight v rámci evropského programu Leonardo da Vinci – evropského programu na podporu inovací a zvyšování kvality odborného vzdělávání. Projekt byl zahájen v říjnu 2006 a ukončen v roce 2008.

Garantem za realizaci projektu **OASIS** (Open Advanced System for dISaster and emergency Management) v rámci 6. rámcového programu je GŘ HZS ČR (Odbor ochrany obyvatelstva a krizového řízení). Cílem tohoto projektu bylo definovat a vyvinout první verzi otevřené (open source), flexibilní a generické informační a komunikační technologie (ICT) systému krizového řízení. Tento systém velení a kontroly směřuje k podpoře odezvy a k záchranným operacím pro případ mimořádných událostí velkého rozsahu. Tento projekt byl financován pouze z prostředků EU.

Závěr

Rozpočtové prostředky, přidělené HZS ČR byly čerpány účelně s uplatněním hlediska úspornosti a efektivnosti. Hlavní úkoly rozpočtového roku byly splněny, úspěšně byly hodnoceny i mimo řádné úkoly, kterými bylo HZS ČR v minulém roce pověřeno.

Stav rozpočtu HZS ČR k 31.12.2008

tis. Kč

HZS ČR	VÝDAJE CELKEM	z toho:										
		Výdaje na financ. programů repr.maj.	z toho:		Platy zaměst. a OPPP vč.poj.a FKSP	z toho:			Neinv. dotace obč.sdruž.	Ostatní provozní výdaje	Vývoj a výzkum	Sociální dávky
			Investiční výdaje	Neinvestiční výdaje vázané k IP		Platy zaměst. a OPPP	Povinné pojistné	Převody FKSP				
GŘ HZS ČR	1 444 973	476 286	287 586	188 700	345 510	253 797	86 835	4 878	23 304	578 870	17 993	3 010
SOŠ a VOŠ PO F-M	33 665	5 600	3 980	1 620	20 843	15 317	5 227	299	0	6 857	0	365
HZS krajů celkem	7 473 641	1 311 975	1 023 222	288 753	5 394 182	3 958 035	1 359 123	77 024	0	675 551	0	91 933
HZS CELKEM	8 952 279	1 793 861	1 314 788	479 073	5 760 535	4 227 149	1 451 185	82 201	23 304	1 261 278	17 993	95 308

SEZNAM ZKRATEK:

AČR: Armáda ČR

BRS: Bezpečnostní rada státu

CAS: cisternová automobilová stříkačka

CBRN: radiační, chemická a biologické situace

CNP: civilní nouzová připravenost

CO: civilní ochrana

ČHMÚ: Český hydrometeorologický ústav

DZP: Dokumentace zdolávání požáru

GIS: geografický informační systém

HZS ČR: Hasičský záchranný sbor České republiky

IMZ: instrukčně metodické zaměstnání

IOO L. Bohdaneč: Institut ochrany obyvatelstva Lázně Bohdaneč

IOP: Integrovaný operační program ČR pro období 2007 - 2013

ISKŘ ČR: informační systém krizového řízení ČR

IZS: integrovaný záchranný systém

JPO: jednotka požární ochrany (nebo také jednotka PO)

JSDH: jednotka sboru dobrovolných hasičů obce

JSVV: jednotný systém varování a vyzoomění

KI: životně důležitá – kritická – infrastruktura

LHS: letecká hasičská služba

MŠMT: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

MV: Ministerstvo vnitra

MV-GŘ HZS ČR: Ministerstvo vnitra-generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR

NKÚ: Nejvyšší kontrolní úřad

OPIS: operační a informační středisko

PHKÚ: Plán hlavních kontrolních úkolů

RMS: radiační monitorovací síť

SOŠ a VOŠ PO Frýdek-Místek: Střední odborná škola a Vyšší odborná škola požární ochrany ve Frýdku-Místku

SPD: státní požární dozor

SSHR: Správa státních hmotných rezerv

SÚJB: Státní úřad pro jadernou bezpečnost

TCTV 112: telefonní centrum tísňového volání 112

THW: Das Technische Hilfswerk (Služba technické pomoci – Německo)

ÚSÚ: ústřední správní úřad

ÚPP IZS: ústřední poplachový plán integrovaného záchranného systému

VCNP: Výbor pro civilní nouzové plánování

VZS ČČK: Vodní záchranná služba Českého červeného kříže

ZHN: zbraně hromadného ničení

ZL Olomouc: Základna logistiky Olomouc

ZÚ HZS ČR: Záchranný útvar HZS ČR

„Slibuji na svou čest a svědomí, že při výkonu služby budu nestranný a budu důsledně dodržovat právní a služební předpisy, plnit rozkazy svých nadřízených a nikdy nezneužiji svého služebního postavení. Budu se vždy a všude chovat tak, abych svým jednáním neohrozil dobrou pověst bezpečnostního sboru. Služební povinnosti budu plnit řádně a svědomitě a nebudu váhat při ochraně zájmů České republiky nasadit i vlastní život.“

Služební slib příslušníka Hasičského záchranného sboru ČR

**MV-generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR
Kloknerova 26
148 01, Praha 414**